

37795

W 35

W 39

Կ Ա Ր Գ

Դ Պ Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Ս Ր Բ Ո Յ Պ Ա Տ Ա Ր Ա Գ Ի Ի

Ը Ս Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ղ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Ե Կ Ե Ղ Ե Ց Ի Ո Յ Հ Ա Յ Ա Ս Ա Ն Ե Ա Ց Ց

Ի Պ Ե Տ Ս Ա Ա Ր Կ Ա Ւ Ա Գ Ա Ց Ե Ի Դ Պ Ր Ա Ց

Ե Ի Ց Ա Ի Ե Ղ Ո Ւ Ե Ժ Ի Մ Ա Ղ Տ Ո Ց Է

56795

Վ Ի Ե Ն Ն Ա

Մ Խ Ի Թ Ա Ր Ե Ա Ն Տ Պ Ա Ր Ա Ն

1877.

Զ Ե Կ Ո Ւ Յ Ո Ւ Մ Ն

Էրեք մասուներ են գրոցս Գպրութեան կամ Սպասաւորութեան Սրբոյ Պատարագի, — Ա. Կարգ Դըպրութեան օրրսօրէն, Հանդերձ Յաւելուածովն, (երես 1-32-60.) — Բ. Աւուր պատշաճնն հասարակաց, (63-92.) — Գ. Պատշաճք գլխաւոր տօնից ըստ կարգի տօնացուցին, (95 154:)

Ի Յաւելուածին որ յետկոյս Գպրութեան գրոցս՝ կանոնք օրհնութեանցն ըստ այժմեան համառօտութեանց կարգեալ են:

Աստեղանիչդ * ցուցանէ զկրկնելիս ի վերջս տանց:

Ի սկիզբն Մարգարէական ընթերցուածոց՝ ի նշանդ թ յաւել՝ Մյսպէս ասէ Տէր. եւ յԱռաքելականացն ի նոյն նշան՝ յաւել՝ Ե՛ղբարք:

Աւանդեալքն ի սովորութենէ եւ չգտեալք ուրեք ի գիրս՝ ի փակագծի յաւելեալ են:

ՀԱՄԱՐՈՏՈՒԹԻՒՆՔ

Աձն. Աստուածածնի.
 աղ. աղօթք.
 աղց. աղանջացից.
 առք. առաքելական.
 աւետ. աւետարան.
 դպ. դպիրք.
 եր. երես.
 ընթ. ընթերցանութ.
 խշ. խաշի.
 ծն. ծննդական.
 կց. կցորդ.
 չյրպ. չայրապետաց.
 ճշ. ճշտոս.
 մես. մեսեյի.
 մղթ. մաղթանք.
 մրդ. մարգարեական.
 մրտ. մարտիրոսաց.
 յին. յինանց.
 յիան. յիանական.
 շբպճ. շարքաթարգմանից.
 շք. շարական.
 պճ. պատկոց.
 սղմ. սաղմոս.
 սրկ. սարկանաց.

վ. վերջ.
 փխ. փոխ.
 քճն. քահանայ.
 քրզ. քարոզ.

ՈՒՆՅԱՆԻՆ:

աձ. առաջին ձայն.
 ակ. առաջին կողմ.
 բձ. երկրորդ ձայն.
 բկ. առաջ կողմ.
 դձ. երրորդ ձայն.
 դկ. զուտ ձայն.
 ղձ. շարքորդ ձայն.
 ղկ. վերջ ձայն.
 ստ. ստեղծ.

ԱՐԻՊԵՆ:

կեր. կիրակի.
 բշ. երկուշաբաթի.
 դշ. երեքշաբաթի.
 դշ. չորեքշաբաթի.
 եշ. օրհորշաբաթի.
 ուր. ուրբաթ.
 շբ. շաբաթ.

Ա.

ԿԱՐԳ ԳՊՐՈՒԹԵԱՆ

ՕՐԸՍՕՐԷՆ

ՎՐԻՊԵՆ

Երես 82. Առաքելոց առաջին սղմ. փոխանակ Ուէն Բառնի.
 Կց. Ընդամենայն երկիր եւ բարբառ նոցա. եւ մինչեւ
 ի ճագս աշխարհի են խօսք նոցա: Փխ. Երկինք պատմ:

ԿԱՆՈՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ.

Գնի Սրբո-ւիւնն ի Բաղնոցի՝ ի սորբ սեղանն: Ե-
փն զդիւրսն եղանակէն զՏալ Բաշխմանն՝ Բահա-
նայն խնկարկէ:

Տալ:

Մայր Հաւատոյ սուրբ Հարմարան. Եւ ա-
ռագաստ գերազրական. Տուն փեսայիդ անմա-
Հական. Որ զարգարեաց զքեզ անվախձան:

Ձայլ Գոռնն Գես յերես 36:

Աղբիւ:

Տէր Աժ բարձրեալ ամենակալ. Լոյս անքնին,
մեծութիւն զհեղ. Ե-այլն: Գու. Ա՛մէ՛ն:

Հովիւ քաջ եւ առաջնորդ բանաւոր Հօտի,
Հայեաց զթութիւն. Ե-այլն: Գու. Ա՛մէ՛ն:

Գու. Աստուած մեր. եւ Տէ՛ր մեր. Երեւե-
ցաւ մեզ: Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Եւ Բահանայն Բարչրայոցանէ զՍրբո-ւիւնն
այնիւրեւ ժողովրդեանն, Եւ Խաչակնիւ սեւեւով.

Կեցո՛ Տէր զժողովուրդս քո եւ օրհնեա՛ ՚
զժառանգութիւնս քո. Հովուեա եւ բարձրաց
զոտս յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

Հարական Գ.2:

Յաստուածային կայծակունն. ի սրովբէից
անհրպեւին. Անմարրայէս մերձեցաք. գնկար-
տապան քո՛ւմ խորհրդոյդ. Հնորհեա ըզնոյն
մարբութեամբ. ի թողութիւն մեզաց մերոց:

ՎԱՐԳ ԳՊՐՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՅ ՊԵՏԱՐԱԳԻ.

ՅԱՒԵԼՈՒՆԾ.

Օրհնեալ գովեալն ըստ խորհրդոյ աւուրն:

Երգք, շարականք, տաղ ճաշակման սրբոյ Խոր-
հրդոյն:

Կարգ Հայրապետական պատարագի:

Կարգ Ննջեցելոց պաշտաման պատարագի. — Եւ
Պաշտոն Հանգստեան ննջեցելոց:

Իսկ ի մէջ պահս փոխանակ պաղին ասի ողբայայն

Սաղմոս Ծ:

Ողբմեա ինձ Աստուած. ի լման. երես 157:

Փառք Հօր եւ: Այժմ եւ միշտ:

Ե- յեդ Օրհնութեանն փոխանակ շարականին՝

Երբ:

Թագաւորն արարածոց. զհացըն կենաց եա
քաղցեցց. Եւ ըզբաժակն ուրախարար. ոճք յԱ-
դամայ արբամեցեցց. Այսնոր ուխտ է իմնյ ա-
րեան. փոխան հընոյ ուխտին արեան. Չոր յիշա-
տակ իմ առնիցէք. մինչեւ եկից ես միւսանդամ:

Թողովեալքս ի քէն հայցեմք. ընդ ժողով-
եալ մեռասանին. Յոր զկենարարըք քո մարմին.
բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին. Շնորհեան եւ
մեզ Տէր ընդ նոսին. հաղորդ լինել քում սեղա-
նին. Կենաց հացիդ յոր փոփաղիմք. եւ ըմպել-
ւոյդ ում ծարաւիմք:

ԱՍՏՈՒԱԹԱԹԱՆԻ

Մայր սբ սքանչելի լուսոյն, որ զԱստուածն
ամենայն յաւիտեանց յորովայնի քում կրեցեր.
եւ զնծութի աշխարհի ծնար զԲանն Աստուած.
աղաչեմք: Մայր սբ բարեխօսեա:

* Աղաչեա վասն մեր զառ ի քէն զմարմնա-
ցեալն Աստուած. — Որ խոնարհեցաւ ի հայրա-
կան ծոցոյ. էառ մարմին բառ մարդկային բնու-
թեանս՝ առնել խաղաղութիւն յերկինս եւ յեր-
կրի. աղաչեմք: Մայր սբ բարեխօսեա:

Աղաչեա. Կերել մեզ, անտես առնել զյան-
ցանս մեր. եւ տալ օգնականութիւն ընդդիմա-
կաց լինել հակառակամարտիցն ի պատերազմի.
աղաչեմք: Մայր սբ բարե:

Աղաչեա. Զի լուեցեան պատերազմունք. դա-
դարեցին յարձակմունք թշնամեաց. տնկեցի
սէր եւ արդարութի յերկրի. աղ: Մայր սբ բարե:

Աղաչեա. Աճեցուցանել յերկրի մերում
զքաղցր բխումն աղբերաց. զառատ պտղաբերութի
բուսոց եւ տնկոց առ ի զուարճալի լինել ամ հար-
կաւոր պիտոյից մերոց. աղաչեմք: Մայր սբ բարե:

Աղաչեա. Զի միաբանեցեղ զեկեղեցի իւր
սուրբ, շինեալ ի վերայ հիման առաքելոց եւ
մարգարեից, պահել անարատ մինչեւ յօր երեւե-
լոյ դալսեան իւրոյ. աղա: Մայր սբ բարե:

Աղաչեա վասն մեր սրբուհի զմիածին քո
զՈրդին եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ ընդ-
ունել յարքայութիւն երկնից, եւ տալ մասն եւ
բաժին ընդ սուրբս ամենայն. աղաչեմք:

Յիշեա Տէր եւ ողբմեա:

Եւ եւս առաւել զյորդորումն սիրոյ եւ
զդործս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք:

Տուր մեզ Տէր Աստուած մեր:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արասցուք:

Քեզ Տեսունդ յանձն եղիցուք:

Ողբմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր բառ մեծի
ողբմութեան քում. ասացուք ամենեքեան
միաբանութեամբ:

Տէր ողբմեա. Տէր ողբմեա. Մայր սուրբ
բարեխօսեան առ Տէր վասն մեր:

Շարական Աստուածաբանի .

ԲԶ. Անկանիմք առաջի քո Աստուածածին . եւ աղաչեմք զանարատ զկոյսդ : Բարեխօսեա վասն անձանց մերոց . եւ աղաչեա զմիածին Որդիդ : Փրկել զմեզ ի փորձութենէ . եւ յամենայն վտանգից մերոց :

ԳԿ. ՍՏ. Սրբուհի Մարիամ , սափոր սկի եւ տապանակ կտակարանաց . որ զի վերուստ զՏայն կենաց պարգեւեցեր քաղցեալ բնութեանս . առնա միշտ բարեխօսեա վասն քառութեան մեղաց մերոց :

Ս. Գրեգորի Լուսաւորի .

ԳԿ. Իիւծելոցս մեղօք տառապեալ որդեացս . աստուածագութ ծնող Տայր Գրիգորիոս . Տայնմամբ աղօթիւք առ Հայրն երկնաւոր խնդրեա . կատարել զընթացս մեր ուղղափառութեամբ :

Ս. Յակոբայ Մձբնայ Հայրապետի .

ԳԶ. Սուրբ ես Տէր եւ ի սուրբս Հանգուցեալ . բարեբանեալ ի վերին զօրաց եւ ի սրբոց քոց . Տէր Աստուած Տարցն մերոց : Զարժանահաս մահ տարժամ ի ցամանէ քում հրամանի . բարձ ի մէջ բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք սրբոյն Յակովբայ . Տէր Աստուած Տարցն մերոց : Ի քէն Տայնեմք զօգնութիւն ամենասուրբ Երրորդութիւն . օգնեա մեզ ի նշնութեան մերում . բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք սրբոյն Յակովբայ . Տէր Աստուած Տարցն մերոց :

ԿԱՐԳ ԳՂՐԱՌԹԵԱՆ

Ս Ր Բ Ո Յ Պ Ա Տ Ա Ր Ա Գ Ի

Շարական զբարաորութեան պարարգի . ԴԶ :

Լսորհուրդ խորին անհաս անբակիղեն . որ զարդարեցեր զվերին պետութիւնս . ի յառազնստ անմատոյց լուսոյն . զերապանձ փառօք զդասըս հրեղենաց :

Անձառահրաշ զօրութեամբ . ստեղծեր զԱդամ պատկեր տիրակամն . եւ նազելի փառօք զգետաւորեցեալ . ի դրախտն Արեւի տեղի բերկրանաց :

Չարչարանօք քոյ սուրբ միանձնիդ . նորդեցան արարածք ամենաձյն . եւ վերջստին մարդն անմահացալ . զարդարեալ ի զգեօտ անկողնպտելի :

Անձրեւածին բաժակ հրահոտան . որ հեղար յառաքեալսն ի սուրբ վերնատանն . հեղ եւ ի մեզ Հոգիդ սուրբ Աստուած . ընդ պատմունձանին զքո զմանստութիւնդ :

Տան քում վայելէ սրբութիւն . որ ըզգեցոր ըզվայելութիւն . սրբութիւն փառաց ընդ մէջ քո ածեալ . պատեա ըզմէջս մեր ճիշմարտութեամբ :

Որ զարարչադորձ բազմեկրս քո . տարածեցեր ընդդէմ անտեղանց . հաստատեալ զբազու-

կըս մեր կարողութեան մը. համբարձմամբ
ձեռաց առ քեզ միջնորդել:

Ինչամամբ թագի գլուխ. պատեսցես ըզ-
միտս եւ զըզգայարածն. խաչանիշ ուրարամբ
ըստ Ահարոնի^ս. ծաղիկեալ ոսկեթեւ է ի
զարդ խորանի:

Բամից բոլորից. տիրապէս անպետականժն.
նափորտապատ սիրով զմեզ զգետաւորեցե՞ր.
քում սուրբ խորհրդոյդ լինել սպասաւոր:

Եւ լուսնայ Կահանայն ղչեա: (Եւ դարնայ Ե-
կեմբ զժողովուրդն խաչի:)

Կց: Թագաւոր երկնաւոր. զէկեղեցի քո
անշարժ պահեա. եւ զերկրպանդնս անուանըդ
քում պահեա ի խաղաղութեան:

Մաղխանք:

Քհ. Եւ վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին
Տէր ընկալ զաղաչանս մեր, եւ կեցո զմեզ:

Քարոյ:

Սրէ. Սուրբ զԱստուածածնին եւ զամենայն
սուրբս բարեխոս արացուք առ Հայր յերկինս,
զի կամեցեալ ողորմեցի, եւ զթացեալ կե-
ցուցէ զարարածս իւր: Ամենակալ Տէր Աս-
տուած մեր. կեցո եւ ողորմեա:

Աղջիկ:

Քհն. Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր բարե-
խօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, անարատ

ճնուղի միածնի Որդւոյ քոյ, եւ աղաչանօք
ամենայն սրբոց քոց, (եւ որոց կամ որոյ այսօր է
յիշատակ:) Լուր մեզ Տէր եւ ողորմեա. ներեա,
քաւեա եւ թող զմեզս մեր: Արժանաւորեա
գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ
եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւ-
իտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ խոնարհեալ առաջի այլ Կահանայն առ-
ընկեր կացելոյ ասէ.

Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ, եւ սրբու-
հւոյ Աստուածածնին, եւ առաջի ամենայն
սրբոց, եւ առաջի ձեր հայրք եւ եղբարք, զա-
մենայն մեզս զոր գործեալ եմ: Քանզի մեզայ
խորհրդով, բանիւ եւ գործով, եւ ամենայն
մեզօք զոր գործեն մարդիկ. մեղայ. մեղայ:
Աղաչեմ զձեզ, խնդրեցէք վասն իմ Աստուծոյ
զթողութիւն:

Պարասխանէն որ մերջ էն.

Ողորմեցի քեզ Աստուած հօրն, եւ թո-
ղութիւն շնորհեցէ ամենայն յանցանաց քոց,
անցելոյն եւ այժմուս, եւ յանաջիկայէն փր-
կեցէ զքեզ. եւ հաստատեցէ յամենայն գործս
բարիս. եւ հանդուցէ զքեզ ի հանդերձեալ
կեանս. ամէն:

Պարասխանէ Եւ Ինքն

Քհն. Ազատեցէ եւ զձեզ մարդասերն
Աստուած, եւ թողէ զամենայն յանցանս ձեր.
տացէ ժամանակ ապաշխարելոյ եւ գործելոյ
զբարիս: Ուղղեցէ եւ զառաջիկայ կեանս ձեր
շնորհօք սուրբ Հոգւոյն, հօրն եւ ողորմածն:
Եւ նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Գոյ. Յիշեօջեր եւ զմեզ առաջի անմահ գառինն Աստուծոյ:

Քհն. Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ գառինն Աստուծոյ:

Սաղմոս ԳԹ:

Գոյ. Ազդակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէք Տէառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ. ծաներուք զի նա է Տէր Աստուած մեր:

Նա արար զմեզ եւ ոչ մէք էաք. մէք ժողովուրդք եւ խաչն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրօնս նորա խոստովանութեամբ. եւ օրհնութեամբ ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերուք Տէառն. եւ օրհնեցէք զանուն նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ:

Սրէլ. Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Աղբիւ:

Քհն. Ի մէջ տաճարիս եւ առաջի աստուածրնկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ տեղւոյս խոնարհեալ երկիրզիւ երկիր պաղանեմք. զսուրբ, զհրաշարի եւ զյողթող

(զյարութիւնդ*) քո փառաւորեմք: Եւ քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սաղմոս ԽԲ:

Քհն. — Կց. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ. առ Աստուած որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Սրէլ. — Փի. Գաստ արա ինձ Աստուած. եւ իրաւ արա ինձ ի դատաստանի իմում:

Քհն. Յազգէ որ ոչ է սուրբ. ի մարդոյ մշակուորէ նենգաւորէ փրկեա զիս:

Սրէլ. Դու Աստուած հզօրիչ իմ ես, ընդէր մտացար զիս. ընդէր արտում գնամ ես ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Քհն. Առաքեա Տէր զլոյս քո եւ զճշմարտութիւն քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ, եւ հանցեն զիս ի լեառն սուրբ եւ ի յարկս քո:

Սրէլ. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ. առ Աստուած որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Քհն. Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստուած, Աստուած իմ:

Սրէլ. Արդ ընդէր արտում ես, անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս. յուսա առ Աստուած, խոստովանեա նմա, փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Քհն. Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Սրէլ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

* Ըստ խորհրդոյ աւուրն. տես երես 32:

Քարոզ:

(Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր պաշտօնացուք:)

Օրհնեցուք զամենակալն Աստուած զՀայր Տեառն մերոյ Յնի Քնի. որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղւոյ՞ փառաբանութեան, եւ երգել զերգս հոգեւորս: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Աղօթ:

Քն. Ի յարկի սրբութեան եւ ի տեղւոյ՞ փառաբանութեան, հրեշտակաց բնակարանիս եւ մարդկան քաւարանիս, առաջի աստուածքնկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ սեղանոյս խնարհեալ երկիւղիւ երկիր պազանեմք. զսուրբ, զհրաշալի եւ զյաղթող (զյարութիւնդ) քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք: Եւ քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ:

Եւ ապա յգեն զխարաբոյրն:

Եւ դպիրքն եղանակն Մեղեդի խորհրդաւոր կամ Տաղ, զոր յառօր պատշաճն պեսցես: Ջրնարեալն պէս յերես 40:

Եւ Բանան զխարաբոյրն:

Շարահան խնկարկոմեան պարարագի. ԳՎ:

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի Տեսնորն տաճարիս. ժողովեալքս անտանօր ի խորհուրդ պաշտման պազատանաց առաջնկայ սուրբ պատարագիս. խրնկօք անուշիւք խումբ առեալ պարեմք ի վերնայարկ սրահնք խորանիս: Ուղղութեամբ ընկալ զաղօթս մեր. որպէս բուրումն

անուշահոտ խրնկոց տաշխից եւ կի՛նամոնաց. եւ ըզմատուցողքս պահեա՛ սրբութեամբ միշտ եւ հաննպաղ քեզ սպասաւորել: Բարեխօսութեամբ մօր քոյ եւ կուսի. ընկալ զանաշանս քոյ պաշտօնեից:

Ո՛ր գերադոյն քան զերկինքս պայծառացուցեր սուրբ զեկեղեցի՛ն անբեմբ քով Քրիստոս. եւ ըստ երկնայնոցն կարգեցեր ի սմա զբառս առաքելոց եւ մարգարեից սուրբ վարդապետաց: Այսօր ժողովեալ դասք քահանայից սարկաւանգաց դրպրաց եւ կղերիկոսաց. խննկ մատուցանեմք առաջն քո Տէր յօրինակ ըստ հրնումբն Չաքարիայ. ընկալ առ ի մենջ ըզերնկանուէր մաղթանս որպէս զպատարագն Աբելի՛ զնոյն եւ զԱբրահամն: Բարեխօսութեամբ վերին քոյ զօրացդ. միշտ անշարժ պահեա՛ զաթոս հայկազնեայց:

Խրնկա յոյժ դուստր լուսոյ մայր սուրբ կաթնոյնկէ մանկամբք քո Սինն. զարդարեալ պրճնեաց հարսն պանծալի երկնանրման ըւսանձեմ խորան: Ջի օձեան Աստուած Ինն ի յԷն անծանխապէս ի քեզ միշտ պատարագի. Հօր ի հանտութիւն մեզ ի քաւութիւն բաշխե՛ զմարմին եւ զարիւն իւր սուրբ: Ասան իւր կատարմանն սուրբ անօրէնութեան. շնորհել զթողութիւն կանգնողի տաճարիս:

Այ. Չաննպական կոյսն Մարիամ Աստուածածին խոստովանի՛ սուրբ եկեղեցի. ուստի

տըւաւ հացն անմահութեան եւ բաժակ մեզ
նրախարար. տո՛ւք օրհնութիւն նրմա՞ հոգեւոր
երգո՛ւլ:

Ե- սարիսաֆն յայնէ. Օրհնեա տեր:

Քհն. Օրհնեալ թագաւորութիւնն Հօր
եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ե- սսէն Ժամանոս ըստ պարշաճի սոսրն:

Ժամամուտք:

Աստուածաձայնի եւ Ծննդէան:

Ա. Աստուածաձայն ամէնօրհնեալ, զԳանն
անսկիզբն յղացար, եւ զԱստուածն անբով-
անդակելին ծնար. զանպարագրելին ի գիրկս
քո բարձեր. նմա անդագար բարեխօսեա վասն
անձանց մերոց:

Բ. Աստուածաձայն զքեզ խոստովանեալ
երկրպագէ եկեղեցի ուղղափառաց, քանզի ուր
քերովբէքն բազմաչեայք եւ աթոռք հրանիւթք
եւ վեցթեւեան սերովբէքն նայել ոչ իշխէին,
կրեցեր անսերմնապէս յանապականումն ի յար-
գանդի քում որպէս աղախին զՏէր, եւ ծնար
որպէս մարդ զԱստուածն բոլորից՝ զմարմնա-
ցեալն առ ի քէն զանճառ զԳանն, ի փրկու-
թիւն աշխարհի եւ կեանք անձանց մերոց:

Գ. Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս Մարիամ
Աստուածաձայն, բարձրելոյն զօրութեամբն հով-
անաւորեալ եւ սուրբ Հոգւոյն եկաւորու-

թեամբն լուսաւորեալ. որ զամենայն գոյու-
թեանց ստեղծիչն յղացեալ ծնար անճառա-
պէս. մարմնացելոյն առ ի քէն բարեխօսեա
կեցուցանել զանձինս մեր:

Եկեղեցոյ:

Զխաղաղութիւն շնորհեա եկեղեցւոյ քում
սրբոյ, զխաղաղութիւն եւ զանշարժութիւն ի
թշնամեաց պատերազմէ. եւ հաստատեա ի մի
հաւատ զկաթուղիկէ եկեղեցի. զքեզ խոստով-
անիմք Տէր եւ Աստուած. կեցո զմեզ:

Խաչ:

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քոյ
անկանիմք երկրպագելով, եւ խնդրեմք զթողու-
թիւն յանցանց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր
զդատապարտութիւն ազգի մարդկան: Եւ այժմ
վասն սրբոյ աստուածային քոյ նշանի՝ շնորհեա
զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշ-
խարհի:

Զայլ Ժամանոսս յասոր պարշաճան րէս:

Ե- յասարդամն երգոյն տարղեացի

Սրի. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչես-
ցուք. ընկալ, կեցո եւ ողորմեա: Օրհնեա տեր:
Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որ-
դւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն չ՝ ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրի. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո Տէր:

Աղբիւր:

Քհն. Տէր Աստուած մեր, որոյ կարողութիւնդ անքնին է եւ փառքդ անհասանելի, որոյ ողորմութիւնդ անչափ է եւ զթութիւնդ անբաւ: Դու ըստ առատ մարգասիրութեան քում նայեա ի ժողովորդս քո եւ ի տաճարս յայտ սուրբ: Եւ արա ընդ մեզ եւ ընդ աղօթականս մեր առատապէս զողորմութիւն քո եւ զզթութիւն: Զի քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ մշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ասի ճաշու Փոխի եւ Շարայանն ըստ պարզանի առարն:

Սրի. Օրհնեա տէր:

Քհն. Զի քո է կարողութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Եւ հասիւրեացեն զսեղանն:

Սրի. Վերացուցանէ զաւարանն, եւ յայնէ բարձր. Պաշտումէ:

Եւ ասեն շարեւրբեանն յայնիւ:

Դպ. Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ. ողորմեա մեզ. երբիցս:

Քարոյ:

Սրի. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեացուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն խաղաղութեան ամ աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեացուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն ամ սուրբ եւ ուղղափառ եպիսկոպոսաց զՏէր աղաչեացուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն սրբազան Պապին մերոյ Տեառն այս անուն կենաց եւ փրկութեան հոգւոյ նորին զՏէր աղաչեացուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն Հայրապետին մերոյ Տեառն այս անուն (կաթողիկոսի) կենաց եւ փրկութեան հոգւոյ նորին զՏէր աղաչեաց: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւազաց, դպրաց, եւ ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ զՏէր աղաչ: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց եւ զօրաց նոցին զՏէր աղաչեացուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին զՏէր աղաչեացուք: Դպ. Յիշեա Տէր եւ ողորմ:

Սրի. Եւ եւս եւ վասն միաբանութեան ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեացուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Սրի. Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Դպ. Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Սրի. Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում: Ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպ. Տը ողորմեա. Տը ողորմեա. Տը ողորմ:

Սրի. Օրհնեա տէր:

Քհն. Զի ողորմած եւ մարգասէր էս Աստուած զոլով. եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ:

(Եւ դենն գորհալուն):

Եւ սխանին ճաշու Սաղմոսն առաջինն է յայն. եւ ընթեանն զգիրս մարգարեականս եւ արտ-

իւլանս ըստ խորհրդոյ սոսորն. եւ զինի՛ Ալէլու-
ըստ ցոցանելոյ Ընկերացոսոսոյն: Եւ յաւարտման
Ալէլուին Բարձր յայնի՛ Գոյն

Սրի՛. Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ՚ի ընդ ամենեսեան:

Գոյ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրի՛. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ (Մատթէոսի):

Գոյ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սրի՛. Պառսխումէ:

Գոյ. Ասէ Աստուած:

Եւ սարկաւանի խորհոյ զԱւետարանն:

Եւ յաւարտելն ասացելն ասելեւեան.

Գոյ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Եւ սպասան զՀաւարտման: (Եւ խոսնի ասելն:)

Սրի՛. Հաւատամք ի մի Աստուած Հայրն
ամենակալ, յարարին Երկրի եւ Երկրի, Երեւ-
ելեաց եւ աներեւութից:

Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս, յՈրդին
Աստուծոյ ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ միածինն ասի
քան զամենայն յաւիտեանս: Աստուած յԱս-
տուծոյ, լոյս ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ յԱս-
տուծոյ ճշմարտէ ծնունդ եւ ոչ արարած: Կոյն
ինքն համազոյակից Հօր, որով ամենայն ինչ
եղեւ յերկինս եւ ի վերայ երկրի, Երեւելիք
եւ աներեւոյթք: Որ յաղագս մեր մարդկան
եւ վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ի յերկնից՝
մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս
ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն սրբով:
Որով էառ մարմին, հոգի եւ միտս, եւ զամենայն
որ ինչ է ի մարդ՝ ճշմարտապէս եւ ոչ կարծեօք:

Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւ-
ուր յարուցեալ. ելեալ ի յերկինս նովին մար-
մնովն՝ նստաւ ընդ աջմէ Հօր: Գալոց է նովին
մարմնովն եւ փառք Հօր՝ ի դատել զկենդանիս
եւ զմեռեալս: Որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ
վախճան:

Հաւատամք եւ ի սուրբ Հոգին յանեղն եւ
ի կատարեալ, որ ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ բխէ: Որ
խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարդարէս եւ յաւե-
տարանս: Որ էջն ի Յորդանան. քարոզեաց
զառաքեալն, եւ բնակեցաւ ի սուրբն:

Հաւատամք եւ ի մի միոյն յընդհանրական
եւ յառաքելական եկեղեցի: Ի մի մկրտութիւն:
Յապաշխարութիւն՝ ի քաւութիւն եւ ի թողու-
թիւն մեղաց: Ի յարութիւն մեռելոց: Ի դատաս-
տանն յաւիտենից հոգւոց եւ մարմնոց: Յարքայ-
ութիւն Երկնից եւ ի կենանն յաւիտենականս:

Իսկ որք ասենն՝ էր երբեմն յորժամ ոչ էր
Որդի, կամ որ երբեմն յորժամ ոչ էր սուրբ
Հոգի. կամ թէ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ
էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ եւ
կամ զսուրբ Հոգին. եւ թէ փոփոխելի են կամ
սլլայլլելի, զայնպիսիսն նոյմէ կաթուղիկ եւ
առաքելական եկեղեցի:

Սրի՛. Օրհնեա տեր:

Քհն. Իսկ մէք փառաւորեսցուք որ յանաջ
քան զյաւիտեանս երկիր պազանելով սրբոյ
Երրորդութեանն եւ մի Աստուածութեանն Հօր
եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն: (Եւ համբոս-
րէ զԱւետարանն սորբի):

Քարոյ :

Սրի՛. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
չեացուք :

Իպ. Տէր ողորմեա :

Եւ եւս հաւատով աղաչեացուք, եւ խըն-
դրեացուք ի Տեառնէ Աստուծոյ եւ ի փրկչէն
մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ՛ ի ժամուս պաշտման
եւ աղօթից : Չի արժանի ընդունելութեան
արասցէ, լուիցէ ձայնի աղաչանաց մերոց : Ըն-
կալցի զննդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյան-
ցանս մեր, ողորմեսցի ի վերայ մեր : Աղօթք մեր
եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի
մեծի տէրութեան նորա : Եւ նա տացէ մեզ միա-
բան միով հաւատով, արդարութի՛ք վաստակել
ի գործս բարիս : Չի զողորմութեան զնորճան
իւր արասցէ ի վերայ մեր Տէրն ամենակալ.
կեցուցէ եւ ողորմեսցի :

Իպ. Կեցո Տէր :

Չժամս սուրբ պատարագիս եւ զառաջեկայ
օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ի
Տեառնէ խնդրեացուք :

Իպ. Շնորհեա Տէր :

Չհրեշտակ խաղաղութեան պահպան ան-
ձանց մերոց ի Տննէ խնդր : Իպ. Շնորհեա Տէր :

Չքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց
մերոց ի Տեառնէ խնդր : Իպ. Շնորհեա Տէր :

Չսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութիւնն
յօգնութիւն անձանց մերոց ի Տեառնէ խըն-
դրեացուք :

Իպ. Շնորհեա Տէր :

Եւ եւս եւ վն միաբանութի՛ն ճշմարիտ եւ սի՛
հաւատոյս մերոյ զՏր աղա :

Իպ. Տէր ողորմեա :

Չանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արասցուք :

Իպ. Քեզ Տեառնդ յանձն եղեցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի

ողորմութեան քում : Ասացուք ամենեքեան
միաբանութեամբ :

Իպ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողոր-
մեա :

Սրի՛. Օրհնեա Տէր :

Քհն. Որպէս զի արժանաւորք եղեցուք գո-
հութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ
սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն :

Խաղաղութիւն ՚ի ամենեցուն :

Իպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սրի՛. Աստուծոյ երկրպագեացուք :

Իպ. Առաջի քոյ Տէր :

Աղբի՛ :

Քհն. Խաղաղութեամբ քով Քրիստոս փըր-
կիչ մեր, սր ի վեր է քան զամենայն միտս եւ
զըանս, ամբացո զմեզ եւ աներկիւզ պահեա
յամենայն շարէ : Հաւասարեա զմեզ ընդ ճըշ-
մարիտ երկրպագուս քո, ողբ հոգւով եւ ճըշ-
մարտութեամբ քեզ երկիր պագանեն : Ամանդի
ամենասուրբ Երրորդութեանդ վայելէ փառք
իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս :

Իպ. Ամէն :

Սրի՛. Օրհնեա տեր :

Քհն. Տէր Աստուած օրհնեսցէ ՚ի զամենե-
սեանդ :

Սրի՛. Մի՛ ոք յերեկայից, մի ոք ի թերա-
հաւատից, եւ մի ոք յապաշխարոզաց եւ յանմա-
քրից մերձեացի յաստուածային խորհուրդս :

Իպ. Մարմին տէրունական եւ արիւն փրկի-
չական կացցէ առաջի : Երկնային զօրութիւնքն :

յաներեւոյթս երգեն եւ ասեն անհանգիստ
բարբառով. նբ, նբ, նբ, Տէր զօրութեանց:

Սբի. Սաղմոս ասացէք Տն Այ մերոյ, դպիրք,
ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս:

Ե- դպիրքն եղանակն Վրբասացո-նի-նն ըսո
խորհրդոյ առ-րն:

Սրբասացութիւնք:

Կի-ր-ի-է-ն-ն ե- Ե-ի-է-ն-ն-ոյ:

Հրեշտակային կարգաւորութեամբ լցեր Աս-
տուած զքո սուրբ զեկեղեցի: Հազարք հազա-
րաց հրեշտակապետք կան առաջի քո, եւ բիւրք
բիւրոց հրեշտակք պաշտեն զքեզ Տէր: Եւ ի
մարդկանէ հաճեցար ընդունել զօրհնութիւնս
ձայնիւ խորհրդականաւ. սուրբ, սուրբ, սուրբ.
Տէր զօրութեանց:

Չննդեան ե- Աստուածաշնչի:

Բազմութիւնք հրեշտակաց եւ զօրաց եր-
կնաւորաց իջեալ ի յերկնից ընդ միածին թա-
գաւորին: Որք երգեին եւ ասեին. սա է Որդին
Աստուծոյ: Ամենքեան ասացուք. ուրախ լե-
րուք երկիրք, եւ ցնծացեն հիմունք աշխարհի.
զի Աստուածն յաւիտենական ի յերկրի երեւ-
եցաւ եւ ընդ մարդկան շրջեցաւ, զի կեցուցեց
զանձինս մեր:

Ձայլ սրբասացո-նի-նն յառ-բ պարշաճան րեւ:

Ե- ի սարկաւաբացն վերաբերեցին ընծային ի
նկանն սուրբ: Բայց ին հանդիսաւոր օր լինի, ե-
զխորհուրդն վերաբերել իսօնցին, զարարողո-նի-նն
րեւ ի վայր, յերեւ 42:

Քարոյ:

Սբի. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեա-
ցուք:

Դպ. Տէր ողորմեա:

Նւ եւս հաւատով եւ սրբութեամբ կացցուք
յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ
ասիւ: Մի խղճիւ եւ գայթաղութեամբ, մի
նենգութեամբ խորամանկութեամբ, մի պա-
տրանօք եւ խաբէութեամբ, մի երկմտութեամբ
եւ մի թերահաւատութեամբ: Այլ ուղիղ
վարուք, պարզ մտօք, միամիտ սրտիւ, կատա-
րեալ հաւատով, լցեալ սիրով, լի եւ առաւե-
լեալ ամենայն գործովք բարութեան՝ կացցուք
յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ. եւ
գտցուք զողորմութեան զնորհո՛ւ յաւուր յայ-
տնութեան եւ ի միւսանգամ գալստեան Տեառն
մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի: Կեցուցե
եւ ողորմեացի: Դպ. Կեցո Տէր եւ ողորմեա:

Սբի. Օրհնեա տեր:

Քնն. Շնորհօք եւ մարդասիրութեամբ
Տեառն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի.
ընդ սրում քեզ Հօր միանգամայն եւ Հոգւոյդ
սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտենան յաւիտ:

Խաղաղութիւն ք ամենեցուն:

Դպ. Ամէն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբի. Աստուծոյ երկրպագեցուք:

Դպ. Առաջի քո Տէր:

Սբի. Ողջոյն սուք միմեանց ի համբոյս օրո-
թութեան. եւ որք ոչ էք խորոյ հաղորդիլ աս-
տուածային խորհրդոյս, առ դրունս ելէք եւ
արթեցէք:

3795

Ե- համբարեացեն զեղանն Ե- զիտեանս:

Դպ. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցի. Որ էնն Աստուած աստ բազմեցի: Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ. Սուրբ ողջունիս հրաման տրուաւ: Թշնամութիւնըն հեռացաւ. Սէր ընդ հանուրս սրփուեցաւ: Արդ պաշտօնեայք բարձեալ ըզձայն, Տուք օրհնութիւն ի մի բերան՝ Միասնական աստուածութեանն, Որում սրբէքն են սրբաբան:

Ո՞՞նչ Ե- զայս ասեն ի հանդիսի րօնի:

Սբէ. Որք հաւատով կայք յանդիման Սուրբ սեղանոյս արքայական. Տեսչէք բազմեալ զՔի՞ս արքայն, Եւ շուրջ պատեալ զօրք վերնական:

Դպ. Վերհամբառնամք զաչս ունելով, Եւ պաղատիմք զայս ասելով. Ըզմեղըս մեր մի յիշեացես, Այլ զբթութեամբ քո քաւեցես: Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք ըզքեզ. Եւ ընդ սրբոց՝ Տէր փառք քեզ:

Սբէ. Ահիւ կացցուք, երկիւղիւ կացցուք, բարուք կացցուք. Եւ նայեցարուք զգուշութեամբ:

Դպ. Առ քեզ Աստուած:

Սբէ. Պատարագ Քի՞ մատչի գառն Ա՛յ:

Դպ. Ողորմութիւն Եւ խաղաղութիւն Եւ պատարագ օրհնութեան:

Սբէ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Շնորհք, սէր Եւ աստուածային սրբաբար զօրութիւնն Հօր Եւ Որդւոյ ՚ի Եւ Հօգւոյն սրբոյ եղևցի ընդ ձեզ ընդ ամենսեան:

Դպ. (Ամեն.) Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբէ. Ջգրունս, զգրունս ամենայն իմաստութեամբ Եւ զգուշութեամբ: Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր աստուածային երկիւղիւ:

Դպ. Ունիմք առ քեզ Տէր ամենակալ:

Սբէ. Եւ զօհացարուք զՏեառնէ բոլորով սրաիւ:

Դպ. Արժան Եւ իրաւ:

Սբէ. Օրհնեա Տէր:

Քհն. Եւ ընդ սերբէան Եւ ընդ քերբէան միաձայն սրբասացութեամբ յօրինել նուագս, Եւ համարձակապէս զօչելով աղաղակել ընդ նոսին Եւ ասել:

Իսկ ի հանդիսի ասուրս ո՞՞նչ Վրժան Եւ իրաւն ասեն Ե- զայս:

Սբէ. Եւ զտոյգ փրկութեան՝ որ միշտ ընդ ամենայն տեղիս զօհութիւն մատուցանեմք քեզ Քրիստոս: (Դպ.) Որով Եւ զհրաշակ (զյարութիւնդ քո*) զովեն զօրութիւնք: (Սբէ.) Սարսին սերովբէքն. (Դպ.) Գողան քերովբէքն: (Սբէ.) Եւ իշխանութիւնդ վերին պետութեանցն պար առեալ ձայնիւ եղանակեն Եւ ասեն:

Դպ. Սուրբ. սուրբ. սուրբ. Տէր զօրութեանց: Լի են երկիրք Եւ երկիր փառօք քո. օրհնութիւն ի բարձունս: Օրհնեալ որ եկիր Եւ զայլոց Ես անուամբ Տեառն. ովսանայ ի բարձունս:

Սբէ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Առէք կերայք... ի թողութի մեզաց:

Դպ. Ամեն:

Սբէ. Օրհնեա տէր:

* Ըստ խորհրդոյ աւուրն. տես երես 32:

ԲՆՆ. Արբէք ի սմանէ... ի թողութի մեղաց:
Դոյ. Ամէն:

Հայր երկնաւոր, որ զՈրդիդ քո ետուր ի մահ վան մեր՝ պարտապան պարտեաց մերոց. հեղմամբ արեան նորա, աղաչեմք զքեզ, ողորմեա քոյ բանաւոր հօտին:

Արհ. Օրհնեա տէր:

ԲՆՆ. Եւ զքոյս ի քոյոյս քեզ մատուցանեմք, ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամենեցուն:

Դոյ. Յամենայնի օրհնեալ ես Տէր. օրհնեմք զքեզ. գովեմք զքեզ. գոհանամք զքէն, աղաչեմք զքեզ Տէր Աստուած մեր:

Արհ. Օրհնեա տէր:

ԲՆՆ. Խաղաղութիւն քի ընդ ամենեւեան:

Դոյ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Արհ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դոյ. Առաջի քո Տէր:

Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի հաշտութիւն, հաց կենաց բաշխիս ի մեզ. հեղմամբ արեան քոյ սուրբ, աղաչեմք զքեզ, ողորմեա արեամբ քո փրկեալ հօտի:

Բանանայն խաչակիւնէ ինն անգամ՝ եւ օրհնէ զհացն սուրբ եւ զբաշխին. եւ սարկաւաքն (խնկարկէ առ ասեանայն օրհնութիւնն,) եւ ասէ ի ցաթ՝ Ամէն: Եւ ի վճար երգոյն:

Արհ. Օրհնեա տէր:

ԲՆՆ. Որպէս զի եղեցի սա ամենեցուն մեզ մերձեցելոցս յանդատապարտութիւն, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:

Դոյ. Հորդի Աստուծոյ, որ զփնտակցի քոյ զետրհօրդ իջեալ ի յերկնից կատարես ի ձեռս մեր. հեղմամբ արեան սորա, աղաչեմք զքեզ, հանդողհօգիս մերննջեցելոցն: (Եւ խոռնկ անէն):

Արհ. Օրհնեա տէր:

ԲՆՆ. Ընդ որս եւ մեզ այց արացես բաբերար Աստուած, աղաչեմք:

Դոյ. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

ԲՆՆ. Աստուածածնին սրբոյ կուսին Մարիամն, եւ Յովհաննու մկրտչին, Ստեփանոսի նախավկային, եւ ամենայն սրբոց՝ եղեցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դոյ. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Սարկաւաքն յաւիտոյնն սեղանոյն յեւնասմաթ
ասուցի:

Առաքելոց սրբոց, մարգարեից, վարդապետաց, մարտիրոսաց եւ ամենայն հայրապետաց սրբոց, առաքելագործ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկաւագաց, եւ ամենայն սրբոց՝ եղեցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դոյ. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Տերունի սուրբն եւ պահոց:

Արհ. Օրհնեալ, գովեալ եւ փառաւորեալ, հրաշալի եւ աստուածադարգ (յարութեանն Բրիտոսի) երկիր պաղանեմք: Տես էրես ՅԷ:

Դոյ. Փառք (յարութեան քոյ) Տէր:

Ի դուն Արքոյն զայս ասու:

Արհ. Սուրբ եւ աստուածահաճոյ (առաքելոյն) այս անուն, որոյ այսօր զյիշատակն կատարեսցաք՝ եղեցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դոյ. Յիշեա Տէր եւ ողորմեա:

Արհ. Առաջնորդացն մերոց եւ առաջին լուսաւորչացն սրբոց. Թադէոսի, եւ Բարթուղեմէոսի առաքելոցն, եւ Գրիգորի լուսաւորչին, Արիստակիսի, Արթանիսի, Յուսիանն, Գրիգորի-

սի, Ներսէսի, Սահակայ, Գանիէլի եւ Խաղայ, Մեծորպայ վարդապետին, եւ Գրիգորի նարեկացոյն, եւ Ներսէսի կլայեցւոյն: Եւ իմ օրջ հովուաց եւ հովուապետացն Հայաստանեայց՝ եղիցի յիշատակ ի օր պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա Տէր եւ ողորմես:

Սբէ. Միանձնացելոց սրբոց, առաքինասէր եւ ձեռուսոց կրօնաւորացն, Պօղոսի, Անտոնի, Պօղայ, Մակարայ, Ռնոփրիոսի, աբբայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Արսէնի, Եւագրի. Յովհաննիսեանց, եւ Սիմէոնեանց, սրբոց Ոսկեանց, եւ Սուքիասանց, եւ ամենայն սրբոց հարց եւ աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս՝ եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա Տէր եւ ողորմես:

Սբէ. Թագաւորաց հաւատացելոց սրբոց, Աբգարու, Կոստանդիանոսի, Տրդատայ, եւ Թէոդոսի, եւ ամենայն սուրբ եւ բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց՝ եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա Տէր եւ ողորմես:

Սբէ. Ընդ հանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց եւ կանանց, ծերոց եւ տղայոց, եւ իմ շափու հասակի հաւատով եւ սրբութեամբ ի Բրիտոս ննջեցելոց՝ եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա Տէր եւ ողորմես:

Սբէ. Օրհնեա աեր:

Քհն. Եւս առաւել զսրբազան Պապն մեր զՏԻ (այս անուն), եւ զերջանիկ Պատրիարքն (իսճ զԱբբեպիսկոպոսն) մեր զՏէր (այս անուն) շնորհեցեսու մեզ ընդ երկայնաւուրս ուղիղ վարդապետութի:

Տանիբ դի ուղղութեամբ Ընդդէմս Գիւնի լինի յիշատակ:

Եւ այս ի յախակողմն սեղանոյն բարոյեաց սարկաւանքն յեւոյն յեւոյն աղբիկց:

Քարոյ:

Պահութիւն եւ փառաբանութիւն մատուցանեմք քեզ Տէր Աստուած մեր՝ վասն սուրբ եւ անմահ պատարագիս որ ի վերայ սրբոց սեղանոյս: Զի զսա մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարգեւեցես: Սովա շնորհեա զսէր, զհաստատութիւն, եւ զղծալի զիսողաղութիւն ամենայն աշխարհի, սրբոց եկեղեցւոյ, եւ ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց: Եւս առաւել սրբազան Պապին մերոյ Տեառն (այս անուն), եւ պատուական Պատրիարքին մերոյ Տեառն (այս անուն), եւ Աբբեպիսկոպոսին մերոյ Տեառն (այս անուն), եւ քահանայիս որ զպատարագս մատուցանէ: Եւ վասն զօրութեան եւ յաղթութեան թագաւորաց քրիստոնէից, եւ իշխանացն բարեպաշտից: Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք եւ վասն հոգւոցն հանդուցելոց: Եւս առաւել վասն հանգուցեալ բարունապետացն մերոց, եւ շինողաց սուրբ եկեղեցւոյս, եւ որք ընդ հովանեաւ սորին են հանդուցեալ: Ազատութիւն եղբարց մերոց գերելոց, եւ շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հաւատով եւ սրբութեամբ ի Բրիտոս կատարելոցն: Եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամենեցուն:

Սբէ. Օրհնեա աեր:

Քհն. Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծիս Աս-

տուճոյ եւ փրկչիս մերոյ Յիսուսի † Քրիստոսի
ընդ ձեզ ընդ ամենեսեան:

Դպ. (Ամեն.) Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Քարոյ:

Արհ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
չեսցուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Ամենայն սրբովք զորս յիշատակեցաք, եւս
առաւելլապէս զՏէր աղ: Դպ. Տէր ողորմեա:

Վասն մատուցեալ սուրբ եւ աստուածային
պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս զՏէր
աղաչեսցուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Արպէս զի Տէր Աստուած մեր որ ընկալաւ
զսա ի սուրբ, յերկնային եւ յիմանալի իւր մա-
տուցարանն, եւ զփոխանակն առաքեսցէ առ
մեզ զչնորհս եւ զպարզեւս Հոգւոյն սրբոյ,
զՏէր աղաչեսցուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Ընկալ, կեցո եւ ողորմեա եւ պահեա զմեզ
Տը քոյին շնորհիւդ: Դպ. Կեցո Տը եւ ողորմեա:

Չամենասրբուհի զԱստուածածինն, զմիշտ
կոյսն Մարիամ հանգերձ ամենայն սրբովք յի-
շելով, զՏէր աղաչեսց: Դպ. Տէր ողորմեա:

Եւ եւս եւ վասն միաբանութեան ճշմարիտ
եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչես-
ցուք: Դպ. Տէր ողորմեա:

Չանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստու-
ծոյ ամենակալին յանձն արասցուք:

Դպ. Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր բա մեծի
ողորմութեան քում: Ասացուք ամենեքեան
միաբանութեամբ:

Դպ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Արհ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Սրհ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

(Եւ սարկաւաքն խոռնի աշէ:)

Եւ ողորմեա քոյն յերկնսդ եւս, սուրբ եղիցի
անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղի-
ցին կամք քո՝ որպէս յերկնս եւ յերկրի:
Չհաց մեր հանապազորդ սուր մեզ այսօր, եւ
թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք
մերոց պարտապանաց. եւ մի տանիր զմեզ ի
փորձութիւն. այլ փրկեա ի շարէ:

Արհ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

(Եւ սարկաւաքն խոռնի աշէ:)

Եւ ողորմեա քոյն յերկնսդ եւս, սուրբ եղիցի
անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղի-
ցին կամք քո՝ որպէս յերկնս եւ յերկրի:
Չհաց մեր հանապազորդ սուր մեզ այսօր, եւ
թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք
մերոց պարտապանաց. եւ մի տանիր զմեզ ի
փորձութիւն. այլ փրկեա ի շարէ:

Արհ. Օրհնեա տէր:

Քհն. Չե քո է արքայութիւն եւ զօրու-
թիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամեն:

Խաղաղութիւն † ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Արհ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո Տէր:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

Քհն. Եւ սուր մեզ համարձակածայն բար-
բառով բանալ զբերանս մեր, կարգալ զքեզ,
երկնաւորդ Հայր, երգել եւ ասել:

Դպիրքն. Միայն սուրբ, միայն Տէր, Յիսուս
Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ Հօր. ամէն:

Սարկաւաքն. Օրհնեա տէր:

Քահանայն. Օրհնեալ Հայր սուրբ Աստուած
Ճշմարիտ: Դպիրքն. Ամէն:

Սարկաւաքն. Օրհնեա տէր:

Քահանայն. Օրհնեալ Որդիդ սուրբ Աստուած
Ճշմարիտ: Դպիրքն. Ամէն:

Սարկաւաքն. Օրհնեա տէր:

Քահանայն. Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ Աստուած
Ճշմարիտ: Դպիրքն. Ամէն:

Սարկաւաքն. Օրհնեա տէր:

Քահանայն մերացոցանէ զլիկն սորբ ար-
եաթն, եւ ասէ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ
Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դպիրքն. Ամէն: Հայր սուրբ. Որդիդ սուրբ.
Հոգիդ սուրբ: Օրհնութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ
սրբոյ Հոգւոյն. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Սարկաւաքն. Օրհնեա տէր:

Քահանայն մերացոցեալ զսորբ մարմինն եւ
զարիւնն Տեառն՝ քերցել ի Գեոռնիւն ժողովրդեանն,
եւ ասացեաւ նոսա քարշիր. ի սուրբ ի սուրբ
պատուական մարմնոյ եւ յարենէ Տեառն մերոյ
եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի ճաշակեցուք
սրբութեամբ՝ որ իջեալ յերկնից բաշխի ի միջի
մերում: Սա է կեանք, յոյս, չ՛ յարութիւն,
քաւութիւն եւ թողութիւն մեզայ: Սաղմոս
ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերոյ. սաղմոսասացէք
երկնաւոր թագաւորիս մերոյ անմահի, որ նստի
ի կառս քերսովրեականս:

Եւ Գարշն զԼարագոյրն:

Քարշ:

Սրի. Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ
մերոյ, դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերզս
հոգեւորս: Զի սմա վայելին սաղմոսք եւ օրհ-
նութիւնք, այլևսք եւ երգք հոգեւորք: Պաշ-
տօնեայք հանդերձ երգով սաղմոս ասացէք, եւ
զՏէր յերկինս օրհնեցէք:

Դպ. Օրհնեալ է Աստուած:

Երգ:

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի միջի
մերում. այլևսիս:

Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր. եւ սուրբ
զարիւն իւր ցօղէ ի մեզ. այլևսիս:

Մատիք առ Տէր եւ առեք զլոյս. այլևսիս:
Ճաշակեցէք եւ տեսէք զն քաղցր է Տէր.
այլևսիս:

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. այլևսիս. օրհ-
նեցէք զնա ի բարձունս. այլևսիս:

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորս.
այլևսիս. օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք
նորս. այլևսիս:

Զայլ երգս Գեո յերեւ 34:

Բաշխման սրբոյ Խորհրդոյն:

Քարշն զԼարագոյրն յեր:

Սրի. սահման զլիկն եւ դառնայ առ ժողովրդեանն
ասելով քարշիր. Երկիւղել եւ հաւատով յառաջ
մատիք, եւ սրբութեամբ հաղորդեցարուք:

(Ասացէք՝ մեզայ Աստուծոյ: Հաւատամ ի
Հայր սուրբ յԱստուած Ճշմարիտ: Հաւատամ ի
Որդի սուրբ Աստուած Ճշմարիտ: Հաւատամ ի

Հողի սուրբ Աստուած ճշմարիտ: Խոստովանիմ
եւ հաւատամ զի սա է ճշմարիտ մարմին եւ
արիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ
բառնայ զմեզս աշխարհի:)

Ե- առնայն արժանաւոր շողովորդքն հաղորդին.
(ղարականան՝ յերես 35:) Ե- յետ հաղորդելոյն՝

Գոյ. Աստուած մեր եւ Տէր մեր երեւեցաւ
մեզ: Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Քնն. Խաչակնիք շողովորդքն ասելով Քարչք.
Կեցո Տէր զժողովուրդս քո. եւ օրհնեալ զժա-
ռանդութիւնս քո. հովուեա եւ բարձրացո զսո-
սս յայսմհետեւ մինչեւ յաւիտեան:

Ե- դարչեալ Գարչեւ շողովորդքն:

Գոյ. 1 յարք ի բարութեանց քոց Տէր. ճա-
շակելով զմարմին քո եւ զարիւն: Փառք ի
բարձունս կերակրողիդ զմեզ:

Որ հանապաղ կերակրես զմեզ. առաքեա ի
մեզ զհոգեւոր քո զօրհնութիւնդ: Փառք ի
բարձունս կերակրողիդ զմեզ:

Քարչք:

Սբէ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
չեացուք:

Գոյ. Տէր ողորմեա:
Եւ եւս հաւատով ընկալեալք յածային,
սուրբ, յերկնային, յանմահ, յանարատ եւ յան-
ապական խորհրդոյս, զՏեառնէ զոհացարուք:

Գոյ. Գոհանամք զքէն Տէր, որ կերակրե-
ցեր զմեզ յանմահական սեղանոյ քոյ: Բաշխե-
լով զմարմին եւ զարիւնդ ի փրկութիւն աշ-
խարհի, եւ կեանք անձանց մերոց:

Ասորանոր դպիրքն էղանակեն Տաղս խորհրդա-
որս՝ մինչեւ Գարչեւ շողովորդքն զմեզ:

(Ապա բանան շողովորդքն:)

Սբէ. Օրհնեա տէր:

Ե- ապա ասանաւ Գարչեւ շողովորդքն սուրբ
ի յետ ի-ր, ե- երկրպագեալ հա՛մբարե զեղանն:
Ե- իջեալ է մէջ եկեղեցոյն ասէ ի յայն.

Աղբիւ:

Քնն. Որ օրհնես զայնսփկողք օրհնեն զքեզ
Տէր, եւ սուրբ անես զյուսացեալս ի քեզ:
(Գոյ. Օրհնեալ է Աստուած:) Կեցո զժողով-
ուրդս քո եւ օրհնեա զժառանգութիւնս քո:
Ջլուամն եկեղեցւոյ քոյ պահեա. սրբեա զսոսս
որք ողջունեցին սիրով զվայելութիւն տան
քոյ: (Գոյ. Ամէն:) Գու զմեզ փառաւորեա
աստուածային զօրութեամբ քով, եւ մի թողուր
զյուսացեալքս ի քեզ: Ջխաղաղութիւն քո
պարգեւեա ամենայն աշխարհի. եկեղեցեաց,
քահանայից, թագաւորաց քրիստոնէից եւ
ղինուորեալ մանկանց նոցա, եւ ամենայն ժո-
ղովրդեանս: (Գոյ. Ամէն:) Ջն ամենայն սուրբ
բարիք եւ ամենայն պարգեւք կատարեալք ի
վերուստ են իջեալ առ ի քէն՝ որ ես Հայր լու-
սոյ: Եւ քեզ վայելեն փառք, իշխանութիւն
եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից: Գոյ. Ամէն:

Ե- ասէ երկոյս. Եղեցի անուն Տեառն օրհ-
նեալ, յայսմհետեւ մինչեւ յաւիտեան:

Ե- Գարչեւ շողովորդքն ե- ասէ
ի յայն:

Կատարումն օրինաց եւ մարգարեից դու ես
Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր, որ լցեր զամե-
նայն հայրական անօրէնութիւնս քո. լցո եւ
զմեզ Հոգւովդ քով սրբով:

Սբէ. Օրթի:

Քնն. Խաղաղութիւն ՚ի ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քուսմ:

Սբէ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քնն. Սբոյ աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու:

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սբէ. Պատիւով:

Դպ. Ասէ Աստուած:

Քնն. (Յճ. Ա. 1:) ՚ի Էօրէն լուսոյ.

Ի սկզբանէ էր Բանն. վերջ՝ 17. Յիսուսի Քրիստոսի եղէն:

Իսկ է յինանան. (Յովհ. ԻԱ. 15:)

՚ի Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յնի Քնի.

Իւ իբրեւ ճաշեցին. վերջ՝ 19. Եկ զինի իմ:

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Քարոյ:

Սբէ. Սուրբ խաչիւս աղաչեցուք զՏէր, զվստիւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ողորմեա:

Քնն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Աղբի:

Պահպանեա զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր ընդ հովանեա սուրբ ՚ի եւ պատուական խաչի քոյ ի խաղաղութեան. փրկեա յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամոյն: Արժանաւորեա դոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դպ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Եւ Կանանայն խաչանէ զժողովուրդն, եւ սսէ.

Օրհնեալք եղերուք ՚ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն. երթայք խաղաղութեամբ, եւ Տէր եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենսեան. ամէն:

Եւ ի Բաշեւելն ընչեարս ու ժողովուրդան՝ երգեն Սաղմոս ԼԳ:

Ի Տէր պարծեցի՛ անձն իմ. լուիցեն հեղք եւ ուրախ եղիցի՛ն:

Մեծ արարէք ըզՏէր ինեւ. ի լման:

Փառք Հօր եւ. այժմ եւ միշտ:

ՅԱՐԵԼՈՒԾ՝

Օ Ր Յ Ն Ե Ա Լ Գ Ո Վ Ե Ա Լ Ն

ԸՍՏ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ԱՐՈՒՐՆ

Յարմարման:

Յինանց Գնչ Ի Համբարձման. Է- Կենտն Կերտ-
կէնց յարմարման:

Յարութեան Գրիտոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք յարութեան քոյ Տէր:

Համբարձման:

Համբարձման Գրիտոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք Համբարձման քոյ Տէր:

Հոգեոյ գալստեան:

Գալստեան Հոգեոյ սրբոյ երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք գալստեան քոյ Տէր:

Վարդաշառի:

Այլակերպութեան Գրիտոսի երկիր պագան:

Դպ. Փառք հրաշալի այլակերպութեան
քոյ Տէր:

Տօնից Աստուածածնի:

Տէրութեան Գրիտոսի Ի տօնի (ընծայման) մօր
իւրոյ եւ կուսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք տէրութեան քոյ Տէր:

Է- Ինչիւրայն հանդիպի, Յարութեան Գրիտո-
սի Ի տօնի . . . : Բայց զՓոխմանն ոմանս այսպէս
ասեն. Գալստեանն Քնի Ի փոխումն մօր իւրոյ եւ
կուսի երկիր: Դպ. Փառք գալստեան քոյ Տէր:

Խաչի:

Սուրբ Խաչին Գրիտոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք սուրբ Խաչի քոյ Տէր:

Եկեղեցոյ:

Տէրութեան Գրիտոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք տէրութեան քոյ Տէր:

Ծննդեան:

Ծննդեան Գրիտոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք ծննդեան քոյ Տէր:

Տնօրէնութեան:

Տնօրէնութեան եւ անուան Գրիտոսի երկիր:

Դպ. Փառք տնօրէնութեւ եւ անուան քոյ Տէր:

Յայտնութեան:

Յայտնութեան եւ մկրտութեան Քնի երկիր պ:

Դպ. Փառք յայտնութեան քոյ Տէր:

Տեսանքնդարաւի:

Քառանօրեայ գալստեան Գրիտոսի երկիր պ:

Դպ. Փառք գալստեան քոյ Տէր:

Աւետարան:

Մարդեղութեան Գրիտոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք հրաշալի մարդեղութեւ քոյ Տէր:

Ղազարոս Է- Ծաղիկաբարդին:

Գալստեան Գրիտոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք գալստեան քոյ Տէր:

Աստի հինգըստաւան:

Տէրութեան Գրիտոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք տէրութեան քոյ Տէր:

Պահոց աստուած:

Տէրութեան Գրիտոսի երկիր պագանեմք:

Դպ. Փառք տէրութեան քոյ Տէր:

Այլ Է- Ի տօնս Սրբոց՝ յաղթման Կահանային,

յիւ զստոյգն Է- այլուր՝ Չտէրութիւնք քո:

ԵՐԳ ԺԱՇԱԿՍԱՆ ՍՐԲՈՅ ՊԱՅԱՐԱԳԻ

ԸՍՏ ԵՒՈՒՐՅ ՁԱՐԵԹՈՒՆ

Կերպիկի :

Լէմ : լուիսմ. անձն լէմ : մի : անձն լուիս :

Երկուշաբթի :

Լն՝յո ճրջմանիտ եւ ճանազմ յթ Լօ՞ր. ծաղուսն եւ կնիք. Բան եւն ճրնոնդ : Որ կանգնեցեր յեթանոց սեանց զէկեղեցի սո՞ւրբ. անծեալ ի սպանդ զեղըն պարարտի : Ընորհեա՛ն : մմ մեղ. կերակրիլ յիմաստութեան քո՞ւմ սեղանոյ. ողբը՞մեա՛ն :

Երեքշաբթի :

Լանց կենաց եւ անմահութեան ճանաչ կ. սուրբ եւ անձառ սոսկալ խորհորդ : Որ ի յերկնից Բլեր կենդանութիւն մարդկան. կենդանի եւ կենդանարար : Պանձորքեւեա՞ք քաղցեցըց ըզքաղցրութեան քո՞ւմ ճանաչկուն. ողբը՞մեա՛ն :

Չորեքշաբթի :

Գո՞ւաբն երկնից եւ ճանապարհ անբայութե. տեր երկնի, ի յերկնայնոցն օրհնեալ դասուց : Որ զմարմին քո եւ զարիւնդ անպական բաշխեցեր առաքելոցն : Մաքրեա զմեղ

հաղորդիլ սրբութեան քո՞ւմ խորհրդոյ. ողբը՞մեա :

Հինգշաբթի :

Բան Լօր եւ քահանայապետ սուրբ. յանմարմնոցն գովեալ ի բարձունս : Որ ի վերայ խաչին պատարագեալ մարմնով, հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն : Սրբեա զմեղս մեր կենարար եւ փրկական քաւիչ քո արեամբդ. ողբը՞մեա :

Ուրբթի :

Ղէմ հոգեւոր եւ զլուս անկեան օծեալ. բարեբանեալ ի հրեշտակաց : Ար ի խաչին բացեր զկողահոս աղբուրդ, զանմահութիւն ցօղեալ տիեզերաց : Աբբո եւ մեզ ծարուեացս զբաժակ քո փրկութեան. ողբը՞մեա :

Շաբթի :

Գառն Աստուծոյ զենեալ միշտ եւ կենդանի. անմեղ եկեալ ի պատարագ : Ար ի հաշտութիւն Լօր պատարագեալ բառնաս զմեղս աշխարհի. յանմահից զօրաց փառաւորեալ : Յիշեա զհոգիս հաւատով ի քեզ ննջեցելոցն մերոց. ողբը՞մեա :

Շաբաթի ԳԶ. Ժաղոսաշոյ :

Ղ Երանգօղն երկնից մըշտընջենանոր Լօր Ո՞րդին. ներգործեալ իմո՞վս ի վեր քան ըզհրաշա. ծառայի առեալ ըզկերպ. անկողնպտելի աստուածութեամբն :

Բաշխե զմարմին իւր եւ զարիւն շնոր ուխտ անուանեալ եւ յիշատակ կամանոր մահունն. մերձեցելոցս ի նա՞ծ սրբութեամբ :

Ո՛ր մարմնով եւ արեամբ քո ցուցեր ըզթո-
ղութիւն մե՛ղաց. որ շմբէ՛ շտ պատարագի՛ս
ի մեզ անծախապէ՛ծս. մաքրեա՛ ի մէնջ ըզմէզ
խաւարին խորհրդոյն եւ լուսաւորեա՛ զմեզ :

Ո՛ր քաւիչ զայս նոր ուխտ ցուցեր յետ
առաջնոյ քոյ. մահացելո՞ցս ի ճաշկմանէ
նախահո՛ծրն. մաքրեա՛ ի մէնջ ըզմէզ խաւարին
խորհրդոյն եւ լուսաւորեա՛ զմեզ :

Ո՛ր կազմեցեր սեղան խորհրդոյն. եւ արբու-
ցեր յանմահական բաժակէն. սըբբոց քոց
առաքելոցն այսօր ի սուրբ վերնատունն. աղա-
չեմք փրկիչ սո՞ղո՞րմեա՛ :

Մաքրեա՛ ըզմիտս եւ ըզխորհուրդս. զի եւ
մէք հաղորդեսցո՛ւք սըբբութեամբ. ընդ սըբբոց
քոց առաքելոցն այսօր ի սուրբ վերնատունն.
աղաչեմք փրկիչ սո՞ղո՞րմեա՛ :

Տաղ Բաշխման :

Մայր հաւանոյ սուրբ հարսնարան.

Եւ առաջատ գերադրական.

Տո՛ւն փեսայիդ անմահական

Որ զարդարեաց զքեզ անվախճան :

Երկրորդ երկին դու հրաշտկան :

Փառաց ի փառքս բարձրական.

Որ զմեզ ծնանիս լուսոյ նրման

Աւազանուն որդիական :

Բաշխես ըզհացըդ մաքրական,

Չարիւնդ ըմպել տաս սոսկական .

Հանես ի վեր գերաստիճան
Իմանալեացըն զուգական :

Ե՛կայք սրգիք նոր Սխնի .

Մատիք առ Տէ՛ր մեր սըբբութեամբ .
Ճաշակեցէք եւ տեսէք .

Ձեք քաղցր է Տէ՛ր մեր զորութեամբ :

Նա բաժանեաց ըզՅորդանան .

Դու զծով մեղաց աշխարհական .

Նրմա Յետու մեծ զորական .

Քեզ Տէ՛ր Յիսուս Հօր էական :

Հինն օրինակ քեզ եւ նման .

Դու խորանին գերագրական .

Նա խորտակեաց զգրունս անգամանդ .

Դու զըժոխոյ զգրունս ի հիմանց :

Հայս այս մարմին է Քրիստոսի .

Բաժակս արիւն նորոյ ուխտի .

Ծածկեալ խորհուրդըն մեծ յայտնի .

Աստուած ի ամա մեզ տեսանի :

Սա է Քրիստոս Բանն Աստուած ,

Որ ընդ աջմէ Հօրն բազմի .

Եւ աստ ի մեզ պատարագի .

Բառնայ ըզմեղքս աշխարհի :

Այն որ օրհնեալ է յաւիտեան

Հարբ եւ Հօգւովըն միաբան .

Այժմ եւ յաւէտ եւ յապագայն

Եւ անբսպառ միշտ յաւիտեան :

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆԻՆ.

Եկե՛ եպիսկոպոս լինե՛ խորհրդածոն, առնու՛ եւ շորբէ՛ հոնեան՝ եւ անէ՛ ի վերայ լանջացն, եւ զպարտական երկորունն: Եւ դպիրքն եղանակեն ի գեեսարաորելն՝ Շր. Խորհուրդ խորին. Երես 1:
(Եւ յերեսն աւեն Շարական եկեղեցոյ. ԳՁ:

Այսօր անձնութիւն զուարճանայ նոր հաստատելով զերկիր. պարզք սուրբք փառաբանեն զըւարթնոց. եւ մեք ձայնիւ օրհնութեամբ զանդարեացո՛ւք սուրբ ըզտօնս: Այսօր եւ մեք ցընծամք տօնիւս ընդհանուր հնչմամբ. մեծապէս փայլմամբ երեւեցաւ յաշխարհի. առ Աստուած գոհութիւք ընթանան. պատմեն անդադար զբան կենդանի: Խընդա՛ եւ զուարճացիր եկեղեցի. կոյս ար եւ հարսն երկնաւոր փեսային. ահա տեսանեմք զօծեալն ըզբերստոն. գո՛լով առ քեզ լայն հեթանոսաց:

Կամ այլ շարական եկեղեցոյ:

Եւ գան ի դռնն եկեղեցոյն. եւ սխանին Շարական ԳՁ:

Հրաշափառ Աստուած եւ միշտ բարեխնամօղ. որ յանձնգիտութեամբ ըզփրկուութիւն Հայաստանեայց ըսկզբնաւորեալ. ի պարթեւական մեղապարտ ազգէն լուսաւորիչ մեզ շորհեցեր. վասն որոյ բարեխնութեամբ սորա փրկիչ կեցո ըզմեզ. այժմ եւ ի քո՛ յահաւոր գալուտեանն:)

Կց: Թագաւոր երկնաւոր. զեկեղեցիք քո անշարժ պահեա. եւ զերկրպագոս անուանըք քուն՝ պահեա՛ ի խաղաղութեան:

Եւ աւեն Սաղոս. ԻԵ: Կց. Լուացայց. Եւ լուանայ զիւս: Եւ այն աւենայն ըստ կարգի, Երես 2:

Ջիւն Աղաղակեցէք սաղոսն արող Սրի. Սբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք:

Աղջիտ:

Եպիս. Առ դրան սուրբ տաճարիս եւ առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ տեղոյս խոնարհեալ՝ երկիւղիւ երկիր պագանեմք. զսուրբ, զհրաշիլ եւ զյաղթող (զյարութիւնդ) քո փառաւորեմք: Եւ քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հօգեոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամեն:

Եւ մոանեն յեկեղեցի սաղոսելով. Կց. Մտից առաջի սեղանոյ: Փի. Դատ արա ինձ Աստուած. Երես 5:

Եւ յեթ աւելոյ զի յարկի սրբութ. մարտոցեալ անկանի եպիսկոպոսն առաջի սրբոյ սեղանոյն ի վերայ երեսաց իւրոց լուս եւ անմառնչ. եւ ասացե զԱղջիտ առ Հոգին սուրբ արձօնինչ քործոյն:

Ամենակալ բարերար մարդասէր Աստուած բոլ:

Դարչեալ իրիկեսոյն ի նոյն կարգ բանի:

Աղաչեմք եւ աղերսեմք արտասուալից հառաչ:

Եւ դպիրքն եղանակեն մեղերի խորհրդաւոր կամ

ԵՐԺ :

Ընտրեալք յԱստուծոյ՝ ով երջանիկ ք
(հայրապետ.)

Նրմանեալ Ահարոնի՝ եւ Մովսէսի մարգարէիս.
Այնմ որ զգեստուցն էր յօրինօղ. զոր Ահարոն
միշտ ըզգեցնոյր:

Յօրինէր ըզպատմուծանն՝ զոր ի չորից կազմեալ
նիւթոց .

Ի կարմրոյ, ի կապուտոյ, ի բեհեզոյ, ի ծիրանոյ:
Թեւ ըզլծեւ յօրինէր. կարգն առաջին էր
կարկեհան.

Եւ զօճու մըն գրապանին շուրջանակի բոլորաշէն:
Եւ յընթացս գարշապարին հընչէր երկիր,
յընծայր խորան:

Արդ ի նոյն նմանութե՝ քն ըզմեր տերս յօրինէ:
Յորժամ մըտցես ի քն խորանն, անդ յիշեսցես
զմեր նընջեցեալսն:

Յորժամ առնես ըզպատարագն, յիշես եւ զես
ըզբազմամեղս:

Ձի եւ մեզ ողորմեսցի ի մուսանգամ իւր գալըս-
տեանն:

Հօրքն փառք Որդոնն պատիւ. եւ քն Հոգւոնն
այժմ յաւիտեան.

Յաւիտեանս յաւիտենից. Գրիստոս օրհնեալ ի
համայնից:

ՁԸնտրեալն որ ասեա՝ թե զիս թի՛ ասեր:

ՍԵՂ. Օրհնեա տեր:

Եպիսկ. Ձի քս է զթուփիւն եւ կարողու-
թիւն եւ մարգասիրութիւն, զօրութիւն եւ
փառք յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ասպ յիսն զվարագոյրն:

Դպ. Շր. Գվ. Յայս յարկ նուիր. էրեւ Յ:

Եւ քանն զվարագոյրն:

ՍԵՂ. Օրհնեա տեր:

Եպիսկ. Օրհնեալ թագաւորու. եւ այն ըսոր
հարբի: Եւ ասրիւսաքն հրաման առեալ հարբայ
չաւեարանն, եւ ասէ զչաւարանսն յայնիւ:

Վերաբերութիւն Ընծայիցն:

Եթէ հանդիսաւոր օր լինի եւ զընծայան վերա-
բերել հասիցիս, այս է արարողընթիւնն:

Յորժամ պարարագիւն ասէ. Տէր Աստուած
օրհնեսցէ զամենեսեան. ասրիւսաքն. Սաղմոս
ասացէք Տեառն: Եւ դպիրն էրբէն զՍրբասա-
ցոնթիւնն ըսոր խորհրդոյ առորն հարբեալ: Ապա՝

ՍԵՂ. Մի ոք յերախայից:

Դպ. Մարմին տերունական:

Եւ քան ինկարիելով է սորբ խորհրդանոցն:

ՍԵՂ. Յարեւուն եհար զխորան իւր. եւ ինքն
որպէս փետոյ զի ելանէ յառագաստէ իւրմէ:

Դպ. Եւ ցնծայ նա որպէս հսկայ. յընթա-
նալ ըզճանապարհս իւր:

ՍԵՂ. Ո՛րք բ՛ոս քրո՞ն վա՛ն ի՞նչ ցնծո՞ցն:

Դպ. Խորհրդաւ: քան զկերպարանսն ի՞նչ:

Եւ քան յարեւելից իողմն:

ՍԵՂ. Ճանապարհ արարէք այնմիկ. որ նստի
յերկնից երկինս ընդ արեւելս:

Դպ. Եւ կենդանաւ նաւրանսն ըրորդու-
թեանն. զերեքսրբեանսն օրհնութիւնս. մա-
սու զցանեմբ:

Ի հանդիսի առաջ ոմնի յաւելան՝
 Շնորհիւ աւուրս մեզ ողորմեա։
 Ապա քրչ. Սաղմոս ասացէք Տեառն Աս-
 տուծոյ մերոյ, դպիրք։

ՊԵՏՅՕՆ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՆՆ ԶԵՅԵԼՈՑ

Յաւորս պարտադէն, զինի Պահպանեա ողբիցն՝
 քհն. Օրհնեալ Տէր ՚ի մեր Յն քն. ամէն։
 Սբի. եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղա-
 չեացուք. ընկալ, կեցոյ եւ ողորմեա։
 քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որ-
 դոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ։
 Ե- խոնի ածեն։

Ե- սխանին Շարախան հանգստեան, ըստ յայնին։
 Ա. 2.

Որ անձառ տնօրէնութեամբ ի փրկութիւն
 անգի մարդկան խոնարհեցար Բանդ Աստուած.
 * այսօր հանդուսմ եւ ըզմեր ըզնրնջեցեալսն
 ընդ սուրբքս քն. որ միայնդ ես մարդասէր։ Որ
 անչարչարելից մարմնով էկիր կամաւ ի շար-
 չարանս. եւ ի խաչին բեւեռեցար. հեղեղ
 զարինդ ի փրկութիւն. այսօր հանդու։ Որ
 թաղմամբն երեքօ ըեսայ ըզբռնութիւն մահու
 լուծեր. եւ կոխեցեր զիշխանն մահու. եւ վեր-
 ածեր ըզնրնջեցեալսն, այսօր հանդուսմ։

Մծ. Որ զաւետիս Հոգւոյն ի հրեղէն ի
 հրեշտակէն ընկալար ուրախներ. բերկրեալք Տէր
 ընդ քեզ Մարիամ ամենօրհնեալ։ Անբսկիզբն
 Բանըն հաճեցաւ առնուլ մարդեղութեամբն
 ըսկիզբն ի կուսեղ. քրիստոս Աստուած թա-
 զաւորն յաւիտենից։ Աղաչմբ ըզքեզ սուրբ
 Աստուածածին առ քրիստոս բարեխօսեալ
 փրկել ըզժողովուրդս իւր զոր զընեացարեամբն
 իւրով։

Խ. 2. Հրաշակերտ եւ զօրեղ փայտխաչն՝ քոյ
 քրիստոս. դաւաղան զօրութեան ի յերկրի
 երեւեալ. * եկայք ժողովուրդք երկրբազեա-
 ցուք։ Չոր Հրեիցրն ծածկեալ զանթաքչելն
 ըզգանձրն. փափագմամբ թագուհւոյն փայտ
 կենաց յայտնեցաւ. եկայք ժող։ Փառք Հօր
 եւ։ Սա է զէն յողթութեան հաւատացելոյ.
 անոյեան եւ կնիք յողթող ընդդէմ թըշա-
 մւոյն. եկայք ժող։

Այժմ եւ միշտ։ Որ հրաւիրեցեր յանմա-
 հութիւն զազգրս մարդկան. անմահութեանց
 բաշխօղ քրիստոս. աղաչանօք Աստուածա-
 ծնին. այսօր հանդուսմ եւ։

Ա. 4.

Չեռք քո արարին եւ բստեղծին զե՛ս ի
 հողո՞ւյն ի յօրհնեւ ըզքեզ Աստուած յաւ-
 իտեան։ Ի՛սկ պատրանօք բանսարկուին խափա-
 նեցայ յանձառ լուսո՞ւյն. եւ դարձայ անդրէն
 ի հող յորմէ ստեղծայ։

Մծ. Ո՛վ գերահարաչ ծաղիկ բուրեալ յե-
 դեմայ. հոտ անմահութեան ծնընդոցս եւայի.
 յորմէ սիրեցաւ մահ ընդ տիեզերս. * օրհնու-
 թեամբ ըզքեզ մեծացուցանեմք: Գու լուծիչ
 երկանց բարձօղ անիծից. ծանու մն արեւու
 լուսոյն ճըշմարտի. որով հերքեաւ խաւարն
 անաջին. օրհնութեամբ: Ըզքեզ ունիմք
 բարեխօս կոյս ամէնօրհնեալ. մայր անարատ
 էմմանուէլի. տաճար Բանին Հօրն երկնաւորի.
 օրհնութեամբ:

ԽԷ. Սեղան քո Տէր զօրութեանց հաւա-
 տով կանգնեցաւ ի խորանի քում. * եկայք ժո-
 ղովւրդք երկրպագեցուք: Ա՛հմ պատուական
 ի խորանի քում հիմնեցաւ այսօր. եկայք:
 Փառք Հօր եւ: Ի սմա մատուցաւ ճըշմարիտ
 պատարագ եւ զեհու մն անապական. եկայք:

Այժմ եւ միշտ: Մըխիթարիչ սուրբ Հոգի
 լուսաւորեա զմեր նընջեցեալն. եւ հանդո՞
 զհոգիս նոցա ընդ սուրբն քո:

ԲԶ.

Թաղաւոր անմահ արարիչ յաւիտենից.
 մարդասիրութեամբբդ քո խընայեա յանձիրս
 մեր. * ստեղծիչ կենդանեաց եւ հանգուցիչ
 նընջեցեալց: Ի խաչին բեւեռեցար. զմահու
 լուծե՛ր զիշխանութի. յաւիտենից ըզնջեցեալ-
 սրն վերածե՛ր յանմահ ի կեանս. ստեղծիչ կեն:
 Ծն. Խոնարհեցար ի բարձանց. եւ մար-

մնացար ի կուսէն. որ նըստեիրդ ի քրովե՛սն.
 արարիչդ արարածոց: Երկինք չէին բաւական
 փառաց անմահ անեղիդ. արդանդ կուսին
 ժուժկալեա՛ւ ընդունել ըզգանձդ երկնայ-
 ին: Յորմէ սարսեալ սերովեքն ոչ իշխէին
 մերձենալ. ի խանձարուրս պատեցա՛ր եւ
 եդար ի մուր յանբանից:

ԽԷ. Այսօր խընդրի պատուական փայտ
 խաչին աւանդեալն ի Գողգոթա՛ ի ձեռն աս-
 տուածաւեր դըշխոյին. եկայք * հաւատացեալք
 երկրպագեցուք աստուածային սուրբ նըշանին:
 Այսօր ընծայէ Գողգոթա ըզձածկեալն ի յեր-
 կրի. վերաբերեալ անուշահոտ խընկովք. ի՛
 ձեռն երանելոյն Յուդայի. եկայք հաւատ:
 Փառք Հօր: Այսօր ի ձեռն փըրկական սուրբ
 խաչին կենագործի պատանին մեռեալ. եւ ող-
 բայ սատանայ ըզկործանումն իւր. իսկ մեք
 Քրիստոսի՛ հաւատ:

Այժմ եւ միշտ: Արժանաւորաց քոց աղօ-
 թիւք յիշեա ըզմեր ըզնընջեցեալն. յորժամ
 գայցեն անձառ փառօք հատուցանել մարդկան
 ըստ գործս. եւ մեր նընջեցեալոցն շնորհեա՞
 դասիլ ընդ սուրբն քո:

ԲԿ.

Պայ զօրութեանց թագաւորն. ի նորոգել
 զարարածս. ի ձայն ահեղ բարբառոյ. զարթու-
 ցանէ զնընջեցեալն: Գողան երկինք եւ երկիր.

յահէ փառաց Գրիստոսի՝ հուր բորբոքեալ ըն-
թանայ. բոցա կիզէ զմեղաւորսն: Նորափետուր
զարդարին. դասէք սրբոց կուսանանցն. ուրա-
խութեամբ մրտանեն ի յառազատ փեփային:

Աձ. Ո՛ր սղորմեցար ի մեղս ծնեալ մարդ-
կան Հայր երկնաւոր ըստ մարգարէին. եւ ետուր
բնութեանս այսօր պարգեւ ըզկոյսըն սուրբ
ըզծնօղ Որդւոյդ միածնի. մաղթանօք սորա՞
Տէր մեզ սղորմեա: Ո՛ր ցօղեցեր ի մեզ յամպոյ
ծրինաց Որդիդ այսօր զկոյսըն Մարիամ. յորմէ
ծընար մարմնով եւ բարձեր նովաւ ըզմեղս
նախաստեղծին Ադամայ. մաղթանօք: Ո՛ր
մարբեցեր Հոգիդ սուրբ ըզօրոս եւ զարգանդ
մօր քոյ փառակցին. այսօր յամուլ ծնողաց
նորին ետուր ըզմայր Բանին զօրհնիչն Եւայի՝
մաղթանօք:

ԽԷ. Ճանաչայթ փառաց Հօր Ո՛րդիդ
միածին. որ ըզլոյսդ անվայրափակ մարմնով
պարագրեալ. * այսօր ի Թաբօ՞ր փառօք փայ-
լեցեր: Ո՛ր աննիւթ սրնօղէից անհաս ի վեր
քան ըզբան ծառայի կերպիւ պարածածկեալ
ըզլոյսդ անըստուեր. այսօր ի Թաբ: Փառք Հօր:
Ո՛ր հրեղինացն անմերձենալի հուր աստուա-
ծութեանդ. ի հոգեղենս խոնարհեալ լոյսդ
արփիական. այսօր ի Թաբ:

Այժմ եւ: Ի՞քեզ եմք անպաւինեալ.
ամենօրհնեալ սրբուհի. լեր բարեխօս անդա-
դար. վասն մերոյ փրկութեան:

ԳԶ.

Յահաւոր քո դալստեանըն յորժամ
դաս Տէր ի յերկնից անային քո զօրութեամբդ.
եւ նըշան նր խաչին պայծառանայ ի մէջ եր-
կրի: Նորոգին տարեւը երկրի ի ձայնէ հընչման
փողայն. որ դռէ զկենդանութիւն. ասէ արիք
եկըն Տէր կենդանեաց եւ մեռելոց:

ԾԶ. Դանք անմարմնականք երկնաւոր
զօրացն ի մե՞ջ հովուացն օրհնէին ըզծանօւ-
մըն լուսոյ. մեծին ի Հօրէ՞ մեզ ի փրկութիւն:
Եւ մո՞թքն աստեղը նըշանաւ եկի՞նս ի Բեթ-
ղէէ՞մ. երկիր պագին Տեանն. եւ ի յայրին
մատուցին զենծայս խորհրդոյ: Եւ հովի՞ժէքն
երգէն ընդ հրեշտակս փա՞ռք ի բարձո՞ւնս
մեծիդ Աստուծոյ. որ եկիր եւ փրկեցեր ըզ-
ափեղէրս քոյով յայտնութեամբդ:

ԽԸ. Քեզ Գրիստոսի կաթնը կէ եկեղեցւոյ
շնորհողի. զյաղթական ըզպատուական զաս-
տուածընկալ սուրբ նըշանս. մատուցանեմք
զօրհնեղութիւն միշտ ի բարձունս: Սա կա-
մաւ քո՞ Գրիստոս եւ թե՞օք ամենազօր սուրբ
Հոգւոյն. եւ դասուք հրեշտակաց թռնցեալ
եկանորի ի լեւուրն Արազայ բընակել ի նմա:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ: Եկայք ժողովուրդք
երկրպագեսցուք անձային նր նըշանին. համ-
բարձէք միաբան ըզձեռքս ձեր ի սրբութիւն.
եւ ըզբնակեալն ի սմա միշտ փառաւորեսցուք:

Այժմ եւ միշտ: Հնորհեա մեզ Տէր ողոր-
մութիւն ի ծագել սրբոյ խաչին. որով եղեւ
մեզ փրկութիւն. զի նովաւ ելցաք ընդ
առաջ Աստուածորդւոյդ որ ի՛ յերկնից:

Գ. Կ.

Ընդ զըւարթունս երկնից օրհնեցէք ըզ-
նրոտեալն ի յաթոտ փառաց. * զի հանգու-
ցէ ըզնրնջեցեալ ծառայոյ իւր յաւիտեանից.
ի միւսանգամ փառաց իւրոյ գալըստեանն:
Ընդ սերորեիցըն սրբբանաց ձայնիւ գովեցէք
զՈրդին միածին. զի հանգուցէ:

Մշ. Աստուածածին խորան լուսոյ անվայ-
րանակ արփւոյն կենաց որ եղև^ա ր արեւելք
արեգականն արգարութեան. եւ նրոտեւոցս ի
խաւարի լոյս ծագեցեր. * վասն որոյ ամենե-
քեան ըզքեզ միշտ մեծացուցանեմք: Անա-
պական տաճար եւ մորենի անկիղելի. որ զան-
շէ^ա ջ հոբ անձութեն ի քեզ տարեալ կրե-
ցեր. որով բնութեւս կիղեալ շեջաւ կրից բոց.
վասն որոյ ամե: Կենդանի տաճական կտա-
կարանաց նորոյ ուխտիս. որով ե^ա ք յերկիր
աւետեաց հորդեալ. Հնդուով ի քեզ տրպաւո-
րեալ Բանին. վասն որոյ ամե:

Խշ. Ով պահապան որ ծագեցար յեղեմայ.
նըշան յաղթութեա^ա ն ընդդէմ աներեւոյթ
թշնամոյն: Գն փակելոյ դրախտին բացող եւ
առաջնորդ աւանդակին. որ զբոցեղէն սուրբն կանգ-

տեա^ա ց անեղին հրամանաւ: Փառք Հօր եւ: Քեւ
ցընծան ըստորայիւքս ամ ի միւսանգամ քո
գալըստեանն. եւ յաւէժը զուարճանա^ա ն դասք
անմարմնոցն անեիցս:

Այժմ եւ միշտ: Ընդ քերովբեիցըն փառա-
բանութեանց բարեբանեցէք զՀոգին ճըշմարիտ.
զի հանգուցէ ըզնրնջեցեալ ծառայոյ իւր յաւի-
տեանից. ի միւսանգամ փառաց իւրոյ գալըս-
տեանն:

Դ. Չ.

Ահագին է օրն դատաստանին. եւ դոզմն
առաջի բեմին. սարսափին հրեշտակք սանանի
երկիր. * ըզնրնջեցեալսըն մեր մի անտես ան-
ներ. յահագին անորըն դատաստանին. բարե-
խօսութեա^ա մք սուրբ Աստուածածնին: Բանին
գրուեք երկնից բարբառին հրեշտակք. բանին
գերեզմանք բորբաքի գեհեն. ըզնրնջեց:

Մշ. Ծագումն հրաշալի որ այսայտ էր ի
մէնջ. եւ Բանըն հայրական անբբբանելի.
Հոբ փայլակնայեալ եւ ի մարմնի բնակեցաւ.
անվնասս պահելով զարարածս ամենայն: Ծա-
գումն հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցաւ.
ճանապարհութեալ զարարածս ամենայն. երկինք
ցընծային եւ երկիրս ուրախանայր. եւ Քրիս-
տոս Աստուած ընդ մարդկան շըջեցաւ: Ա-
քեզ ապաւինիմք ամենաարբուհի. գերագոյն
եւ հրաշալի եւ բաշխող բարութեանց. անբիւր

Եւ ծարաւեաց եւ հանգիստ աշխատելոց. եւ
Եղեր վերընկող աստուածային Բանին:

ԽԷ. Չօրութիւն սուրբ խաչի՛ քո Քրիստոս. որ
կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի.
* սա՛մ՛ պահեսցէ՛ ըզմեզ յամենայն փորձու-
թեանէ: Քանզի ի սմա՛ բարձրացար Աստուած. եւ
ի սմա՛ հեղեր ըզպատուական սուրբ զա-
րիւնըդ. սա՛մ՛ պահ: Փառք Հօր եւ: Եւ ըզքս՛ միւսանգամ
ըզգալուտորդ. նըշանաւ խաչի քո՛ ցոցեր
աշխարհի. սա՛մ՛ պահես:

Այժմ եւ միշտ: Գալարին երկինք որպէս
մագաղաթ. դերադոյն դո՛չք փոզ զաբրիէլեան.
դերապանծ լուսող զարդարին արդարքն. ըզ-
նրնջեցեալսն մեր մի:

ԴԿ.

Եւս անայն Տէր սղորմեա՛ հոգւոյ իմոյ բազ-
մամեղի. որ բնակեալդ ես ի յերկինս. եւ յան-
մարմնոց փառաբանիս. * յիս մարդասիրեա՛
բազմագութ փրկիչ. եւ փարատեցո՛ զցաւս
անձին իմոյ: Պակասեցայ յազգատոհմէ. լըքեալ
թողի՛ զկեանս աշխարհի. եւ մարմին ունայնու-
թեան դարձաւ ի հօղ ուստի ստեղծաւ. յիս
մարդաս: Յաւնէր յայնմիկ մասնեցայ ի՛ ձեռս
ահեղ հրապարակին. եւ առ քե՛զ ապաւինիմ
ստեղծող բնաւից Տէր բոլորից. յիս մարդասիր:
Հայեցայ ի՛ բարձունս առ քեզ կարօզ յամի.
ընկալ զիս յարկս արդարոց. ամբսածաճուկ աշու-

վըդ քո՛. յիս մարդասիրեա՛ բազմագութ փրկի:
Ահա ի խաղաղութիւն դարձայ ի հօղ յորմէ
ստեղծայ. նորոգող ճարտարանպէս պարզեաւ-
սու ողորմութեան. յիս մարդաս:

ՄՁ. Աստուածածին մայր եւ կոյս. ծագող
արեգականն արդարութեան. որ լուսանորեացն
ըզմեզ. * հոգեւոր երգով զքեզ բարեբանեմք
եւ փառաւորեմք ըզմիւսմիս քո՛ զՈրդին: Է՛լ լոյծ
զօրէնքս բնութե՛ մարդկան. հրաշփառ քո՛
ճըննենդ եւ զեութի՛ բնութե՛ ամբողջ պահեալ.
եւ կուսնէ՛ ըզքոս ի խախտեցան կրնիք. հոգեւ-
որ երգ: Չքեզ մորենի անկեզ. լեւաւն վի-
մածին դուստրն փակեալ եւ անդեր կընքեալ.
նախատեսացն զուշակեալ մայր եւ կոյս. հո-
գեւոր երգ:

ԽԸ. Խաչի՛ քո Քս երկըզպագեն արարածք
ամենայն. որ ի՛ փրկութի՛ մեզ կանգնեցաւ.
սա՛մ՛ եղեցի մեզ պահպան յաղթող. * ապրե-
ցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց բանսրկուին:
Ի՛ սմա՛ բարձրացար բարձողդ անիծից. որ փա-
ռաւորեալդ ես ընդ Հօր. ժողովէ՛ ըզհեռա-
ցեալսն կենսաբեր փայտիւն. ապրեցու: Փառք
Հօր եւ: Սովաւ լուսաւորեցան արարածք ամ.
սմա՛ սպասեին արդեւեալքն ի մեզանսէր բան-
տին. որ ազատեաց ըզմեզ ի պատրանաց բանս:

Այժմ եւ միշտ: Այլ կենդանիքս օրհնեմք
ըզքեզ Քրիստոս թագաւոր յաւիտեանից. որ

փառօք փառաւորին . Ի յերկնայնոց եւ յերկրայնոց . յիս մարդասիրեան բազմագութ փրկիչ . եւ փարատեցո՞ զցաւս անձին իմոյ :

Եւ ասի սաղմոս յայնիւ՝ յառաջննիսց հանգըստէան Աւետարանին :

Ալէլուիա . ալէլուիա .

Սաղմոս ճիթ :

Այ . Եղևցին ականջք քո՞ ի լսել ըզձայն աղօթից իմոց :

Փե . Ի՛ խորոց կարդացի առքեղ Տէր . Տէր լուր ձայնի իմում :

Եղևցին ականջք քո՞ ի լսել զձայն աղօթից իմոց :

Թե զանօրէնութիւնս քննես Տէր . Տէր ո՞ կարէ կալ առաջի քո . զի ի քէն է քառութիւն :

Վասն անուան քոյ համբերի Տէր . համբեր անձն իմ բանի քում . յուսացաւ անձնիմ ի Տէր :

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ . ի պահէ առաւօտու յուսացաւ իսրայէլ ի Տէր :

Ի Տեառնէ է սղօրմութիւն բազում . եւ ի նմանէ է փրկութիւն . — Եւ նա փրկեաց զիսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա :

Սբէ՛ . Ո՞րթիւ :

Քնն . Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Դպ . Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սբէ՛ . Երկիւղածութեամբ լուարուք :

Քնն . Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ (Մատթէոսի) :

Դպ . Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր :

Սբէ՛ . Պոստումէ :

Դպ . Ասէ Աստուած :

Եւ ընկերցեալ լինի Աւետարան հանգստեան ըստ յայնիւ :

ԲԳ . ԴԿ . — Ի ՄԱՏԹԻՈՍ :

ԺԱ . 25 : Յայնմ ժամանա . վերջ՝ փոքրոզի : 30 :

ԺԳ . 36 : Յայնժամ թող . վ . զնոր եւ զհին : 52 :

ԻԱ . 18 : Եւ այգուցն . վ . հաւատալ նմա : 32 :

ԻԵ . 31 : Եւ յորժամ . վ . յաւիտենականս : 46 :

ԲԶ . ԴԶ . — Ի ՄԱՐԿՈՍ :

Դ . 1 : Գարձեալ սկսաւ . վ . լսելոյ՝ լուիցէ : 9 :

Դ . 26 : Եւ ասէր . այսպէ՛ է . վ . մեկնէր զամ : 34 :

ԺԳ . 24 : Այլ յաւուրն . վ . անցանիցեն : 31 :

ԺԳ . 32 : Այլ վասն աւուրն այնոր . վ . արթուն կացէք : 37 :

ԱԿ . ԳԿ . — Ի ԴՈՒԿԱՍ :

Թ . 10 : Գարձան առաքեալքն . վ . սակառի : 17 :

ԺԲ . 32 : Մի երկնչեր . վ . ջեօցեն ի նմանէ : 48 :

ԺԷ . 3 : Զգոյշ կացէք . վ . առնել արարաք : 10 :

ԻԱ . 27 : Եւ յայնժամ տեսցեն . վ . լսել ի նրմանէ : 38 :

ԱԶ . ԴԶ . — Ի ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ :

Բ . 13 : Եւ էր մերձ զատիկն . վ . ասաց Յն : 22 :

Ե . 19 : Պինի ետ Յն . վ . զառաքիչն նորա : 23 :

Ե . 24 : Ամէն ամէն աս . վ . առաքեացն զիս : 30 :

ԺԲ . 24 : Ամէն ամէն ասեմ . վ . պատուեսցէ զնա Հայրն իմ : 26 :

Երէ :

Փանօաց ի փառքս բարձրանան . Աջակողմեանքըն վերանան . Յորժամ լըսեն զերանական . Չայն օրհնութեան ի քէն կոչման . նընջեցելոյս մեր լըսեցո՞ . Զանձային բարբառըդ քո . Դասաւորեա ըզսա՞ վերնոցն . Երգել քեզ փառս ընդ զըւարթնոցն :

Քաճանայք եւ ժողովուրդք Հայցեմք ի
քէն Տէր բարեգութ. Ընդ նրնջեցեալն հաւա-
տով Ընկալ ըզմեզ նովին յուսով. Յերուսաղէմ
քաղաք վերին Յորնւմ արդարքըն ժողովն.
Փառս վերերգել միշտ ընդ նոսին Երբորդու-
թեանդ երբեակ անձին:

Ե- կցորդեն փ րոն յԱրարիչ եւ մարդա-
սիրեն կամ յես ասացին:

Գ 2.

Արարիչ եւ մարդասէր. Աննիակալ եւ
բարեգութ. Որ գովարդ ի սրովրէիճց. Տէր
դատար արդարութեան. Ընդ սրբոց առա-
քելոճց Տէր պրտակեալ զմեր նրնջեցեալն.
* Ողորմած Տէր սղորմեալ չնդանցըն մեր
նրնջեցեալ:

Յորժամ գըրեալքըն կատարին Որ զայնմ
աւուր մեզ պատմեցին. Մարգարէից բանքըն
յարգին. Առաքելոցըն վրձարին. Ողորմած:

Ի վերինն Երուսաղէմ ի բնակարանքս հրեշ-
տակաց. Աւր Ենովք եւ Եղիան կան ծերացեալ
աղաւնակերպ. Ի զբախտին Եղեմական Պայծա-
ռացեալ արժանապես. Ողորմ:

Թագաւոր փառաց Քրիստոս. Որ ժամանեալ
գաս ի յերկնից Ի վերայ թեւոց հողմոց Քո հայ-
րենի կերպարանօք. Եւ առնես հրափորձութեամբ
Ըզքննութիւն որդւոց մարդկան. Ողորմ:

Ի դնել բեմին բազմի փեսայն. Եւ առագաս-
տըն զարդարի. Գաբրիէլեան փողըն գոչէ. Սքը
նմ անդ հաւաքին. Արդարոց դասքըն բեր-
կրին. Իսկ մեղսասէրքըն թախանձին. Ողորմ:

Յորժամ հնչեւն փողոյն լինի. Եւ ղեւտա-
կան գիրըն յայտնի. Ճառագայթ սրբոյ խաչին
Յարեւելից փառօք ծագի. Հրեշտակաց գունդք
ծաւալին. Հրեշտակապետք պարունակին. Ողորմ:

Ահեղ խորհուրդ քահանային. Բազկատա-
րած կայ ի բեմին. Առաջն սք սեղանոյն. Հուր
չիջանի խաւար մերժի. Տրտմեալ հոգիքն ուրա-
խանան Ձի թողութիւն մեղայ լինի. Ողորմած:

Մովսէս անախոս Եւ Ահարոն ղեւտացին.
Մարգարէքն Իսրայէլին. Եւ քահանայք հին օ-
րինին, Յառաջագոյն մեզ ծանուցին Ըզգալուստ
սուրբ միածնիդ. Ի փրկութի մեզ յայտնեցին.
Յանապատի կերակրէին. Ողորմ:

Տրտմահաղորդ շարչարանօք ի յանձն առեր
ըզմահ խաչին. Եւ փայտին բարձօղ եղեր Ասան
Աղամայ նախաստեղծին. Ողորմ:

Ջարհուրեցան զօրք երկնայինք Յորժամ
տեսին զՏէրդ ի խաչին. Արեգական լոյս բողար-
կեալ. Եւ լոյս լուսնին նըւաղեցաւ. Յահեղ
փառաց աստուածորդւոյդ Խաւար եղեւ ընդ
տիեզերս. Ողորմած:

Աւրախացան ազգք մարդկան Յորժամ լլւան
դքո յարութիւնդ. Նորափետուր զարգարեցան
Ի յարութեան սուրբ միածնիդ. Ողորմած:

Աղաչանօք սրբոյ խաչին Եւ անբարբառ բա-
րեխօսին. Եւ սրբոյ Աստուածածնին. Եւ Յով-
հաննու կարապետին. Եւ սրբոյ Ստեփանոսին
Եւ առաջին մարտիրոսին. Եւ սրբոյ լուսաւորչին
Հայաստանեայց հայրապետին. Եւ սրբոց առա-
քելոց. Եւ համօրէն մարտիրոսաց. Ողորմած:

Գ 2:

Եւ ամացի՛ն Ի վերանալ յինէն աւուրց-
ի մնց. յո՛ւմ վ երթայցեմ էս այսօր. յառաջին

օթեփանին զոր ոչ գիտէի. * օգնեա՛մս եւ ինձ
Քս՛ այսօր. յառաջին ճանապարհին. եւ թ՛
միւսանգամ դալըստենանքն քո օգնեա՛մս ինձ:

Եկն եհաս օր վախճանի իմոյ. լալումն ողբումն
եւ աշխարումն. սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, եւ
սակերբ իմ ցամաքեցան. օգնեա:

Ի մահիճս իմ զարթուցին զիս պահանջողք
հոգւոյ իմոյ. տանէին զիս ճանապարհ հեռաւոր
զոր ոչ գիտէի. օգնեա:

Նայեցայ եւ ոչ ոք էր որ օգնէր ինձ. ապաւ-
ինեցայ յԱստուած փրկութեան իմոյ. ցնձացե
հոգի իմ յարքայութեան քում. օգնեա:

Գրեցայ ես ի զիր կենդանութե. եւ մեկնե-
ցայ երթալ առ Արարիչն երկնի եւ երկրի. օգնեա:

Յանստուեր եւ յանեղ լուսոյն հեռացայ
խաբժամբ խաւարային. ճաշակեցի զմահառիթ
պտուղն. հողանայ պատկեր բարերար ստեղ-
ծողիդ. օգնեա:

Յանձատման հոգւոյս ի մարմնոյս, ի քակտել
զեղեցիկ շինուածոյս, զարհուրիմ ի սպառնա-
լեաց թագաւորին, թէ պահանջէ յինէն զտա-
ղանդ պատուիրանին. օգնեա:

Կուսածին մարդացեալ Աստուած իմ Յիսուս.
յայնմ աւուր ահեղ ատենին զգինս արեան քո
մի դատապարտեր. օգնեա:

Մոսկալի է օր վախճանին, եւ ահեղ օր քոյ
դատաստանին. յայնմ աւուր ահեղ ատենին
զգինս արեան քո մի անտես առնէր. զի պատ-
կեր եմ բարերար ստեղծողիդ. օգնեա:

Ձահաւոր դատաստան դատաւորիդ տեսի
եւ զարհուրեցայ, զի անպատրաստ եղիտ զիս ի
հրամանաց քոց թագաւոր յաւիտենից. օգնեա:

Աստուածածին անարատ մայր Տեառն եւ
Կոյս սուրբ. բարեխօսեա առ Արդին քս միածին,
զի փրկեացե զմեզ ի սպառնալեաց զեհեհոյն,
եւ պարզեւեացե մեզ զերկնից զարքայութիւնն,
եւ հանգուցե զհոգիս մեր ննջեցելոցն. օգնեա:

Մայրնա՛:

Քն. Հոգւոյ հանգուցելոյս, Քս Աստուած,
արա հանգիստ եւ ողորմութիւն. եւ մեզ մե-
ղաւորացս չնորհեա զԹողութիւն յանցանաց:

Քարո՛:

Սբի. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչ:
Վասն հոգւոյ հանգուցելոյս աղաչեսցուք
զփրկիչն մեր Քրիստոս. զի զոս ընդ արգարսն
դասեսցե. եւ զմեզ կեցուցե չնորհիւ ողորմու-
թեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր
կեցո եւ ողորմեա:

Քն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղբի՛:

Քրիստոս Արդի Աստուծոյ անսխակալ եւ
բարեգութ, զթա քս արարչական սիրովդ ի
հոգի հանգուցեալ ծառայիս քոյ այս անուն:
Յիշեա յաւուր մեծի դալտեան արքայութեան
քոյ. արա արժանի ողորմութեան, քաւութեան
եւ թողութեան մեղաց: Գասաւորեալ պայծա-
ռացո ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն: Ձի
դու ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր
կենդանեաց, եւ մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ
փառք իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տր մեր Ք Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Դո. Հայր մեր որ յերկինս. յայնչ-:

Քնն. Ձե քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Մարգարէս:

Քրիստոս Աստուած մեր, սղորմեա համարէն հաւատացեալ ննջեցելոց հոգւոյն. (մանաւանդ այս անուն ծառայի կամ ազախնոյ քոյ.) ամէն:

Դո. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Քնն. Օրհնեալք եղբորք ՚ի ի շնորհաց քո հոգւոյն. երթայք խաղաղութեամբ, եւ Տէր եղեցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

Բ.

Ա Ի Ո Ի Ր Պ Ա Տ Հ Ա Ճ Ք Ն

Հ Ա Ս Ե Ր Ե Կ Ե Յ

ՏԵՐՈՒՆԻ ԱՒՈՒՐՑՆ

Կիւրակէից յարութեան :
Կիւրակէից ազուհացիցն :
Յինանց :

ՊԵՆՈՅ ԱՒՈՒՐՑՆ

Չորեքշաբաթու եւ հւրրաթու :
Շաբաթապահաց :

ՏՕՆԻՑ ՍՐԲՈՑՆ

Առաքելոց :
Մարգարէից :
Հայրապետաց :
Մարտիրոսաց :
Ճգնաւորաց :
Կուսանաց :
Այլոց Սրբոց :

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏԵԱՃԲՆ

ՀԱՍԵՐԱԿԱՅ

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆԱՅՆ, ՊԱՆՈՅ ԵՒ ՏՕՆԻՑ ՍՐԲՈՑ :

Գիրք է՝ աւետարան զնշանակեալսն յառաքն կար-
դա : Վերջին աւետարան հանապաղ ի սկզբանէն է,
չսոր է Յինանցն :

ՏԵՐՈՒՆԻ ԱՐՈՒՐԵՅԵ

ԿԻՒՐԱԿԵԻՑ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ժամամուտ :

Միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած, եւ ան-
մահ էութիւն. որ յանձն առեր մարմնանալ ի
սրբուհւոյ Աստուածածնէն եւ ի միշտ կուսէն.
անփոփոխելի մարդ եղեալ խաչեցար Քրիստոս
Աստուած. մահուամբ զմահ կոխեցեր. մինդ ի
սրբոյ Երրորդութենէն փառաւորակից ընդ Հօր
եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն. կեցո զմեզ :

Ճաշու շարականք ըստ ձայնին :

Փոխ. Տր թագաւորեաց. վայելչութի զգեցաւ :

Ա. 2.

Չթագաւորն փառաց Քս. որ քն մեր
մարմնացաւ ի սրջ կուսէն եւ խաչի համբերելով.
* միաբանութեամբ երզով բանբանեացուք : Որ
ըզթագութն երեքօրեայ յանձն էաւ. յարու-
ցեալ ի մեռելոց ի շխանութեամբ. միաբ. Փառք

Հօր: Կարողապէս ըզգրուենք զըժոխանց խորասկեանց. եկեղեցւոյ իւրում զղեցոյց զմեծփայելչութիւն. միար:

ԱԿ.

Թագաւորեանց Աստուած ի վերայ Տէրութանսանց. եւ լուսազարդեալ պայծառացոյց սուրբ զեկեղեցի: * Ժողովուրդք ըզգրիստոս բարեբանեցէք: Զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր անան. քանզի շեջոյց զխայթոց մահախաչիւն իւրով սրբով. Ժողով: Փառք: Յարեաւ Աստուած եւ տիեզերք ամ նորափետուր զարդարեցան. եւ մանկունք Տաղորդեցան մարմնոյ եւ արեան կենսաբանին. Ժողով:

ԲԶ.

Թագաւորին յաւիտենից մատուցուք զօրհներգութի. սր ի կուսէն մարմնացաւ. հաստատեանց զաշխարհս ի հաւատս անասանելի. * Ժառքը նրմա պշտմ եւ յաւիտեան: Որ կամաւ համբեր մահու խաչի Աստուած բանն. եւ եճեղ զարիւնն իւր սուրբ ի փրկութիւն տիեզերաց. Ժառք: Փառք Հօր: Աստուածապէս յարուցեալ ի նորափոք ի վիսն. լուսազարդեանց զեկեղեցի իւր սուրբ. ի Ժառքս եւ ի զովեստ անուան իւրոյ. Ժառք:

ԲԿ.

Օրհնութիւն ի բարձունս. տնօրինեցելոյն ի կուսէն Թագաւորին մերոյ. * անէլուիա անէ-

լուիա: Օրհնութիւն ի բարձունս. անասանելի եւ հաստատուն յուսոյն մերոյ. անէլ: Փառք Հօր: Օրհնութիւն ի բարձունս. անբաժանելի եւ միանական սուրբ Երրորդութեան. անէլ:

ԳԶ.

ԶԹագաւորն Քս. օրհնութեամբ երգով բարեբանեցէք ամ երկիր: Արարողն երկնի եւ երկրի. մատուցուք երգով դոճաբանութիւն ամ երկիր: Փառք Հօր: Երրորդութեան եւ մի Աստուածութեանն. մատուցուք պատիւ երկրպագութիւն յաւիտեանս ամէն:

ԳԷ.

Լիւսով Աստուածութեան քոյ Քրիստոս. լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի. * պահեալ ըզս անշարժ յաւիտեան: Տօնե պսօր Երուսաղէմ. հաւատացելոց բազմութիւն. զնաւակափս սուրբ եկեղեցւոյ. պահեալ: Փառք Հօր: Բացան դրունք Տաւաոյ նոր Սիոնի. ընդունել զանմահ փեսայդ յառագաստ. բաշխե զմարմին քո եւ զարիւն. պահեալ:

ԳԸ.

Թագաւոր Քրիստոս Էանից Հօր եւ Հոգւոյն. սր Ժառքն մեր մարմնացոր ի սուրբ կուսէն. * Թագաւոր Ժառքն Քրիստոս քեզ Ժառք: Որ կամաւոր մահումբ ըլմահ մեռուցեր. եւ անպական յարութեամբբդ քո նորոգեցեր զաշխարհս. Թագաւոր: Փառք Հօր: Որ կենդանարար

արեամբբդ քո լուսաւորեցեր սուրբ զէ կեղեցի-
էրդեմք քեզ ընդ հրեշտակս անելով . թագաւ :

ԳԿ .

Ո՛ր անբաւել յաղթող զօրութեամբ թա-
գաւոր ես երկնի եւ երկրի քն Աստուած . օ՛րհ-
նաբանեմք ըզքեզ : Ո՛ր փառակցութեամբ ընդ
Հօր վերօրհնիս յանմահից . եւ խոնարհեալ
մարմին զգեցար փառաց թագաւոր . օ՛հնաբա-
նեմք ըզքեզ : Փանք Հօր : Ո՛ր կարողապէս ըզ-
մահ կոխեցեր եւ յարուցեալ լուսաւորեցեր
սուրբ զէկեղեցի անմահ էութիւն . օ՛րհնաբա-
նեմք ըզքեզ :

Հաշու առաջին սաղմոս ԿԳ .

Եսի բան զառաջին ընկերացուածն :

Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ի Սիսն .
եւ քեզ տային աղօթք յերուսաղէմ :

Լուր աղօթից իմաց . զի առ քեզ ամենայն
մարմին եկեսցէ :

Մեսեղի սաղմոսը ըստ ձայնին .

Յառաջ բան զԱռաքելականն :

ԱԶ .

Կց . Ամենայն երկիր երկիր պագցեն քեզ .
եւ սաղմոս ասացեն քեզ :

Փի . Ազգակեցէք առ Աստուած ամենայն
երկիր . սաղմոս ասացէք անուան նորա . եւ առք
զփառս օրհնութեան նորա :

ԱԿ .

Կց . Մեծ արարէք զՏէր Աստուած մեր . եւ
բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին :

Փի . Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ . յա-
մենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ :

ԲԶ .

Կց . Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր :

Փի . Օրհնեցէք զՏէր ամենայն երկիր . օրհ-
նեցէք զՏէր եւ օրհնեցէք զանուն նորա :

ԲԷ .

Օրհնեցէք զԱստուած մեր . օրհնեցէք եւ
սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ :

Տէր Աստուած օրհնեալ . օրհնեալ է Տէր
զօրհանապազ :

ԳԶ .

Կց . Մեծ է Տէր մեր եւ մեծ է զօրութիւն
նորա . իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ :

Փի . Օրհնեցէք զՏէր զի բարի է սաղմոս .
Աստուծոյ մերոյ քաղցր եղիցի օրհնութիւն :

ԳԷ .

Կց . Սաղմոս ասացէք Այ մերում . սաղմոս
ասացէք թագաւորին մերում . սաղմոս ասացէք :

Փի . Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք .
աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան :

ԳԸ .

Կց . Սուրբ է տաճար քո . սրանչեւի արդա-
րութեամբ :

Փի . Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ի
Սիոն . եւ քեզ տային աղօթք յերուսաղէմ :

ԳԹ .

Կց . Այս օր է զոր արար Տէր . եկայք ցըն-
ծասցուք եւ ուրախ եղիցուք ի սմա :

Փի. Խոստովան եղերուք Տեառն զն բարի է. զն յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ալէլուք ըստ ձայնին:

Ալէլուիա. ալէլուիա.

Ե. 2.

Դու յարուցեալ գլխացին ի վերայ Սիոնի՝ ժամանակ գլխացւոյ նորա հասեալ է ժամ: Կա՛մ. Թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի Աստուած է. սաղմոս ասացէք նմա իմաստութեամբ:

Ա. 4.

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Բ. 2.

Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք. աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն ցնծութեան: Կա՛մ. Աստուած, դու դարձեալ կեցուցես զմեզ. ժողովուրդ քո ուրախ եղցի ի քեզ:

Բ. 4.

Արի Տէր Աստուած իմ ի հրամանս քո զոր պատուիրեցեր. եւ ժողովք ժողովքոց շուրջ եղցին զքեւ. վն այսօրիկ ի բարձունս դարձ Տի:

Գ. 2.

Ուրախ եղեւ Իսրայէլ յարարիչ իւր. որդիք Սիոնի ցնծացեն ի թագաւորն իւրեանց:

Գ. 4.

Եկայք եւ տեսէք զգործս Աստուծոյ. որպէս զի ահեղ են խորհրդով քան զամենայն օրգւոց մարդկան:

Դ. 2.

Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո. եւ դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ:

Դ. 4.

Յարեաւ Աստուած, եւ ցրուցան ամենայն թշնամիք նորա. փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա:

Սրբասացո՛ւն. Հրեշտակային կարգա. 16:

Կ Ի Ի Ր Ա Կ Ե Ի Ց Ա Ղ Ո Ի Յ Ա Ց Ի Ց Ն

Ժամանակ. Միածին Որդի. երես 63:

Ճաշը շարունակ շարունակ Օրհնո՛ւնն ասա:

Առաջին ող. ԿԳ: Քեզ վայելէ օրհնու. 66:

Մեսոպոտամի սղմ. ՀԵ:

Կց. Ուխտս դիք եւ կատարեցէք Տեառն Այ մերոյ. ամենեքեան որ շուրջ էք զնովա:

Փի. Յայտնի է ի Հրեաստանի Աստուած. եւ յիսրայէլ մեծ է անուն նորա:

Ալէլու սղմ. ԳԹ:

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութեմ. երես 4. զի ո՛րն է լման ասա:

Սրբասացո՛ւն. Հրեշտակային կարգաւ. եր. 16:

(Բայց ո՛ման է Կեբեթիս աղցից ժամանակ խաչն ասեն՝ Առաջի ամենայնալիք, եւ յարունեան յեղասոսի բնաւ ոչ ասենէն:)

Յ Ի Ն Ա Ն Յ Ն

Մեղեդի:

Ես ձայն զամբիւծսն Էն անեմ. — Ո՞ր գու-
չէ՞ մամբիւծսն ի քանաթեւէսն. — * Ի քանաթեւ-
ին գուչէր. կրկնէ: — * Չայն առնէր ի սանդարաւ
մեանս. կրկնէ:

Դամամուտ:

Յինանց երեւ յամանորս եւ: — Չգարի շա-
բաթն ի բուն, եւ անոր յառաջ մինչ ի Համբար-
յոմն՝ յաթն Շք. եւ կեր. (չոր ի Նոր կերակեն)
յամանոր զՔրիստոս յարեանն սաս. իսկ յայլ
սորս՝ զայլ շաբաթն զԱհաւորն եւ զԲանդի յա-
րեանն սաս կարգս:

Ա. Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց. մահուամբ
զմահ կոխեաց, եւ յարութիւն իւրով մեղ կեանս
պարգեւեաց. նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Բ. Ահաւոր եւ սքանչելի է խորհուրդ փրո-
կութեան մերոյ: Որ անսկիզբն ի Հօրէ՛ անձա-
ռաբար մարմնացաւ ի կուռնն. խաչի համբերե-
լով, եւ կամաւոր մահուամբ իւրով զկենդանու-
թեան մեղ պարգեւեաց շնորհս:

Գ. Քանզի յարեալ ի մեռելոց Գո՛ Աս-
տուած յաւիտենից արարիչ, եւ յարութիւն
ազգի մարդկան. զոր օրհնեն անդադար զինու-
րութիւնք հրեշտակաց, եւ ամ զուարթունք
երկնից. ընդ որս գուչելով ասեմք. փառք սոս-
կալի յարութեան քոյ Տէր:

Ճաշու շարական՝ Գովեայք յինանցն,
ըստ շարածուց:

Փոփ. Գովեա երուսաղէմ ըզՏէր:

Աստուծոյ շաբաթուն:

ԱՉ. Յարեալ Քրիստոսն ի մեռելոց.
* անլուծիա՛: Եկայք ժողովուրդք. երգե-
ցէ՞ք Տեանն. անլէ՛: Փառք Հօր: Յարուցելոյն
ի՛ մեռելոց * անլէ՛ լուծիա՛. որ զաշխարհս լու-
սաւորեաց. անլէ՛:

Եւ քայտեալ յաթն Շք. եւ կեր. Յարեալ
Քրիստոս սաս մինչ ի Համբարյոմն: — Չայլ ճա-
շաբաթունս յինանց՝ յերկուշաբաթիան իրիտ
կարգս:

Երկրորդ շաբաթուն:

ԱՉ. Նորացուցէք զօրհնութիւն յարուցե-
լոյն ի մեռելոց: Որ նորոգեանցն ըզտիե՛զերս * նոր
օրհնութիւնս երգեսցունք. յարուցելոյն ի մե-
ռելոց: Փառք Հօր: Եկայք նոր ժողովուրդք
նոր օրհնու:

Երրորդ շաբաթուն:

ԱՉ. Կամաւ յանձն աներ ըզարչարանքս
խա՛նչի եւ համբերեցէր. * անլէ՛ լուծիա՛: Թաղե-
ցար ի սիլո երկրի երեք օրեայ. անլէ՛ լուծիա՛. եւ
յարեալ անձա՛ պէս. անլէ՛: Փառք Հօր: Յարու-
ցելոյն ի մեռելոց երկրպարգեսցունք անլէ՛ լուծիա՛.
որ փրկեանցն ըզտիե՛զերս. անլէ՛:

Չորրորդ շաբաթունն:

ԱԶ. * Տոբ օրհնութիւնն Տեառն Աստուծոյ՝ յարուցելոյն ի մեռելոց: Կս ըզբժոյսս գերեաց մահուամբն իւրով. եւ զՏճճօ ընն կապեաց. տուք: Փառք: Տէր Տրդօր զօրութեամբ իւրով. Տէր կարող ի պատերազմի. տուք:

Հինգերորդ շաբաթունն:

ԱԶ. Յարուցելոյն ի մեռելոց Գրիստոսի Աստուծոյ. * երգեսցո՛ւք ընդ հրեշտակս օրհնութիւնս. անէլուիա անէլուիա: Փրկողին տիեզերաց կենարար յարութեամբն. երգեսցուք: Փառք: Եկայք մանկունք առագանստի երկնաւոր փեսային. երգեսց:

Վեցերորդ շաբաթունն. (ԲՂ. ԳՂ. ԳՂ:)

ԱԶ. Ո՛ր յարեարդ ի մեռելոց կենդանութեանց պարգեւատու քս անմահ Տաճարնոր ընդ երկնայի՛ն զնւարթօնս. նոր օրհնութիւնս քեզ երգեսցուք. անէլուիա: Ո՛ր մահուամբդ ըզմահ լուծեք զանմահութիւն մեզ շնորհեցեր կենդանարար քո յարութեամբդ. ընդ երկնայ: Փառք: Ո՛ր ի յերկինքս համբարձար եւ ընդ աջմէ Հօր նըստար յաթոռ փառաց Բանդ Աստուած. ընդ երկնայ:

Առաջին սաղմոս Ստողողիք յինանց:

Յառաօտոս Զարկն սխիբ զԵրանեալ կանան, եւ յամեն օր ք ք փոխ ասա կարգաւ փնչ է Հոգւոյ գալուստն, որ այն օր ՃԾ ստղմոս վարի:

— (Այժմ շաբաթնն որունն յայն զԵրկուց առաջին փոխեցն ասէն եւ սխանին զԳործին:)

Մեսեպիք քառ նաւորց:

Մեսեպին զին Գործոյն է: Յառաջն շաբաթնն սխիբ:

Կերպիկէն եւ Երկուշաբաթուն:

Փի. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ի Սիոն. եւ քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ: Լուր աղօթից իմոց. զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեացէ:

Երեւշաբաթուն:

Կց. Տէր, որպէս զնու՝ հաճութեամբ քով պատկեցեր զմեզ: Փի. Բանից իմոց ունին գիր Տէր. եւ ի միտ առ զաղաղակ իմ:

Չորեւշաբաթուն:

Փի. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր: Եւ օրհնեա զԱստուած քո Սիոն:

Հինգշաբաթուն:

Կց. Բարձր արարէք զՏՐ Աստուած մեր. երկիր պագէք պատուանդանի ոտից նր զի սք է: Փի. Տր թղբաց, բարկացան ժողովուրդք, որ նստին ի քերովլէս, սասանեցաւ երկիր:

Ուրբաթուն:

Կց. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ: Փի. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. զի սքանչելիս արար:

Հաբախոն:

Փի. Աճ ողորմեա մեզ եւ օրհնեա զմեզ.
Երեւեցո զերեսս քո ի մեզ եւ ողորմեա մեզ:
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո. յազննս
ամենայն զիրկուծիւնս քո:

Ալէլուք ըստ աւուրց:

Ի Զարիէն փնէն ի Համբարձումն:

Ալէլուիա. ալէլուիա.

Անբարիքն եւ Երէն-Հաբախոն:

Սաղմոս ճիւղ:

Գնովեա՛ Երուսաղէմ՝ ըզՏէր:

Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո՛ Սիոն:

Ձի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. եւ օրհնեաց զբրդիս քո ի քեզ:

Ո եղ զսահմանս քո ի խաղաղութիւնս. պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր. վազվազ ընթանան պատգամք նորա:

Գնէ զձիւն որպէս զսոր. եւ զմէզ որպէս փոշի ցանեաց:

Արկանէ զուսուն որպէս պատառս. առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կալ:

Առաքէ զբան իւր եւ հալէ զնոսա. շնչեացեն հողմք եւ գնացոցեն ջուրք:

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ. զարդարութիւն եւ զերաւունս Իսրայէլի:

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր. — Եւ զգառաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա:

Երեւելիքս:

Տէր, ի զօրութե՛ք քում ուրախ եղիցի թագաւոր. եւ ի փրկութեան քում ցնծացէ յոյժ:

Զորեւելիքս:

Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած ի Սիոն:
Եւ քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ:

Հինգշաբաթս:

Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում. կամ ո՞վ բնակեցէ ի լեառն սուրբ քո:

Ուրբաթս:

Տէր թագաւորեաց, վայելութիւն զգեցաւ. զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր ամաւ:

Հաբախոն:

Ցնծացէք առ Աստուած, օգնական է մեր. զաղակեցէք առ Աստուած Յակոբայ:

Արքայապետութիւն

Փնէլ ի Հոգեւոյ Գալուստոն այս է:

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր. խաչեցաւ վասն մեր. թաղեցաւ եւ յարեաւ. հաւատարիմ եղև աշխարհի, եւ համբարձաւ փառօք: Եկայք ժողովուրդք օրհնութիւն ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա ասելով, սուրբ, սուրբ, սուրբ ես Տէր Աստուած մեր:

Տաղ յարութեան:

Ա. Գոշէր հրեշտակն առ վիմին — Վասն յարութեան Յիսուսին. — Կանայք՝ դուք զի՞ զարհուրիք, — Լալով խնդրէք զկենդանին:

Բամից էից արարիչն, — Ազգի մարդկան ազատիչն, — Նա ի խաչին բարձրացաւ, — Անմահն Աստուած մահացու:

Որ ի յաթո՞ւ Հօր բազմեալ — Ի հող մահու խոնարհեալ. — Այսօր փառօք յարուցեալ. — Մեզ կեանս անձառ պատրաստեալ:

ՊԱՀՈՅ ԱՌՈՒԲՅՆ

ՃՆՆ- Ի՛ի. Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ա-
զինք: Առաջին սաղմոս չի: Սրբապատգան-
քեց: Վասն յիշատակի:

ՉՈՐԵՔԱՐԱԹՈՒ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹՈՒ

Ժամամուտ:

Որ ըստ ամենայն միտս անցանես՝ զխաղա-
ղութիւն քո Աստուած տուր մեզ հանապազ.
զքեզ աղաչեմք:

Ճաշու շարական:

Փի. Օրհնեցէք ըզՏէր ամենայն ազինք:

Չորեչաբախտ:

ԴԿ. ԱՏ. Փառաբանութիւն առաքեմք
քեզ Հայր Երկնաւոր. * յիշեա՞ զնրնջնցեալսն
մեր եւ հանգո՞ ընդ սուրբքս քո: Ո՞ր էակիցդ
ես Հօր եւ Հոգւոյ Որդիդ միածին. յիշեա՞:
Փառք: Ո՞ր փառակիցդ ես Հօր եւ Որդւոյ
Հոգիդ ճրջմարիտ. յիշեա՞:

Ուրբախտ:

ԴԿ. Ո՞ր անըսկի զըն յեութե եկիր յաշխարհ.
մարմնացաք ի կուսէն յաղագս մերոյ պարտեաց.
* հանգո՞ զնրնջնցեալսն մեր: Ո՞ր ի Հօրե՞
լուսոյ ընչ ծագեցար եւ կեանք. միածին Որդի՛
Հօր համազոյակից. հանգո՞: Փառք: Ո՞ր ի

վերդ ես քան ըզմիտս եւ զխորհուրդս. եւ
խաչի համբերեալ փրկեցեր ըզտիեզերս.
հանգո՞ զնրնջնցեալսն մեր:

Առաջին սաղմոս չի:

Մեսեղիք ըստ աւուրց:

Չորեչաբախտ:

Կց. Կեցո զծառայս քո Աստուած իմ որ ի
քեզ յուսացայ:

Ողբմեա ինձ Տէր, զի առ քեզ աղաղակեցի
զօրհանապազ. ուրախ արա զանձն ծառայի քոյ,
զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ:

Ուրբախտ:

Կց. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկու-
թիւն Աստուծոյ մերոյ:

Փի. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. զի
պքանչեղիս արար:

Ալեկուք ըստ ձայնին:

ԱԶ.

Հողի քո բարի առաջնորդեսցե ինձ ի յեր-
կիր ուղիդ: Կա՛մ. Վս՛ անուան քոյ Տէր կեցու-
ցես զիս. արդարութեամբ քով հանցես ի նե-
ղութենէ զանձն իմ:

ԱԿ.

Տէր, մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ
զիս. եւ մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս:
Կա՛մ. Զգնացո իմ ուղիդ արա ինձ ըստ բանի
քում. եւ մի տիրեսցես ինձ ամենայն մեղք:

ԲԶ.

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս. եւ երկիւղ մահու
անկաւ ի վերայ իմ:

ԲԿ.

Գարձ, Տէր, եւ փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում:

ԳԶ.

Վասն անուան քոյ Տէր քաւեա զմեզս իմ. զի բազում եղեն յոյժ:

ԳԷ.

Ողորմեա ինձ Տէր զի հիւանդ եմ ես. բժըշկեա զանձն իմ զի խռովեցան ոսկերք իմ:

ԳԸ.

Յիշեա Տէր զգթութիւնս քո. եւ զողորմութիւնս քո որք ենն յաւիտենից: Կա՛մ. Զմեզս մանկութեանիմոյ եւ զանդիտութեան մի յիշեր. այլ յիշեա զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում վժքազցրութեան քոյ. զի քաղցր եւ ուղիղ ես:

ԳԹ.

Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոյ մի անտես առներ: Կա՛մ. Զմեզս մանկութեան. որպէս ի վերոյ: Կա՛մ. Ազաղակեցի առքեզ Տէր եւ ասացի. դու ես յոյս եւ բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

Սրբասացութիւն:

Վասն յիշատակի հանգուցելոցն բնկալ, Հայր սուրբ մարդասէր, զպատարագս. եւ համարեա զհոգիս նոցա ի թիւ սրբոց քոյ յարքայութեանդ երկնից: Մանաւանդ զի հաւատով մատուցուք զպատարագս. հաշտեսցի Աստուածութիւնդ, եւ հանգուցէ զհոգիս նոցա:

Ճ Ա Բ Ա Թ Ա Պ Ա Յ Ո Յ

Եւսմամուտ:

Բշէ. Գշէ. Ե- Եշէ:

Որ ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ, եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն. որ վասն մեր ի յերկնից իջեր, լուսաւորեցեր զտիեզերս. զխաղաղութիւն քո սուր մեղ Տէր. որ խաղաղութեանց ես թաղաւոր. զխաղաղութիւն եւ զողորմութիւն. որ յամենայնի ես դու կարող մարդասէր:

Դշէ. Ե- Ո-ր:

Որ ըստ ամենայն միտս անցանես՝ զխաղաղութիւն քո Աստուած սուր մեղ հանապաղ. զքեզ աղաչեմք:

Ճաշու շարական, ըստ աւուրց:

Փոփ. Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազինք:

Երկուշաբ. Ե- Երեշաբ:

ԳԶ. Քրիստոս Աստուած. յիշեա՛՛ն՝ զնրն ջեցեալսն ի նր անուննդ քո: Ա՛զգի՛նս արեան քոյ Տէր. * յիշեա՛՛ն՝ եւ հանգն ընդ սուրբքս քո: Փառք Հօր: Եւ ի միւսանգամ քո զայլըստեանն. զնրն ջեցեալսն մեր յիշեա՛՛ն՝ եւ:

Չորեշաբաթի-:

ԴԿ. ՍՏ. Փառաբանութի առաքեմք. եր. 76:

Հինգշաբաթի-:

ԳԶ. Քն Աստուած յիշեա. որպէս ի վերոյ:

Ուրբախոս:

ԲԿ. Ո՞ր յանկից ստեղծող զո՞յնից արար-
 չակից Հօ՞ր Բանդ Աստուած. * Թողութիւն
 շորհեա նընջեցելոց քոց ծառայից. յորժամ
 գա՞նս գա՞տե՛լ զոր անարատ ձե՞ռօք ստե՞ղ-
 ծեր: Ո՞ր ի Հօրէ առաքե՞ց՝ ցար ե՛ւ մարմնացար
 ի՞նչ սո՞րբ կո՛ւսէն. Թողու: Ո՞ր ի խաչին անշըն-
 չա՞ցար. զմահու լուծեր զը՞շխանութիւն.
 Թողու: Փառք: Ո՞ր պրտակիչդ ես քոց սը՞րբոց
 ե՛ւ անվախճան բա՞րեաց բաշխօղ. Թողու:

Իսկ ի շաբախապահս յորս ոռնո՛ւ լինին, ուրբա-
 խոս ճշ. շարահան՝ ԴԿ. Որ անսկիզբն. երես 76:

Առաջին սաղմոս չիս:

Մենեղի սաղմոս, ըստ աւուրց:

Երկուշաբախոս:

Արքայութի քո արքայութի ամ յաւիտե-
 նից. եւ տերութիւն քո յազգէ մինչեւ յազգ:
 Հաւատարիմ է Տէր յամենայն բանս իւր.
 եւ արդար է յամենայն գործս իւր:

Երեւաշաբախոս:

Երկիր պագից ի տաճար սուրբ քո. երկիւ-
 ղեւ քո Տէր:
 Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քոյ
 Տէր. զի օրհնեսցես դու զարդարն:

Չորեւաշաբախոս:

Կեցո զճառայս քո՝ Աստուած իմ՝ որ ի քեզ
 յուսացայ:
 Ողորմեա ինձ Տէր. զի առ քեզ աղաղակեցի
 զօրհանապաղ:

Հինգշաբախոս:

Կց. Բարձրարարէք զՏէր Աստուած մեր. եր-
 կիր պագէք պատուանդանի ոտից նորա, զի սբ է:
 Փի. Տէր Թագաւորեսց, բարկացան ժողով-
 ուրդք, որ նստին ի քերորէս. սասանեցաւ երկիր:

Ուրբախոս:

Կց. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկու-
 Թիւն Աստուծոյ մերոյ:
 Փի. Օրհնեսցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. զի
 սքանչելիս արար:

Ալելուր ըստ աւուրց:

Երկուշաբախոս:

Եկայք ցնծացոցք ի Տէր. աղաղակեսցուք
 առ Աստուած փրկիչ մեր:

Երեւաշաբախոս:

Երգեցէք Տեառն երգ նոր. երգեցէք Տեառն
 ամենայն երկիր. երգեցէք Տեառն եւ բարձր
 արարէք զանուն նորա:

Չորեւաշաբախոս՝ յառաջ յայնչն:

Հինգշաբախոս:

Բարձր արարից զընտրեալն ի ժողովրդենէ
 իմն. գտի զԳաւիթ ճառայ իմ. եւ իւղով
 սրբով իմով օժի զնա:

Ուրբախոս՝ յառաջ յայնչն:

Սրբասացոս ինձ. Ասան յիշատակի. երես 78:

ՏՕՆԷՅ ՄՐԲՈՅՆ

Ճաշու- քի- Սիրեցի զե լուիցէ: Մե-եդի ում. լի+:

ԱՌԱՔԵԼՈՑ

Մեղեղի:

Արեգակն արդար սր ի Հօրէ՛ ծագեալ.

Չառաքեալսն քո անճառ շնորհօք լըցեալ:

Ռա՛հլուսոյ ցուցեալ Հայաստանեայց ազանց.

Մեծըն թագէտս Բարթուղիմեա՛ս փայլեալ:

Ժամամուտ:

Առաքեալք եւ վկայք Գրիստոսի Աստու-
ծոյ. ամենակալ Հոգւոյն զօրութեամբն զամենե-
սեան ընդ հանուր յորդեղութիւն կենաց կո-
ւելով՝ միանական սուրբ Երրորդութեանն յոր-
բորեցին երգել փառս ի յաւիտեանս. ամէն:

Ճաշու շարական ԱԿ:

Փի. Սիրեցի՛ զե լուիցէ Տէր ըզձայն աղօթ:

Ո՛ր սիրօղդ էք արարչին արարածոց. * Բնի
սուրբ առաքեալք. բարեխօսեցէք առ Տէր վարդն
մեր: Ո՛ր քարոզդ էք ընդ հանուր տիեզերաց.
Բնի սբ: Փառք Հօր: Ո՛ր պըսակդ էք ամենայն
Եկեղեցեաց. Գրիստոսի սուրբ:

Առաջին սաղմոս ԺԸ:

Կց. Ոչ ես բանք եւ ոչ ես խօսք. որոց ոչ
լսին ձայնք նոցա:

Փի. Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ. եւ
զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութի:

Ալէլու:

Կացուցես զնոսա իշխանս ընդ ամ երկիր.
Եւ յիշեացի անուն քո ընդ ամ ազգս ազգաց:
Ընդ ամենայն երկիր եւ բարբառ նոցա. եւ
մինչեւ ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:

Սրբասացութիւն:

Առաւելոց, Մարգարէից եւ Հայրապետաց:

Ամենակալ եւ Տէր զօրութեանց, որ թա-
զաւորդ եւ յաւիտենից, որ նստիսդ յերկնից ի
յերկինս, եւ լոյս ծագես յարարածս քո: Որ
խոնարհութեամբ իջեր ի յերկիր, քեզ պատա-
րագս մատուցանեմք: Եւ սուրբ զանունդ քո
փառաւորեմք, Տէր, որ պսակիչդ եւ քոց սրբոց
(առաքելոց): Ասան զե սոքա են մեզ բարեխօս
Տէր ամենակալ ի քում արքայութեանդ:

ՍԱՐԳԱՐԷԻՑ

Մեղեղի:

Աստուածային խորոցն անճառ. — Խոր-
հրդածո՛ւք սբ մարգարէ՛ք. — Բանիւ պատ-
մօղք զպապայինց — Յառաջանդոյն զեղեղութի՛ն:
Փառք են սոքա ազգի մարդկան, — Եւ լու-
սատուք տիեզերաց. — Գրիստոսի նախաքարոզք.
— Որում պատիւ, երգ սրբասաց:

Ժամամուտ:

Տէր որ հիմնեցուցեր զեկեղեցիքս ի վերայ
վիմին հաւատով. եւ կարգեցեր ի սմա առա-
քեալս եւ մարգարէս, հովիւս եւ վարդապետս՝
առ ի հաստատութի սրբոց. եւ ճգնութի վկայից

զԹ շնամին սորա վանեցեր. ի խաղաղութե՛ն զսա պահեա Աստուած որպէս մարդասէր:

Ճաշու շարական ԱԶ:

ՓԻ. Սիրեցի զե լուիցե Տէր ըզձայն անջոթ:

Ճանազայթ անճառ լուսոյ անբըննելի տերութիւն. յառաջագոյն հրաշացուցեր զտեսողութիւն մարդարեկին. իջանելով ի ստորինս անճային տնօրէնութեամբ: Որք ըզտաճար հաւատոյ հիմնեցուցին շնորհօք նք շնորհայն. յոր եմուտ Բանն Աստուած եթնարփեան ճառագայթիւք. իջանելով ի ստորինս անճային տնօրէնութեամբ: Փառք Հօր: Երեւեցան յաշխարհի ճըմարիտ մարդեղութեամբ. զոր քարոզեցին մեզ հրաւիրողքն համազոյ Հօր եւ Հորդայն. լուսաւորելով ըզաիեղերս անճային տնօրէնութեամբ:

Առաջին սաղմոս ԿԵ:

ԿԳ. Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած. եւ զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի:

ՓԻ. Յարիցե Աստուած եւ ցրուեսցին ամ թ շնամիք նր. փախիցեն ատելիք նր յերեսաց նր:

Ալելլու:

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած. եւ զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի:

Սրբասացո՛ւ. Ամենակալ եւ Տէր. եր. 83:

Հ Ա Յ Ր Ա Պ Ե Տ Ա Ց

Մեղեղի:

Ի՛հ հանդէս տօնի՛ք. քոյ ըմբարեցեալ ցնծան մք. Հայր եւ վարդապետ նք հայրապետ (Պետրո՛ս):

Ժամամուտ:

Չհայրապետականն զարդարեցեր զաթուռ ի յերկրի. առաքելական առեր զպատիւ յերկնուստ, ծառայ Բրիտոսի սլ երանելիք ի հարստութիւ հայրապետ: Քանզի քոյ վարդապետութեանդ սերմանք՝ բարեպաշտութեան բուսուցին հասկս, ուրախութեան պտուղ հատուցանելով եւ հաւատացելոցս զիրիւթիւն շնորհելով: Ասորոյ բարեխօսեա առ Տէր վասն անճանց մերոց:

Ճաշու շարական:

ՓԻ. Սիրեցի զե լուիցե Տէր ըզձայն աղօթ:

ԴԶ. Այսօր երկնայնոցն ընդ մեզ տօնախըմբելով զյիշատակ նք հայրապետածցն. ոքք լուսաւորեցին զհաւատոյ մանկօ՛րէնս. եւ ընդ հրեշտակացն զանս վերակիրդեցան: Այսօր առաքելոց եւ մարդարեկիցն զանք տօնակից գտլով դատեր վերին Սրնի՛ծ. ի յիշատակի նք վարդապետանցն. ոքք զիմաստից նոցին զետրոց յայտնեցին զխորհուրդ: Փառք Հօր: Այսօր քահանայք եւ պանշտօնայք նք եկեղեցոյ. վերապատուեն զյիշատակ նք վարդապետանցն. որովք զարդարեցան երկնային շնորհօ՛րէն. երդեն ընդ նոսին զփառքս յաւիտեան:

Կամ յարատևաց Օրհնութիւնն:

ԳՉ. Զառանջնորդս եւ զվարդապետս եկեղեցւոյ քով սրբոյ. յիշատակաւ պատուեմք այնօր. * բարեխօսութեամբ սոցա Քրիստոսն խնայեալ ի մեզ: Ժիր մըշակք անպարտելք կաթուղիկէ եկեղեցւոյ. եւ պրտակք պարծանաց հաւատացելոյ. բարեխօսու: Փառք: Հազարապետք անձային խորհրդոցն. եւ բացօղք դրանն արքայութեան Երկնոց. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Առաջին սաղմոս ՃԼԱ:

Կց. Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծացեն:

ՓԽ. Յիշեա Տէր զԳաւիթ. եւ զամենայն հեղութիւն նորա:

Ալիլու:

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծացեն:

Սրբաօգոսնութիւն. Ամենակալ եւ Տէր. եր. 83:

Ս Ա Ր Տ Ի Ր Ո Ս Ա Յ

Ժամամուտ:

Ի տաճարի սրբոց եւ ի յիշատակի սրբոց մարտիրոսաց զձեռս համբառնալով աղաչեմք բարեխօսութեամբ սոցա եւ աղօթիւք զկենդանութիւնս մեր խաղաղացո Աստուած՝ որպէս մարդասեր:

Ճաշու շարականք ըստ ձայնին:

ՓԻ. Սիրեցի զե լուկէ Տէր զձայն աղօթ:

ԱԶ.

Պարծեսցին սուրբքն փառք. եւ ցնծանցեն յանտեսական ի վաստակս իւրեանց յաւնէր զալնստեան փրկչին. * յորժամ գայ փառք Հօր փառաւոր լինել ի մէջ սրբոց իւրոց: Սիրէ Տէր զԵրկիւղածս իւր եւ պահէ ըզնոսաւ. եւ բնակէ ի հեզս եւ ի խոնարհս ի գալնստեան իւրոյ. յորժամ գայ: Փառք Հօր: Փոխանակ ճրգնութեան համբերողաց մատուցանէ իւրաքանչիւր զանթառամ պըսակն. փայլէն որպէս զարեգակն. յորժամ գայ:

ԱԿ.

Ի տաճարի հանգստեան սրբոց վեկայիցն. զաղաչանքս մեր մի անտես աններ որ կարգամք ան քեկ Տէր. * սոցա բարեխօսութեամբ կեցո ըզմեզ: Ո՛րք վասն անուանըդ քոյ հեղին բզկատուական սուրբ զարինս իւրեանց. արիաբար մարտեան ընդդէմ թըշնամոյն. եւ զօրացան ի պատերազմի. սոցա բարեխ: Փառք Հօր: Պարծեսցին սուրբքք քո Տէր ի հանգիստս իւրեանց. որք տանջանաց անօրինացքն համբերեցին. եւ անապական պրտականցն արժանի եղեն. սոցա բարեխօսու:

ԲԶ.

Ո՛ւրախանան հրեշտակք ի յերկինս. ընդ շարչարաննս ճրգնաւորացն. եւ հրաշանան ան-

րարան^ի Ծք ընդ յաղթութիւննս սրբոնց: Մե-
ծապէս պատերազմեալք. զանաքինութեան
ըզհանդէս. պըսակեցան ի Քրիստոսէ^ի ընդ
վերին զլւարթունսն: Փառք Հօր: Յընծայ
կաթնուղիկէ. զուարճանան հաւատացեալք. ա-
ղաղակեն անբ^ի վ փանուքքեղ Աստուած:

ԲԿ.

Յիշեա զմեզ Աստուած փրկիչ մեր. յորժամ
գան թագաւորութեամբդ քո. * կեցո ըզմեզ
բարեխօսութի սրբոց քոնց: Շնորհեա մեզ թո-
ղութի՛ երկնաւոր թագաւոր. ընկալ զաղաչանքս
մեր կեցո ըզմեզ բար: Յօրհնութիւն ի նոր օրհ-
նեսցուք ըզքեզ Քս թագաւոր. որ վասըն մեր
մարմնացար կեցո ըզմեզ բար: Փառք Հօր: ԶՀայր
եւ զՍրբի եւ ըզք զՀոգիք փանաւորեմք ասե-
լով. երեքօրբեան տէրութիւն կեցո ըզմեզ բա:

ԳԶ.

Պայծառացիր եկեղեցի Աստուծոյ. ընդ ծը-
գնութի^ն ըն սրբոնց վըկայիցն. * որք նահատա-
կեցան ի յերկրի^ն. եւ ի յերկիրս պըսակեցան:
Ուրախանան եւ հրեշտակք ի յերկինս. ընդ
ճըգնութի^ն ըն սրբոնց վըկայիցն. որք նահա:
Փառք Հօր: Համաձայնեալ ընդ նոսին այսօր
եւ մէք տօնեմք. ըզօրհնատ^{ան} կ սրբոնց վըկայ-
իցն. որք նահա:

ԴԿ.

Ճըգնաւորք ճըշմարիտք եւ վըկայք Քրիս-
տոսի. որք զարչարանս եւ ըզմահ յանձն առիք

վասրն^ն Տեառն. * ըզձեզ ունիմք բարեխօս
առ Քրիստոս վասն անձանց մերոնց: Քանզի հեղ-
մամբ արեան ձերոյ պայծառացան սուրբ եկե-
ղեցիք. եւ զսուրեամս խաւար կռապաշտու-
թեանցըն բա՛րձիք. ըզձեզ ու: Փառք Հօր: Եր-
կնային զօրքն իջեալ ի պատիւ պատարագի մա-
հուան ձերոյ. եւ ըզպըսակս աննպակասս առ-
բերելով ի Հօրէ լուսոյ. ըզձեզ ուն:

ԴԶ.

Ճըգնութիւնք սրբոնց քոց Քրիստոս հաս-
տատեցին ըզհիմունքս սուրբ եկեղեցւոյ. կան-
գնելով ի մահ ըզնրչան յաղթութեանս: Եւ
հեղմամբ սուրբ արեանն իւրեանց անգտեցին
ըզտիեղերս ի դիցապաշտ մարդութեանց. եւ
եղէն յաղթօղք ի պատերազմի: Փառք Հօր:
Ընդ որս եւ մէք անշեմք Քրիստոս ընկալ եւ
ըզմեզ յերկնային խորանս ի լուսեղէն անա-
գաստին. բարեխօսութեամբ եւ անթիւք սուրբ
ճըգնաւորացն:

ԴԷ.

Այսօր եկեղեցի Քրիստոսի պայծառանայ
յիշատակաւ սրբոնց վըկայիցն. որք բարեխօսե-
ն առ Տէր վասըն մեր: Այսօր ի հեղումս արեան
սոցա դա՛պք հրեշտակայ խոնարհեալ. միաբա-
նութեամբ տօնեն ընդ մարդկան: Փառք Հօր:
Եկայք եւ մէք Քրիստոսի հաւատացեալքս.
կատարեսցուք ըզօրհնատակ սրբոնց վըկայիցն.
որք բարեխօսեն առ Տէր վասըն մեր:

Առաջին սաղմոս ճԺԵ:

Կց. Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ր Տէր, ես ծառայ քո եմ, ծառայ եւ սրգի աղանջոյ քոյ:

ՓԽ. Հաւատացի զոր եւ խօսեցայ. եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Ալէլուք ըստ ձայնին:

ԱԶ.

Տէր սիրէ զերաւունս եւ ոչ ընդ վայր հարկանէ զքեօ իւր. այլ յաւիտեան պահէ զնոսա: Կա՛մ. Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է. վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան:

ԱԿ.

Պարծեացին սուրբքն փառօք եւ ցնծացեն ի հանգիստս իւրեանց. եւ բարձր արացեն զԱստուած բերանովք իւրեանց: Կա՛մ. Լոյս ծագեաց արդարոց. ուղղոց սրտից եղեւ ուրախութիւն:

ԲԶ.

Պարծեացին սուրբքն փառօք եւ ցնծացեն ի հանգիստս իւրեանց. եւ բարձր արացեն զԱստուած բերանովք իւրեանց:

ԲԿ.

Կարդացին արդարքն առ Տէր, եւ Տէր լուաւ նոցա. եւ յիմ նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա:

ԳԶ.

Վասն քո մեռանիմք զօրհանապաղ. համարեցաք որպէս զոչխար ի զենումն:

ԳԿ.

Ուրախ լիցին ամենեքեան որք յուսացեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցնծացեն, եւ բնակեացեն գու ի նոսա:

ԴԶ.

Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեցին. որպէս զմայրսն Լիբանանու բազում եղևցին:

ԴԿ.

Բազում նեղութիւնք են արդարոց, յամենայնէ փրկէ զնոսա Տէր. եւ պահէ զամենայն ոսկերս նոցա, եւ մի ի նոցանէ ոչ կորիցէ:

Սրբասացութիւն:

Սրբութիւն սրբոց, մեծ ես եւ ահաւոր. եւ զինսորութիւնք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ, եւ ասեն. փառք ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն:

Ժ Գ Ն Ա Ի Ո Ր Ա Ց

Ժամամուտ:

Ղգնաւորք Քրիստոսի, որք տանջանաց անօրինացն համբերեցիք, եւ զմոլութիւն կուցն խափանեցիք. դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ի յերկինս. որք ունիք զհամարձակութիւն ի Քրիստոսէ, բարեխօսեցէք կեցուցանել զանձինս մեր. զձեզ աղաչեմք:

Ճաշո՛ւ շարախան զնշանակեալն յառաջն ասա:

Առաջին սաղմոս ԽԱ:

ՓԽ. Որպէս փափազէ եղջերու յաղբերս չուրոց. այնպէս փափազէ անձն իմ առ քեզ Ա՛ծ: Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ, Ա՛ծ հզօր եւ կենդանի. երբ եկից երեւեցայց երեսացդ՝ Ա՛յ:

Ալէլու:

Երանելի են որք բնակեալ են ի տան Տեառն. յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ:

Սրբասացո՛ւ. Սրբութի՛ սրբոց. ԿԵ՛ս ի վեր:

Թ Ա Գ Ա Ի Ո Ր Ա Ց

Ժամամուտ, շարական զանազան նշանակեալն աստ :

Առաջին սաղմոս Ի :

Փի. Տէր ի զօրութեան քում ուրախ եղեցի
թագաւորն . եւ ի փրկութե քում ցնծասցէ յոյժ :
Զցանկութիւն սրտի նորա ետուր նմա . եւ
զկամն շրթանց նորա ոչ արգելէր ի նմանէ :

Ալեւ. Տէր ի զօրութե քում . որպէս ի վերոյ :

Կ Ո Ւ Ս Ա Ն Ա Ց

Ժամամուտ :

Նարնացեալք քրիստոսի երկնաւոր փե-
սային, դատերք վերին Սիոնի . խնդրեցէք ի
քրիստոսէ զհաշտութիւն եւ զմեծ զղորմութի :

Ճաշո շարական զանազան նշանակեալն աստ :

Առաջին սաղմոս ԽԳ :

Կց. Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նու-
րա . եւ զընկերս նորա տարցին նմա :

Փի. Բխեաց սիրա իմ բան բարի . եւ ասեմ
զգործս իմ թագաւորի :

Ալեւու :

Կացցէ դշտոյ ընդ աջմէ քումմէ . ի հան-
դերձս սկէհուռս զարդարեալ եւ պածուճեալ :
Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա .
եւ զընկերս նորա տարցին նմա :

Սբբաասացութիւն . Սբբութի սրբոց . երես 91 :

ԳՕ

Ա Ի Ո Ի Ր Պ Ա Տ Հ Ա Ճ Ք Ն

Գ Լ Խ Ե Ի Ո Ր Տ Օ Ն Ի Ց

ՏՕՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՑՏՆՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ
ՅԻՍՈՒՍԻ ԿՐԻՍՏՈՍԻ

Ի յունուարի Զ:

Ժամանոր:

Ատուածածին զքեզ խոստովանեալ էր. 8:

Ճաշ- շարահան ԱԶ:

Փռի. Մեծացուցէ անձն իմ ըզՏէր. եւ
ցնծացէ հոգի իմ Ատուծով փրկչաւ իմով:

Անբակիցքն Ատուած Բանդ որ ի Հօրէ
անաքեցար. ընդ ժամանակաւ լինէ՞լ հաճե-
ցար. եւ մարմնացար ի ս'բ կուսէն վասըն մերոյ
փրկիութեան. * այսօր մըկըրտի՞լ ի Յորդա-
նան ի Յովհաննէ բառնալով զյանցածնս անա-
ջի՞ն նախաստեղծ մա՞րդոյն: Անեղանելից Ա-
տուած Բանդ անմեկնելից ի Հօրէ. ընդ ժամա-
նակաւ լինէ՞լ հաճեցար. եւ մարմնացար ի ս'բ
կուսէն Ատուած եւ մա՞րդ յա՞յտնեալ. այսօր
մըկըրտ: Փառք Հօր: Չորեքիւրպեան կենդան-
եանցն ըզխորհմ'ւրդ քարոզեալ ց ամբողջին. տե-
սանելով ս'բ զՀոգին աղաւնակերպ իջմ'մբ ի
վերանոյ ջուրցն. աղաղակէ՞ր անել՞ վ. ահա՞ դառն
Ատուծոյ որ ի Հօրէ վըկայեցաւ. դա՞ է Որդի՞ իմ
սիրելի ընդ սրում եմ'ս հաճեցայ:

Աստուծոյ Կարգի շարքը:

Երկիր պագցեն նմա ամենայն թագաւորք երկրի. եւ ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա: Թագաւորք թարսի եւ կղզեաց պատարագս մատուցեն նմա. թագաւորք Արաբայ եւ Սաբայ պատարագս բերցեն նմա:

Ընկերց. Տէր. Բ. 11: Քանզի երեւեցաւ շնորհն. 4. 15:

Այլ-ը-:

Երկիր պագցեն նմա ամենայն թագաւորք երկրի. եւ ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա:

Ա-ե-ր-ար-ան ը-ր- Մ-ա-ր-թ-ի-ո-ս-ի. Բ. 1:

Ի Վ-ն յայտնութե Տ-ն մերոյ Յ-նի Ք-նի:

Ա-ը ի ծնանէն Յիսուսի ի Բ-ե-թ-ղ. 4. 12:

Ս-ր-բ-ա-ս-ա-ց-ո-ւ-ն-ի-ւ-ն. Բ-ա-ղ-մ-ութիւնք Տ-ր-ե-շ-տ. 18:

ԿԱՆՈՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԶՐՈՅ

Յե-ր-ար-թ-ի-ո-ս-ի պարարգին զգե՞նո՞ւն ի անհանայտն ե- եր-ն-ան միաբան ի ջո-ր-ն ի ա-յ-է- ե- ա-ե-ր-ար-ան-ա- ե- ք-ո-ր-վ-ա-ա- ե- մ-ո-թ-ի-ն-ո-ւ- ե- ա-մ-ն-այ-ն զ-ր-դ-ո-ւ-տ, ա-ս-ե-լ-ով

Հարպան Գ2:

Ի յո ի լուսնի ի Հօրէ՛ առաքեցար եւ մար- մնացար ի սուրբ կուսէն. զի վերըստին նորո՞ զեցես զանպականեայն Ա՛ղամ: Գո՛ւ Ա՛ստուծո՛ ի յերկրի՛ երեւեցար եւ ընդ մարդկան շըջե- ցար. եւ փրկեցեր ըզտիեզերըս յանիծիցն Ա՛ղամայ: Քե՛զ ի յերկնից վըկայեալ Հօր քո՛ ճայն. սո՛ք դա՛ է իմ Ո՛րդի. եւ սք Հոգի՛ն ըզ- քեզ յայտնեաց աղանակերպ երեւմամբ:

Ըզքեզ ո՛ր հոգւով եւ հըրով մաքրեցեր ըզմարդկան աղտեղութիւն. սրպէս զԱ՛ստուծո՛ եւ ըզերկիչ ամենեքեան՝ օրհնեսցնաք: Փը- կիչն երեւեցաւ եւ զանխարհս ապրեցոյց ի պատրանաց թըշնամայն. սրդեգրութիւն շնոր- հելով ի ձե՛ռն մըկրտութեան: Զով կիցու ըզմեղս մեր այսօր. երեւեալ ապրեցուցիչն. եւ զովացուցանէ՛ զանխարհս անային ջըրովն:

Ըզդընի վըշապին փրկիչն ջախջախեաց ի Յորդանան ի գետ. եւ ինքեան իշխանութիւն զա- մենեսեան ապրեցոյց: Զհին մարդըն նորոգելով փրկիչն ի մըկրտութիւն գայ այսօր. զե զպա- կանեալ ըզընութիւնը՝ ջըով նորըս գործեսցէ. անպական ըզգեստ փոխարէն տալով մեզ:

Ի վճար շարականաց աւել յայնի-՝

Սաղմոս ԻԸ:

Այ. Չայն Տեառն ի վերայ չուրց. եւ Աս- տուծո՛ փառաց որոտաց. եւ Տէր ինքն ի վերայ չուրց բազմաց:

Փի. Մատուցէք Տեառն որդիք Աստուծոյ. մատուցէք Տեառն զորդիս խոյոց:

Մատուցէք Տեառն զփառս եւ զպատիւ. մատուցէք Տեառն զփառս անուան նորա. եւ երկիր պագէք Տեառն ի սրահ սրբութե նորա:

Չայն Տեառն ի վերայ չուրց, եւ Աստուծո՛ փառաց որոտաց. եւ Տէր ինքն ի վերայ չուրց բազմաց:

Չայն Տեառն զօրութեանց. եւ ձայն Տեառն մեծվայելութեանց:

Չայն Տեառն փշրէ զմայրս. եւ մանրեացէ
Տէր զմայրսն Լիբանանու :

Մանրեացէ զնս ուղ զմատաղատունին Լիբա-
նանու. որ սիրելինէ որպէս զորդիս միեղջերուի :

Չայն Տեառն հատանէ զբոց ի հրոյ. ձայն
Տեառն շարժէ զանապանն. եւ խուովեցուցանէ
Տէր զանապանն կադէս :

Չայն Տեառն հաստատէ զեղջերուս. եւ
յայտնի առնէ զանտառս :

Ի տաճարի նր ամբեան ասացեն փառս նմա :
Տէր զՂրհեղեղս զնստուցանէ եւ ցածու-
ցանէ. թագաւորեացէ Տէր յաւիտեան :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրում տացէ .
եւ օրհնեացէ զժողովուրդ իւր ի խաղաղութիւն :

Եւ ընկէ-նոն զընկերցոսս :

- Եւնց. ԺԵ. 22: Եւ խաղացոյց Մովսէս. Գ. 27:
- Յեւ. Գ. 14: Եւ եղև իբրև չուեաց. Գ. 17:
- Գ. 15: Եւ խօսեցաւ Տէր ընդ Յես. Գ. 18:
- Գ. Թագաւոր. Բ. 19: Եւ առնէ արք քաղա. Գ. 22:
- Եւնց. ԺԲ. 3: Եւ առնէք ջուր ուրախու. Գ. 6:
- Եւնկ. ԽԻ. 1: Եւ եմոյծ զիս (Հոգին) առ. Գ. 12:
- Ա կորնի. Ժ. 1: Այ կամիմ էթէ տղեսք. Գ. 4:

Աւելու-:

Աւրախ լիցին երկինք եւ ցնծացէ երկիր.
զուարճացի ծով լիւ իւրով. տիեզերք եւ ամ
բնակեալքն ի նմա: կոճ. Ծով ետես եւ փա-
խեաւ. եւ Յորդանան անդրէն դարձաւ :

Ա-եպարան ըստ Մարթեոսի. Գ. 1:

† Աս մկրտութեան Տն մերոյ Յնի Բնի:

Յաւուրն յայնտիկ գայ Յովհաննէս մկր-
տիչ. Վերջ՝ ընդ որ հաճեցայ. 17:

Չիկ Ա-եպարանին առն յայնի- զե՛ն Գարունն ի
Վերայ Լրոյն. առցեալ Յովհաննէս Ծորձորեցոյ :

Յամենայն ժամ օրհնեմք զօրհնեալ փր-
կիչդ Իմանունէլ. ծընար ի կուսէն եւ վերապին
Ծնընդեամբ մկրտեցար այսօր ի Յորդանան ի
Յովհաննէ. նորի՞ն բարեխօսութեամբ ընկալ
զաղաչանս քոց պաշտօնէից. անգնեմք :

Գղ. Լուր Տէր Եւ սղրմբեա :

Ար սրբեցե՞ր ըղջւրսն Յորդանանու սրբիչդ
անխարհի. տալով ըղկնիք նորոգման որդւոց
Սիննի. տուր մաքրութիւնս սուրբ եկեղեցւոյ
եւ աղատութիւն քում ժողովրդեանն. անգն-
չեմք : Լուր Տէր Եւ սղ :

Հեղցե՞ս Տէր ի մեզ ըղջւորհոս Հոգւոյդ զօր
ընկալար անօրէնութիւն Յորդանանն. զհոգի ի-
մաստութեան գիտութեան եւ զօրութե՛. զհո-
գի հանձարոյ եւ խորհրդոյ անպաշտութեան.
ըցրո՞ւ զմեզ հոգւով երկիւղի Ատունծո՞յ. ան-
գնչեմք : Լուր Տէր Եւ սղ :

Անուն կոչեցար իւղ թափեալ. եւ իւրով
Հոգւոյն օժեալ կրնքեցար. եւ հայրական ձայնիւ
յերկնից սիրելի որդի Հօր վեհայնեցար. շնորհեա՞ւ
յորդեգրութիւն ծննելոցս ժամանել փառաց
Որդւոյդ Ատունծո՞յ. անգնչ : Լուր Տէր Եւ սղ :

Նորագործ տաճար կազմեցեր զՅորդանան
քան զարփին բարձրագոյն. որով ցուցար ստեղ-
ծիչ աշխարհի եւ ամենայն երկնից գերագոյն.

արա՞նք զմեզ լինել տաճար ամենասուրբ Երրորդն թեան նդ. աղաչ: Լ՛ւր Տէր է՛ւ սղ:

Նիւթեղէն մարմնովդ առ ի մէնջ ի Յովհաննէ եղեր ձեռնադրեալ. եւ ըզձուլեալ մարմինդ ի հրոյ անութե՛ն ջրով պսօր մըխեցեր. ամբարցո՞նք զմարմին քո սբ զեկեղեցի՛ ի դրանց դրժուսոց լինել անվանելի՛. աղ: Լ՛ւր Տէր է՛ւ սղ:

Ի՛ փորձութիւն մըտեր յանապատին ընդդէմ փորձողին. եւ մերով բնութեամբս յաղթեցեր հակառակողին յերիս տեսակըս մարտին. կարողացո՞նք զհոգի զմիտս եւ ըզմարմինս լինել յաղթող ի փորձանքս չարասիրի՛ն. աղաչեմք: Լ՛ւր Տէր է՛ւ սղ:

Սաւառնացեալ հրեշտակք անմարմինք մատան պաշտել ըզքեզ յանապատին. որք են բանակք Ա՛յ եւ բանակեալ շուրջ զերկիւղածովքն պարէին. գնտա տո՞ւր մեզ պահապան ի յերս եւ ի մուտս ընդդէմ բանակաց խաւարին. աղաչեմք: Լ՛ւր Տէր է՛ւ սղ:

Ի՛ հաղթից թնամուրն պարբապեալ ամբարցո սբ զեկեղեցի՛ն. եւ յանուն քո ժողովեցոց շնորհեա գթաութիւն եւ ըզթողութիւն միածին Արդի Աստուծոյ. յիշեա՞նք զհոգիս ննջեցելոց մերոց եւ այց արա ի քում գալնտեանդ. աղաչեմք: Յիշեա՛ Տը՛ է՛ւ սղ:

Բամեա՞ն գրքուեալսն ի մի միաբանութիւն յուսոյ հաւատոյ եւ սիրոյ. ի հնազանդութիւն

քոյոց անայնոց պատուիրանաց. ի վայելմէն երկնայնոց հայրականաց քոյոց օթեւանաց. աղաչեմք: Լ՛ւր Տէր է՛ւ սղ:

Գոչմամբ տիրուհւոյ իսկապէս մօր քոյ եւ կուսի Մարիամու Աստուածածնին. եւ հուպ եղելոյ քեզ հողանիւթ հրեշտակին ի Յորդանան պսօր ըզքեզ ձեռնադրողին. կրկին բացողին զերկինս սրբոյն Ստեփանոսի նախալեկային. եւ հօրըն մերոյ սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին. եւ ամենա՞ն յսրբոց քոց Տէր որք յաւիտենից քեզ հաճոյցան. աղաչ: Լ՛ւր Տէր է՛ւ սղ:

Եւ եւս առաւել՞ զչորդորու մըն սիրոյ. եւ ըզդորու բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք: Դո. Տուր մեզ Տէր Աստուծ մեր:

Չանձինքս մե՞ր եւ ըզմեանքս Տեանուն Աստուծոյ ամենախալին յանձն արացո՞ւք: Դո. Քեզ Տեանունը յանձն եղիցո՞ւք:

Ո՞գորմեաց մեզ Տէր Աստուծ մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասացուք ամենեքեան միաբանութեամբ: Դո. Տէր ողորմեա՛. Տէր ողորմեա՛. Լ՛ւր Տէր է՛ւ սղ: րմեա՛:

Յորդորու ի Գրեթորէ կալուղիսէ ասցեալ: Ո՞վ զանմանալի խոր հմբդասայս մեծ յայտնեալ: Արարիչն Աստուծ ի Յորդանան եկեալ: Կամէր մրկրթոյլ ի ծառայէն իւրմէմ: Չանոյր կորսպեան ըզմրկրթան ի յանձն:

Յորդանան լուեալ փախրստական դառնայր,
Վլտակ առ վլտակ պատգամաւոր լինէր:

Գեա մի զարհուրիբ քո արարիչն եմ ես.
Եկեալ մըկրտիմ եւ լուանամ ըզմեզս:

Յիսուս յառաջեաց անութեամբն ի ջուրն.
Հանդերձ Յովհաննու Յիսուս ի դեան եմուտ:

Երկինք պատառեալ ձայն ի վերուստ իջեալ.
Չայն Հօր ի բարձանց Արդւոյն իւր վըկայեալ:

Գա է իմ որդի նոգ որ հաճեցայ ասէր.
Գրմա լուարուք որդիք մարդկան ձայնէր:

Մք Հոգին իջեալ աղաւնակերպ տեսլեամբ.
Յայտնեալ ցուցանէր Հօր փառակից զԱրդի:

Արդ օրհնեալ է Հայր եւ համադոյ Արդին.
Հոգւոյն ճըշմարտի փառք յաւիտեանս ամէն:

Տաղ անոյշ Զբօրնեաց:

Այսօր ձայնն հայրական

Յե՛րկնից իջեալ հաճոյակամ՛ն

Մի՛րեցելոյ Արդւոյ վըկա՛յն.

* Այ՛ յորդորէ. գեա յորդորէ. գեա Յորդանան:

Յորդորական ձայնիւ Երզնէ՛ր

Մե՛ծ կարնպետն Յովհաննէս:

Այսօր երկիրս երկինք եղեն

Երեւելով Աստուածորդւոյն,

Մերով եկեալ ի մըկրտիլ: — Այ յորդորէ:

Այսօր բացեալ փակեալ երկինքն,

Զոր յանցանօք փակեաց Ադամ.

Եւ Հայր որդի զնա կարդալով: — Այ յորդորէ:

Այսօր Հոգին աղաւնակերպ

Իջեալ յերկնից ի Յորդանան,

Իւր փառակցին վըկայելով: — Այ յորդորէ:

Այսօր հրեշտակք անդրէն պարեն,
Ժողովք ամէն օրհնաբանեն.

Ըզմըկրտեալն Աճ գովեն — Այ յորդորէ:

Եւ սարկաւաքն արողէ ի Բի:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչես-
ցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն ի վերուստ խաղաղութեն եւ փրկու-
թեն անձանց մերոց զՏէր աղա. Տէր ողորմեա:

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի
եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր
աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն առաջիկայ ջրոյս, եւ որ հանդերձեալ
են հաւատովք ընդունել զօրհնութիւն ի սմանէ՛

զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Վասն ընդունելոյ սմա զօրհնութիւնն Յոր-
դանանու՝ շնորհօք միածնին որ լուսաւորեաց

զմեզ, զՏէր աղաչեսց: Տէր ողորմեա:

Վասն իջանելոյ Հոգւոյն սրբոյ ի ջուրս
յայս, եւ վերածնելոյ՝ սրբ մկրտին եւ լինին

որդիք լուսոյ եւ ճշմարտութեան, զՏէր աղա-
չեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն լինելոյ սմա ի բժշկութիւն հոգւոց
եւ մարմնոց՝ զՏէր աղաչեսց: Տէր ողորմեա:

Յիշելով զԱստուածածին սուրբ կոյսն Մա-
րիամ, եւ զմկրտիչն Յովհաննէս, եւ զամենայն

սուրբ՝ զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Եւ եւս եւ փան միաբան: Տէր ողորմեա:

Չանձինս մեր եւ զմիմ: Քեզ Տեսաւնդ:
Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի
ողորմ:

Տէր ողորմեա. Տէր ողոր. Տէր ողոր:

Օրհնութիւն շնորհ, շնորհապատիւ է Սրբոյն Բարսեղի
կեանքացոյ:

Օրհնեալ եւ Տէր Աստուած ամենակալ, յամի:

Խաղաղութիւն քի ամենեցուն:

Աստուած կենդանի որ էս, եւ ես, եւ էդ. Աստ:

Այս էպիսկոպոսն առնու զսուրբ իսնն է-
զսուրբ ժողովն է յեւս. էս քահանայք առնելեր
կայցեն: Եւ սեռանաբերն էպիսկոպոսն իսկնն է-
ժողովն, էս քահանայք աւերարանան զժողովն,
աւելով բարձր յայնի-

Օրհնեսցի՞նք քի եւ սրբեսցի ջնուրս ա՛յս նը-
շանաւ սուրբ խաչին քի եւ նր աւետարանաւս
եւ նր մեռսնաւս եւ աւուրբս շնորհիւ. յամուսն
Հօր քի եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյն. այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Ժողովուրդն. Ամէն. այլելմեիս. այլելմեիս.
այլելմեիս:

Երեցն կրիւն. Օրհնեսցի եւ:

Եպիսկոպոսն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ
Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյն. այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից:

Ժողովուրդն. Ամէն:

Շարական ԳԶ:

Առաքելոյն աղաւնուոյ. Իջանելով մեծաձայն
հնչմամբ ի բարձաժնոյ. ի նմանութի լուսոյ փայլե-
ման. հրազնեաց անկիզբէն՝ զաշակեմնոսն.
մինչդեռ նրստէին ի սուրբ վերնատանն:

Եւ էպիսկոպոսն զայն նոյն արիանէ զսուրբ ժո-
ղովն իսկանան է ջնուրն, էս զիսան զինի: Եւ սուրն

Շարական ԳԶ:

Սրկրտի՛ քրիստոս եւ սրբին ամենայն ա-
րարածք. եւ սայ մեզ թողութիւն մեղաց.
Ջրով եւ Հոգւով վերասրբելով ըզմեզ:

Այս քր. Սուրբ խաչիւս: Այ: Պահպանեա:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

Տ Ե Ա Ռ Ն Ը Ն Պ Ա Ռ Ա Ջ

Մեղեդի:

Քրիստոս փառաց թագաւորն. — Այս-
օր եկեալ յինձայնմն. — Վատարելով նա զժո-
ղովնս. — Քանաննօրեայ գալլատեամբ:

Ի գիրկս առեալ ծերունին — ՋԱստուած-
որդին եւ աւեր. — Մեծ աւետիք են այսօր —
Տիեզերացն ամենի:

Ժամանոր զերիւնն այլ սաս:

Ա. Ծերունին այսօր Սիմոն, Հոգւովն գայր
ի տաճարն, երեւելով քերովեհիցն վեհագոյն.
որոց թեւօքն սաւառնեալ ոչ իշխեին նայել ի
յահել փառացն, սա ի գիրկս իւր բարձեալ
համբուրէր համարձակապէս. եւ զգուեր օրպէս
մանուկ. եւ աղերսելով հայցէր արձակիլ ի խա-
ղաղութիւն:

Բ. Անսկզբնական Բանդ Աստուած, ի վերջին
աւուրս յանձն աւեր լինել մարդ ի կուռէն, եւ
արարիչդ յաւիտենից փակեցար ընդ ժամանա-

Հոր Աստուածն թեանն ի քեզ տարեալ կրե-
ցեր. որով բնութեանս կիզեալ շնջաւ կրից բոց.
վասն որոյ: Փառք Հօր: Կենդանի տապանակ
կտակարանաց նորոյ սուտիս. որով եւ քեզ յեր-
կիր անեմեաց հորդեալ. Հոգւով ի քեզ տը-
պանորեալ Բանին. վասն որոյ:

Առաջին սաղմոս ԿԻ:

Կց. Տէր տացէ զբան՝ ոյք աւետարանեն
զօրութեամբ բազմաւ:

ՓԻ. Յարիցէ Աստուած եւ ցրուեցոյին ա-
մենայն թշնամիքնորա. փախիցեն ատելիք նորա
յերեսաց նորա:

Ընի. Երգ. Ա. 1: Համբուրեացէ զիս. Վ. 11:
Առաջ. ԺԱ. 30: Ի պտղոյ արգարութե. Վ. ԺԲ. 4:
Մրգ. Երայ. ԾԲ. 7: ॥ Իբրեւ զի գեղեց. Վ. 10:
Մրգ. Զար. Բ. 10: Խնդա եւ ուրախ. Վ. 13:
Մրգ. Մարտ. Գ. 1: ॥ Ահա ես առաքեմ. Վ. 2:
Առա. Բ Կրն. Զ. 16: Ապաքէն դուք. Վ. Ի. 2:

Ալեւ. (Ղոհ. Ա.)

Ուրախ լեր բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհ-
նեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ
որովայնի քոյ:

Աւեր. Ղոհ. Ա. 26: Եւ յամենան. Վ. 38:
Սրբասացոնիւն շնոր. Բազմութիւնք. 16:

Ծ Ա Ղ Կ Ա Չ Ա Ր Դ

Սեղերի:

Աստ Երբայեցւոց մանկունքն. — Չերգ
ըզքրովքէիցն անեալ. — Հեթանոսական
դասուց. — Տօնակից վեհիցն եղեալ:

Ժամամոտ:

Յնծա Երուսաղէմ, եւ զարդարեա զառա-
գաստ քո Սիոնի. քանզի ահա թագաւոր քո
Քրիստոս նստեալ ի յաւանակի նորոյ՝ հեղութի
ցուցանելով զայ մտանէ յառազաստ քո Սիոնի:
Եւ մեք աղաղակեմք ուխտանա, օրհնեալ եկեալ
ի յանուն Տեառն, որ ունի զմեծ զոգորմութի:

Ճաշըն շարձան ԴԿ:

ՓԻ. Տէր թագաւորեաց. վայելութիւն ըզգ:

Անրակիզերն Բանըն Հօր ո՞ր ի վերայ քե-
րօքէիցըն հանգչի. այսօր ի վերայ յաւանակի
նորոյ նըստեալ. * օրհնեալ արքայ եկեալ ան-
յաղթելի թագաւորն: Յառաջ քան զյաւի-
տեանս Որդին որ ի վերայ քառակերպիցըն
բազմի. այսօր ի ծերոց եւ ի աղայոց փառատը-
ցաւ. օրհնեալ արքայ: Փառք Հօր: Եկայք նոր
ժողովուրդք ընդ անմարմնոցն դասս բազմու-
թեան. ըզսմ հընչմամբ երգով քաղցրօ ձայնիւ
փառատրեսցուք. օրհնեալ արքայ:

Առաջին սաղմոս ԴԻ:

Կց. Լերինք ցնծացեն առաջի Տեառն զի
գայ. եւ հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր:

Փի. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր.
զի սրանչելիս արար:

Ընի. Երբ. Ա. 1: Համբուրեացէ զիս ի համ.
(+աղւածոյ է.) Վ. Բ. 3:

Մրբ. Չար. Թ. 9: Ուրախ լէր յոյժ. Վ. 15:

Աւատ. Փիլիպոս. Գ. 4: Ուրախ լէրուք ի Տէր. Վ. 7:

Ալիւ:-

Տէր Աստուած մեր երեւեցաւ մեզ. արարէք
սոնս ուրախութեան կանխաւ մինչեւ յանկիւնս
սեղանոյ:

Աւեր. Մարի. Ի. 29: Եւ յեւանեւն. Վ. ԻԱ. 17:

Սրբասացո. Հրեշտակային կարգ. 16:

Ա Յ Ա Պ Հ Ի Ն Գ Յ Ա Ր Ա Թ Ի

Ի պարարտին Պաօսիսուսէ շիւ, եւ Սուրբ
Աստուած ոչ ասի, եւ ոչ շուրջ քան զսեղանոյն.
այլ յասել սարկաւանին Օրհնեա տէր. քանան
զվարարոյն: Պարարտին՝ Չի ողորմած եւ մար-
դատէր.) եւ սխանին՝

Ճաշոս սացոս ի Բ:

Կց. Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան.
ակնյանդիման նեղաց իմոց:

Փի. Տէր հովուեացէ զիս. եւ ինձ ինչ ոչ
պակասեացէ:

Ընիւերց. աւատ. Ա կորնի. ԺԱ. 23: Չի ես
ընկալայ. վերջ՝ դատապարտեցուք. 32:

Ալիւ:-

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան. ակն-
յանդիման նեղաց իմոց:

Օծեր իւզով զգլուխ իմ. բաժակ չո սրպէս
անապակ արբեցոյց զիս:

Աւեր. Մարի. Ի. 29. 17: Եւ յառաջնում
աւուր. վերջ՝ ի լեառն ձիթեհեաց. 30:

Սրբասացո-իւն:

Ար վերանստիս ի կառս հրանիւթս քառա-
կերպեանս՝ անճառելի Բանդ Աստուած. այսօր
իջեալ ի յերկնայնոցն վասն քոյ արարածոցս,
յանձն ասեր բազմել ընդ աշակերտսն: Եւ սե-
րովբէքն եւ քերովբէքն հիացեալ զարմանայ-
ին. եւ պետութիւնք վերին զօրացն սրանչա-
ցեալ աղաղակէին ասելով. սուրբ, սուրբ, սուրբ
Տէր զօրութեանց:

Յորժամ Բն պատարագեալն վճարի՝ դպիրն
երգեն զՏաղս յորդորակն յայնիւ, եւ հաղորդին
արժանաւորն:

Տաղ:

Եկայք մարդիկ ամենայն. — Մտիք ան
Տէր սրբութեամբ. — Ճանչակեցէք եւ ան-
սէ՛ք. — Չի՛ քաղցր է՛ Տէր բարութեան:

Հացս այս մարմին Բրիտանի. — Բաժակ
արեան նոր ուխտի. — Ծածկեալ խորհուրդս
այս յայտնի. — Աստուած ի սմա երեւի:

Արք անմարուր էք հողւով — Ի բաց կացէք
դողւով. — Չի հուր կիզէչ է բոցով — Չհո-
զիս անարժան մարմնով:

Ա Ի Ը Գ Յ Ը Բ Ը Թ

Յերեկոյն յաւարտ ընկերացոսացն մտնեն յեկեղեցին, եւ հարբան շրմանէն ի բէմն:

Ընթերցուած ի Գանիելէ մարգարէէ: Գ. 1:

Յամին ութուտասաներորդի Նաբուքոզն:

Յաւելն զՀարցի սաղմուն՝ երբ զՕրհնեցէք ամ գործքն սկսանին, դուրբն երբէն տուցր յայնի-

Օրհնեցէք. գովեցէք. եւ բարձր արարէք ըզնա՛ յաւատանն:

Եւ ի հարբան Հարցի սաղմուն՝ զի յաւատեան է սորով նորա. սարկաւաքն բարձր յայնի-բուէ. Օրհնեա՛ն աեր:

Քնն. Օրհնեալ թագաւորութիւնն: Եւ աք

Ժամամոռ:

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց. (դուրբն՝ Օրհնեալ է Աստուած: Եւ բանն զվարագոյրն. եւ զանգակ եւ ժամահար ի հետն հնչեցոցանեն.) մահուամբ ըզմահ կոխեաց. եւ յարութեամբ իւրով մեզ կեանս պարգեւեաց. նմա փառք յաւատեանս. ամէն:

Ճաշ- շարական Ա2:

Փոխ. Գովեա երուս: Յարեալ Քն. եր. 71:

Առաջն սաղմոս. ԿԳ:

Կց. Քեզ վայելէ: Փի. Լուրաղութից. եր. 73:

Ընթերց. առաւ. Ա Կրն. ԺԵ. 1: Յուցանեմ ձեզ, եղբարք, զաւետ. Վերջ՝ հաւատացէք. 11:

Աւելո. Յարեալ Աստուած, եւ զր. եր. 69:

Աւեր. Մարտ. ԻԸ. 1: Եւ յերեկոյն շաբաթուան. Վերջ՝ ի կատարած աշխարհի. 20:

Սրբասացո-նիւն. Ո՞ղ է սրպետ. երև. 75: — Մինչ ի Պենտեկոստէ այս է սրբասացո-նիւնն:

Նախատմանի Յարութեան:

Ձին արշակման պարարաքնն (յէր Պահպանեա աղ-նիցն՝ էլանն յարեան, եւ որան մոտեցին ի յեսաստե-նեցոսն:

Քնն. Օրհնեալ Տեր մեր ՚ Յն Քն. ամէն:

Սրի. Եւ եւս խաղաղութեան զՏեր աղ:

Քնն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Ար-դւոյ եւ: Եւ սարկաւաքն խոսնի ամէն:)

Եւ սկսանն Շարական Ա2:

Այսօր յարեալ ի մեռելոց փեսայն անմահ եւ երկնաւոր. քեզ անախ՝ ք խնդութեա՛ն. հարսն ի յերկրէ եկեղեցի. * օրհնեալ ի՛ ձայն զընծութեան զԱստուած քն Սինգլ: Այսօր անձան լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկու-նքս քն. լուսաւորեա՛ն՝ Երևաղէ՛մ. քանզի յարեալ լլիս քն Քրիստոս. օրհնեալ: Այսօր խաւարն անգիտութեան հարածեցաւ երբեմի լուսով. եւ քեզ ծագեալ լլիս զհատութեա՛ն. յարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս. օրհնեալ:

՚ Այսօր զանիկ մեր զեմամբ Քրիստոսի. արացն՝ ք սօն զընծութեամբ. նորնգեալքս ի հնութենէ՛ մեռոց անբով. Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց. Այսօր հրեշտակն լուսափայլ ի՛

յերկնից իջեալ. զարհուրեցոյց ըզպահանսանս. եւ սուրբ կանանցն քարոզէր անելով. Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց: Այսօր նոր Իսրայէլ կոչեցեալք ի Քրիստոս. անգատեալք անրեամբ գառինն Աստուծոյ. պարեպոյցք ընդ երկնայնոցն ասելով. Քս՝ յարեալ ի մեռելոց:

Եւ եւս խաղաղութիւն եւ փառք:

Ե- ի սկանելն զՀարցն իջանէ ապրեցն յեկեղեցին, ե- ինչիւն զխորանոսն ե- զպողոզքութեամբն:)

Հարց ԳԿ. Ի-բ սարօն:

Այսօր մեծ անեախք Ազանայ նախաստեղծիսն արեալ. արի որ նրնջեա լուսամուկ եղեւ քեզ յարուցեալն Քրիստոս. Աստուած հարցն մերոց: Այսօր ձայն անեախեաց յեւայի գոչեան լուսելնս. դրստերք իւզաբերք տեսաք յարուցեալ ըզյարութիւնն քո՞ ըզՔրիստոս. Աստուած հարցն մերոց: Այսօր հրեշտակք յերկնից իջեալ տան զանեախի մարդկան. յարեալ խաչելեանն եւ յարոյց ըզձե՞զ ընդ ինքեանն. Աստուած հարցն մերոց:

ԳԶ. Օրհնեցէք ամենայն դործքք Տեանն ըզՏէր * օրհնեցէք. եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեանն: Այսօր Տէրըն մեր յարեալ. եկալք պարեպոյցք ընդ հրեշտակս յաղթական երգով. օրհնեցէք եւ: Այսօր սիւն լուսոյ ծագեաց սբ եկեղեցւոյ. յարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս. օրհնեցէք եւ:

ՄԷԶ. Աստուածածին տածար լուսոյ. որ մարմնով պարագրեալ անձառամբար ծընար զԲանն Աստուած. * զքե՞զ բարեբանեալ մեծացուցանեմք: Ուրան լեր եւ բերկրեա մայր եւ կոյս. քանզի ծընեանն ի կուսէդ այսօր վերստին յարութեամբ ծընալ ի կոյս զերեզմանէն. զքե՞զ: Յընծա եւ զուարճացիր հարսն ի յերկրէ՝ երկնից. քանզի այսօր երկնայնոցն իջեալ տային քեզ զանեախս յարութեան միաճնի՝ Որդւոյ քոյ. զքե՞զ:

ՈՂ. Այսօր ըզպատէք չարչարանաց ելից Իսրայել լի՞ վոխեցեր. ի՞ փրկիւթի՞ հոգւոց զանիկ սուրբ յարութեամբ քո Քրիստոս: Այսօր ընդ արեանցն օրինակին անբան գառանցն զենամայ. պարգեւեցեր մեզ գառն Աստուծոյ. զարիւնըդ քո՞ փրկական: Այսօր ընդ անդրանկացն ազատութեան անգտեցեր բզբերեալն. պատու զկենաց նրնջեցելոց եւ անգրանիկ մեռելոց:

ՏՐԿ. Այսօր հրեշտակք ի բարձունս նւրախանան ընդ մարդկան. որք իջեալ ի՞ յերկնից տան անեախս աշխարհի. յընձացէք այսօր Քս՝ յարեալ ի մեռելոց: Այսօր զուարթունն ի վիմին խրնկաբերից սուրբ կանանցն. փոքր ձայնիւ յընձութեամբ պատմել աշակերտացն ասելով. յընձացէք այսօր Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց: Փառք Հօր: Այսօր վիմին հաւատոյ եւ Յովհաննու սիրելոյ ընդ հակառակս ընթացեալ

ի գերեզման յարուցելոյն. զի ր տեսեալ պատ-
մեին քն յարեալ ի մեռելոց: Ա՛յ յժմ եւ միշտ:
Այսօր եւ մեք զուարճացեալք պայծառացոյք
ածնիւս. ընդ հաշտութեանն Աստուծոյ մի-
մեանց արկցոյք զիբրիս սիրով. ե՛ւ միաբան զու-
չեացոյք. քրիստոս յարեալ ի մեռելոց:

Ձկնի՛ Ո՛րթիւ:

Աւետարան ըստ Մարկոսի. ԻԸ. 16:

† Յեա յարութեան Տեառն մերոյ Յնի քնի:
Իսկ մետասան աշակերտքն զնացին ի Գալի-
լեա. վերջ ի կատարած աշխարհի: 20:

Քարոյ:

Սբի. Խնդրեցոյք հաւատով միաբանութի ի
Տնե, զի զողորմութե զչնորհս իւր արացեի զիւրոյ
մեր: Տէրն ամենակալ կեցուցե եւ ողորմեցի:

Դպ. յայնիւ. կեցո Տէր: Տէր ողորմեա. Տէր
ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղջիկ:

Քնն. Թագաւոր խաղաղութեան, օգնական
եւ փրկիչ անձանց մերոց, քրիստոս Աստուած
մեր. պարսպեալ պահեա զժողովուրդս քո ընդ
հովանեա սուրբ եւ պատուական խաչիւղ. քո ի
խաղաղութեան: Փրկեա յերեւելի եւ յանե-
րեւոյթ թշնամոյն: Արժանաւորեա գօհութի
փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սբ Հոգ:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

Դպ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամե-
քնն. Օրհնեալ եղերուք ի շնորհաց:

ՉԱՏԻՎ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՐՆ ՄԵՐՈՆ

ՄԵՆԷՂԵ:

Ես ձայն զառիւծուս տեմ. երեւ 70:
Ժամամոռ. քն յարեալ ի մեռելոց. 70:

Ճաշո՛ւ շարական ԱԶ:

Փոխ. Գովեա երուսաղէմ զՏէր:
Ֆնարեալ քրիստոս ի մեռելոց. երեւ 71:

Ասպին սաղմոս սարողոյնի:

Այսօր սկսիք զԵրանեալ կանոնն, եւ յօրն ք
ժոխ ասա՛ մինչեւ ի Հոգոյ քալըստոն:

Ա քոխ: Սղմ. Ա: Երանեալ է այր որ ոչ զնաց
ի խորհուրդս ամպարչտաց. ի ճանապարհի մե-
ղաւորաց նա ոչ եկաց, եւ յաթոսս ժանտից նա
ոչ նստաւ:

Բ քոխ: Սղմ. Բ: Ընդէր խողիւցան հեթա-
նուք. եւ ժողովուրդք խորհեցան ի սնտիս:

Գ քոխ: Սղմ. Գ: Տէր, զի բազում եղեն նեղելք իմ.
եւ բազումք յարեան ի վերայ իմ:

Բայց ին սարողոյնի կասե՛ս՝ դո՛ւ զերեկոյն ասպին
սաղմոսն ասա. կԳ. Քեզ վայելէ օրհնու. եր. 73:

Ընի. Գործ. Ա. 15: Եւ յաւուրսն յայն. վ. 26:

Ալեւը՝ սղմ. կԻր. Գովեա երուսաղէմ. եր. 74.
սոնն աս սոնն ի ժամ ասա:

Աւետարան ըստ Մարկոսի. ԺԶ. 2:

† Վասն յարութեան Տեառն մերոյ Յնի քնի:
Եւ ընդ առաւօտս միաշաբթուն. վերջ՝
ոչ ումեք ինչ ասացին, զի երկնէին. 8:

* Երբորդ փոխն ստողուցոյն այժմ ոչ եւս ասի:

Արքասացո-նիւն. Ո՞վ է որպէս. երես 75:
Տող յարո-նիւնն՝ որես յերես 75:
Վերջին ասեր. Մարտի. ԻԸ. 16: Իսկ մետա-
սան. Վ. 20:

Ե Ր Կ Ո Ւ Թ Ը Բ Ը Թ Ի

Երկրորդ օր Զատիկի:

Մե-եւոյ է:

Ճաճամո-ո. Քրիստոս յարեաւ ի մեռ. 70:
ՃԶ. շարական. Յարեաւ Քրիստոս ի մեռ. 71:

Սորողո՞նքի սաղմոս:

Ա փոխ: Սղ. Գ: Ի կարգալ իմուճ լուար ինձ
Ատուած, ի նեղութեան ինձ անգորր արարեր.
ողորմեա ինձ եւ լուր աղօթից իմաց:

Բ փոխ: Սղ. Ե: Բանից իմաց ունկն դիր Տէր.
եւ ի միտ առ զաղաղակ իմ:

Գ փոխ: Սղ. Զ: Տէր, մի սրամոռութեամբ քով յան-
դիմաներ զիս. եւ մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս:

Թէ սորողո՞նքի կասեա՞ ճշ. սղ. զերեկոյն սաղմոսն
ասա. ԿԳ. Քեզ վայելէ օրհնութիւն. 73:

Ընթ. Գործ. Բ. 22: Արբ իւրայեւացիք. Վ. 41:

Ալեւ- սղ. Բշն. Գովեա Երուսաղէմ. 74.
որուն աս փունն ի լման:

Ա-եդար. Ղո-ի. ԻԳ. 1: Բայց ի միաշար-
թուն. վերջ՝ զարմացեալ թէ զինչ եղեւ. 12:

Արքասացո-նիւն. Ո՞վ է որպէս. 75:

Ե Ր Ե Ք Թ Ը Բ Ը Թ Ի

Երրորդ օր Զատիկի:

Ճաճամո-ո. Քրիստոս յարեաւ ի մեռ. 70:
ՃԶ. շարական. Յարեաւ Քրիստոս ի մեռ. 71:

Սորողո՞նքի սաղմոս:

Ա փոխ: Սղ. Ի: Տէր Ատուած իմ, ի քեզ
յուսացայ՝ եւ փրկեա զիս. եւ յամենայն հալած-
չաց իմաց ապրեցո զիս:

Բ փոխ: Սղ. Լ: Տէր Տէր մեր. զի՛ սքանչելի
է անուն քո ի վերայ ամենայն երկրի:

Գ փոխ: Սղ. Թ: Գոհացայց զքէն Տէր բոլորով
սրտե իմով. պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո:

Թէ սորողո՞նքի կասեա՞ զերեկոյն սաղմոսն ասա: ԿԿ.
Տէր ոսկ զինու: Փի. Բանից իմաց ունկն դիր. 73:

Ընթ. Գործ. Բ. 42: Եւ էին հանապազոր-
դեալք. Վ. Գ. 21:

Ալեւ- Գշն. Տէր ի զօրութե քում. եր. 74:
Ա-եդ. Ղո-ի. ԻԳ. 13: Եւ ահա երկուք ի
նոցանէ. Վ. 35:

Արքասացո-նիւն. Ո՞վ է որպէս. 75:

Ն Ո Ր Կ Ի Ի Ր Ը Կ Է

Ութերորդ օր Զատիկի:

Մեղեդի:

Այսօր նոր արեւ հարեամ[՛] Լ * ի՛ նորահար
արեւդակնե[՛] Կրնն ի նորահար: Այսօր նոր
շուշան ծաղկեա[՛] Լ ի՛ նորատունի բուրասա-
նէմ[՛] Կ:

Ճաճամո-ո. Ահաւոր եւ սքանչելի. 70:

Ճաշո՞ւ շարական ԱԶ:

Փոֆ. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր:
Երրացուցէք զօրհնութիւն. Երեւ 71:

Սորողոցի սաղմոս:

Ա փոֆ: Սղմ. ԻԲ: Տէր հովուեսցէ զիս. եւ
ինձ ինչ ոչ պակասեսցէ:

Բ փոֆ: Սղմ. ԻԳ: Տեառն է երկիր լիւի իւրով.
աշխարհ եւ ամենայն բնակիչք նորա:

Գ փոֆ: Սղմ. ԻԴ: Առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ.
Աստուած իմ ի քեզ յուսացայ, մի ամաչեցեցի, եւ մի
ճիծաղեսցին զինեւ թշնամիք իմ:

Ընի. Գործ. Ե. 34: Յարուցեալ ոմն. 4. 9. 7:

Մեհեդի Կեր. Բեղ Վայելէ օրհնութիւն:
Լուր աղօթից իմոց. 73:

Կիւ. Յակ. Գ. 1: Միբազոււմ վարդապ. 4. 12:

Ալէլու. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր. որոն առ
որոն է լոնն ասա, Երեւ 74:

Ասորի յառաջ սկսիր զՅովհաննոս աւետարանն ի
ճաշոն, եւ յօրն մի փոֆ կարգաւ կարգաւ մինչ է
Հոգեոյ քալուսարն:

Աւետ. Յովհ. Ա. 1: Ի սկզբանէ էր. 4. 17:

Սրբասացոս. Ո՛վ է սրպէս. 75:

Վերջեն աւետարանն Յովհ. ԻԱ. 15: Եւ իբրեւ
ճաշեցին. 4. 19:

ՀԱՄԱՐԸՉՈՒՄՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՑ

Մեղէրի:

Այսօր անդրանիկ Հօր միածին Որդի՛ն.
Յերկինս սրբանայ աղամայի՛ն կերպի՛ւ:

Նրւադ ներբողեց եղանակէն այսօր.

Հոյլք հոգեղինայ երկնաւորացն խմբից:

Ժամանոս:

Հիացան վերնական բազմութիւնքն տեսա-
նելով զքեզ ի հրեղէն կառս բազմեալ. սար-
սեալ ասէին. ո՞վ է սա որ գիմեալ գայ յԱդամ-
մայ, եւ եկեալ մտանէ փառօք ի փառս. Տէր
փառք քեզ:

Ճաշո՞ւ շարական ԱԶ:

Փոֆ. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր:

Որ համբարձան այսօր աստուածային իշ-
խանութեամբ ի հայրական ինձ՛ կանոս. սպա-
սաւորելով ի հրեշտակական զանս՛ւնցն.
նրք նրւագէթի՛ն անելով. * համբարձեալք իշ-
խանք բղբրունրս ձեր ի վե՛ր. եւ մտցէ թա-
գանօր փառաց: Հիացան վերնական իշխանու-
թիւնքն. եւ սոսկալի՛ ձան՛յնիւ աղաղակէի՛ն
ան միմեա՛նս. ո՞վ է սա՛ թագաւոր փառաց
եկեալ մարմնով եւ սրանչելի՞ զօրութեամբ.
համբարձ: Փառք Հօր: Եղանակէին վերնական
պետութիւնքն հրաշալի՛ ձան՛յնիւ. երգէին
երգ նո՛ր անելով. սա ինքն է թագաւոր. փառ

ունց փըրկին աշխարհի եւ ազատիչ անգղի մարդ-
կան. համբարձ:

Սորողութի սաղմոս:

Ա. Սղ. ՃԺԸ: Երանեալ են անբիծք ի ճա-
նապարհի. եւ դք գնան յօրէնս Տեառն: Բաժին
իմ ես դու Տէր. սասցի պահել ինձ զօրէնս
քո: Արարի իրաւունս եւ արդարութիւն. մի
մասներ զիս ի ձեռս նեղաց իմոց:

Բ. Սղ. ՃԺԹ: Ի նեղութե իմում ես առ
Տէր կարգացի, եւ լուաւ ինձ Տէր. փրկեաց զանձն
իմ ի շրթանց նեղաւորաց եւ ի լեղուէ չարէ:

Գ. Սղ. ՃԻ: Համբարձի զպս իմ ի լերինս. ուստի
եկեաց ինձ օգնութիւն:

Բայց լի սորողութի զսէս, դոս զերեկոյն ասա-
լին սաղմոսն ճարս սաղմոս ասա. ԽԶ:

Կց. Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ.
եւ Տէր մեր ձայնիւ փողոյ:

ՓԽ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք.
աղաղակեցէք առ Աստուած ի ձայն յնձութե:

Ընկերց. Գործ. Ա. 1: Ջբանն առաջին. Գ. 14:

Աւելու:

Կց. Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի
վեր. ամբարձցին դրունք յաւիտենից, եւ մացե
թագաւոր փառաց:

ՓԽ. Տեառն է երկիր լիւ իւրով. աշխարհ
եւ ամենայն բնակիչք նորա:

Ա-եդ. Ղո-ի. ԻԳ. 41: Եւ մինչդեռ տակաւ-
ին չհաւատային. վերջ օրհնէին զԱստուած: 53:

Սբբասացութիւն. Ո՛վ է որպէս. 75:

Հ Ո Գ Ե Գ Ե Լ Ը Թ Ս Տ

Մեղեդի:

Ա. Նըւաճեմք Հոգւոյն նըւագրս վայե-
լուչս. — Այն լուչ բանիւ զարարչութիւն
նախ անեմք:

Բ. Իմ մտն մեծի անձեր տօնիս. —
Հօգիդ սուրբ իջեալ յերկինց — Յերուսաղէմ
քաղաք — Ի նըշնանսն անգլիմ:

Ժամանար:

Աստուած զքեզ խոստովանիմք զսուրբ Հո-
գիդ եւ երկիր պագանեմք, որ ես պատճառ
կենդանութեան եղելոցս եւ խաղաղարար աշ-
խարհի. որ զօգիտութիւն աշակերտացն բա-
զում զիտութեամբ լցեր, եւ ի հրեղէն լեզուս
բաժանեալ անձառելօք ցուցար նոցա. աղա-
ղակեմք Տէր, խնայեա եւ կեցո զվեզ:

Ճարս շարական ԲԶ:

ՓԽ. Տէր թագաւորեանց, վայելութիւն ըզգ:

Որ ի հայրաշարժ ի յամննաղբէրէն յառանջ
բողոսեալ անհատաբար ի յամննաղբէրէն յառանջ
պէս սուրբ Հոգին այսօր. ի յերկինց սան-
տիկ հեղեալ. ի գոսս առաքելոցն լըցուցիչ
բողոքից. * ըզնա՞ն օրհնեցո՞ւնք երկըրպա-
գե՞լ լ՞վ: Որ յանըսկիբն եւ ի միշտ ի
յեմննէն. նոյնազոյ բնութեամբ անտրիչ
բո՞ժ անմամբ ի յամննաղբէրէն. արարչակից սբ

Հոգին այսօր. հրով բաժանեալ լեզուն
 քարոզին. ի լնս աժեալ զազգիս մարդկան
 բաժանմամբ պէսպէս շնորհաց. բղնա: Փանք
 Հօր: Ար ի վերայ շուրջն գօճճճ լով գոյա-
 ցոյն զարարածս. անանջպետն ի Հօրէ եւ
 Մճճճճ բզւոյ իշխանակից սուրբ Հոգին այսօր
 վերածնեալց զազգս ամենայն. ջրոյ կենդան-
 ւոյ բրդեալ յերթեալէմ. բղնա:

Սորողութի սաղմոս:

Ա. Գրի: Սղմ. ճԻԼ: Օրհնեցէք զՏէր յեր-
 կինս. օրհնեցէք զնա ի բարձունս:

Բ. Գրի: Սղմ. ճԻԹ: Օրհնեցէք զՏէր յօրհ-
 նութիւն նոր. օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս
 սրբոց:

Գ. Գրի: Սղմ. ճԾ: Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբու-
 թեան նորա. օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան զօրու-
 թեան նորա:

Պարբ էի ես յեղբարս իմ, եւ կրտսեր ի ասն հօր
 իմոյ. արածէի զեաշինս հօր իմոյ:

Թե սորողութի չափե՛մ ճշ. սղմ. զերեկոյն աստղին

Սաղմոսն ասա ճԻԲ:

Կց. Հոգի քո սուրբ եւ բարի առաջնորդեա-
 ցէ ինձ յերկիր ուղիղ:

Փի. Տէր լուր աղօթից իմոց. ունին դիր
 ինզրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով:

Ընկերց. Գործ. Բ. 1: Եւ ի կատարել աւ-
 ուրցն պենտեկ. վերջ՝ զանուն Տն՝ կեցցէ: 21.

Աղբւր Ե-Բաղի. Ամենայն ուրեք ամենայն իրիք
 ժամանակ է. վերջ՝ զմարդասիրութիւնն:

Աւելւ:

Աղբւրմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր, եւ
 բանիւ Տեառն երկիրը հաստատեցան. եւ հո-
 գուով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնը նոցա:

Ա-Երարան բար Յովնան. ԺԳ. 25:

Վ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Օւայս խօսեցայ ընդ ձեզ մինչ առ ձեզ եմ.
 վերջ՝ օն արիք զնացուք աստի. Յ1:

Սրբասացութեան. Հրեշտակային. Եր. 19:

Ե- մարտի պարարան: Ե- հարողին արժա-
 նաւորան. Ե- թղթիւն երկին զԱւագ հինգաբարձու-
 րան՝ Եկայք մարդիկ ամենայն. Երեւ 111:

Տաղ Հոգւոյ բաւարան:

Ար յիմներեակ յորելինին, — Ի կատար-
 ման պենտակոստին. — Առաքեցէք զքո սուրբ
 Հոգին, — Ի վերնատունըն խորհրդին. — Մը-
 խիթարել բզարամութիւն — Աշակերտաց մե-
 տասանին. — Հնչեաց նրման հողմոյ ուժդին,
 — Ելից բզաունն յոր նստէին. — Յօրմէ պար-
 դեւս անային — Հրեղէն լեզուօք բաժանէին:

ՏՕՆ ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ԵՐՐԱՐԳՈՒԹԵԱՆ

Ութերորդ օր Պենտեկոստէին:

Ճամանար:

Պ անն որոյ եւ մեր զՀոգին սուրբ ընդ Հօր
 միաւորեալ, եւ ընդ Որդւոյ միանական խոստով-
 անիմք. եւ հայցեմք ի վերնատուղէդ մեզ զհո-
 գեւորական զեաղաղութիւնդ. Տէր փառք քեզ:

Ճաշը- շարական ԲԿ:

Փոփ. Տէր թագաւորեա՛ց. վայելլութի՛ ըզզ: Եւ զօրութիւն երկնային. լոյս ծա՛ղեալ՝ յաշխարհ. * նըմա՞ն ճաշի՞ն հանցա՛ք զօրհնո՛ւթիւնս ե՛րզո՛վ: Ո՛ր էջն յերկնից. այսօր եւ հանգեա՛ն յառաքեալսն ճշմարիտ սբ Հոգին. նըմա՞ն: Փառք Հօր: Ո՛ր ի խորհուրդքս փրկականս. այսօր ընդ իջանէ՛լ յառաքեալսն ծանուցա՛ն մարգարէին. նըմա՞ն ճաշի՞ն:

Կամ ԲԶ. ՍՏ. Որ ի հայրաշարժ ի յաղբերէն. էր. 123. Կամ զօր հաօրս՝ առա:

Ճշ. սաղմոս, Գիրք Ե- ա- եր. զԵղիս մարգարէինն կարգաւ, որոյ ի կէ-րակէն յեշարակ է վերանալոյն հրեղեն կառօտ յերկնս:

Առաջին սաղմոս ՀԶ:

Կց. Չայն ետուն ամպք. քանզի եւ նեաքքո զնան ի ձայնե որոտարց քոյ անուի:

Փոփ. Չայնիւ իմով ես առ Տէր կարգացի. ձայնիւ իմով առ Աճ, եւ նայեցաւ առ իս:

Ընթ. Գ Թէր. Բ. 1: Եւ եղեւ ի վերացուցանել Տեառն զԵղեա. Վ. 15:

Մրէ. Մաղտ. Գ. 5: Եւ ահա ես առաք. Վ. 6:

ԿԵղ. Յակ. Ե. 16: Խոստովան եղերուք. Վ. 20:

Ալեւ-յարո-ն. Ե յայնէն. Գու յարուցեալ. 82:

Ա-եդար. Գր-ի. Գ. 25: Արդարեւ ասեմ՝ ձեզ. Վ. 30:

ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱՆՈՐԶԻ

ԳՒԻՏ ՆՂԽԱՐԱՅՆ

Ժամանոց:

Գրիգոր սբ քահանայապետ, որ զհաւատս ուսուցեր, եւ զբանակս զիւացն հալածեցեր. մարդկան ուսուցեր քարոզել զԵրրորդութիւնն. պատկեցար յարքայութեան. արդ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր:

Շարական ԳԿ:

Փոփ. Սիրեցի զե լուիցե Տէր ըզձայն աղօթ:

Հովնէ քաջ բանաւոր հօտի Տէր սուրբ Գրիգոր. հաստատեցեր զհիմունս եկեղեցոյ ի Հայաստան երկրի՞ն ի վերայ հիման սուրբ առաքելոցն: Հովնէ բարի եւ առանջարդ կենացն յախտենից Տէր սուրբ Գրիգոր. հաստատեա զանձինքս մեր հաւատով ճշմարտութեան մը ի վերայ հիման սուրբ եկեղեցոյ: Փառք Հօր: Արդ աղաչեմք ըզքեզ հայր վարդապետ եւ տէր բարեխօսեա՛ Գրիգորսի Աստուծոյ մերս՝ յ կեցուցանել զանձինքս մեր:

Առաջին սղմ. ՃԼԱ: Կց. Քահանայք քո: Փոփ. Յիշեա Տէր. 86:

Ընթ. Առակ. (Իմաստ.) Գ. 7: Իսկ արդ. Վ. 15: Մրէր. Միւտ. Ե. 7: ԱԼԼ ես Տեառն ակն. Վ. 10: Գործ. Ի. 22: Եւ արդ ահաւասիկ ես. Վ. 32:

ԱՆԷԼՄ:

Գու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին
Մեւքիսեղեկի. եւ Տէր ընդ աջմէ քունմէ:

Աւետ. Յովհ. Ժ. 11: Ես եմ հովիւն. 4. 16:

Սրբասացո. Ամենակալ ես Տէր զօրու. 83:

Տաղ:

Ի յեւ արեւու արեւ. Կրիւն. — Ծագեցաւ
ձեզ յարեւմտից. — Ջամպն արեգական ծած-
կոյթ. Կրիւն. — Պետրոսեան հօտէն հալածեաց:

Օրհորդ մաքուր հարսին. Կրիւն. — Աւետիս
տայր փեսաւերին. — Ջարթիբ զըւարթուն
անուն. Կրիւն. — Եւ զարթո զթմրեալս՝ ի մեղաց:

Արի որ ննջեաղ ի դբի. Կրիւն. — Լուսատու
լեցի քեզ քրիստոս. — Արեամբդ ուողեա
ղերկիր. Կրիւն. — Սերմանեա մըշակդ հոգեւոր:

ԺՆՈՒՆԳ ՅՈՎՀՆՆԵՆՈՒ ԿԱՐԱՊԵՏԻՆ

Երամանո-ր:

Օյառաջնութացութիւն քո եւ զկարապե-
տութիւն Աստուծոյ Բանին խափանել կարծե-
լով, որ ի ձեռն կնոջն զնախատեղծն ի դրախ-
տէն արապքս ընկեց, նա եւ այժմ զՀերովդիա-
դա անօրէնութեամբ բորբոքեալ, եւ բազմելոյն
Հերովդեայ՝ զկաքաւս ոտից աղջկանն հաճոյա-
ցոյց, զեզբոյդ հատցե զգլուխ, որ զամենեցուն
ձեռնադրեցեր զգլուխն զքրիստոս: Այլ զու,
որ յանապատէ բարբառոյ ձայն, գոչեա որում
ձեռնադրեցեր՝ պարզեւել զխաղաղութիւն եւ
զմեծ զօղորմութիւն:

Ճաշ- շարական ԳԿ:

Փի. Սիրեցի՛ զե լուիցէ՛ Տէր. ըզձայն աղ:
Այսօր ցընծայ եկեղեցի՛ն ի հոգեւոր հար-
սանիս. զըր պատրաստեաց ձայն բարբառոյ՝ հար-
սըն մաքուր փեսայի՛ն: Այսօր փեսաւերն եւ
բարեկամն ընդ երկնաւոր փեսայի՛ն. միաւորեաց
զեկեղեցի՛ն՝ փոխադրելով ի յերկինս: Փառք
Հօր: Այսօր շնորհեցաւ մեզ դեղ կենաց նըշ-
խա՛րք սորին ոսկերաց. ի՛ ձեռն սուրբ Լու-
սաւորչե՛ն շայստանեաց աշխարհի՛:

Առաջին սաղմոս:

Կց. Աստուած փառաւորեալ ե ի խորհուրդս
սրբոց իւրոց, մեծ եւ ահաւոր ի վերայ այնոցիկ
որ շուրջ են զնովաւ: Փի. Չօղորմութիւնս քո,
Տէր, յաւիտեան օրհնեցից. յազգէ յազգ պատ-
ցից զճմարտութիւնս քո:

Կա՛մ. Կց. Գու մանուկ, մարգարէ Բարձրե-
լոյն կոչեալեր. զնաոցեա առաջի Տեառն՝ պատ-
րաստել զճանապարհս նորա: Փի. Օրհնեալ
Տէր Աստուած Խորայելի, զի յայց ել մեզ. եւ
արար փրկութիւն ժողովողեան իւրում:

Ընէ. Առա՛կ. Ը. 4: Չձեղ աղաչեմ. 4. 11:
Մրդ. Մաղա՛. Գ. 5: Եւ ահա ես առաքեմ. 4. 7:
Մրդ. Եսայ. Խ. 3: Չայն բարբառոյ յան. 4. 5:
Գործ. ԺԳ. 25: Եւ իբրեւ ընդ Յովհ. 4. 33:

ԱՆԷԼՄ:

Կարապետն Յովհաննէս զարհուրեալ յորով-
այնէ յորովայն երկիր պազանէր. սպասաւոր եղեւ
Բանին Այ. եւ լուեալ զահաւոր զձայնն՝ աղա-

ղակեր ասերով, ահա դառն Աստուծոյ, որ բառայ զմեզս աշխարհի:

Ա-ե-ր. Ղ-ո-ի. Ա. 57: Եւ Եղիսաբեթի. Վ. 80: Սբբասացո-ւ. Ամենակալ ես Տէր. երէս 83:

Վ Ե Ր Գ Ը Վ Ը Թ

Մեղերի:

Գոհար վարդըն վառ անեալ. կրկնէ.

* Ի՛ վեհի՞ց վարսեցն արփենի՞ց. կրկնէ.

Ի՛ վեր ի վերայ վարսեցն.

* Պըզպըջէ՞ր ծաղիկ ծովային. կրկնէ:

Ժամամոռոպ:

Երեւի Տէր այսօր աշակերտացն ի Թաբորական լեռինն. եւ աշակերտացն զարհուրեալ աղաղակէին ասերով. արասցուք երիս տաղաւարս, մի Տեառն, եւ մի Մովսէսի, եւ մի Եղիայի: Եւ մեք բանաւոր հօտքս երգեմք ընդ քոյ ճշմարիտ վկայիցդ. առաքեա ի մեզ զլոյս քոյ շնորհացդ ի քո միւսանդամ գալստեանդ, եւ կեցոյ:

Ճաշո- շարական ԳԿ. ՍՏ:

Փոփ. Մեծացուցէ անձն իմըդՏէր. եւ ցնծ:

Ո՞ւրախացիք պըսակ կուօթե՞լսց Տիմրակմայր. այսօր Որդի՞ն քո զհամարեմնիմն փայլեաց զփառս. * նըմա յամուէթ յանձըն արարի՞ց զամենձիկնս մեր: նըմա Մովսէս եւ Հեղեմոս զիմի՞նս ըսպատեն. յանուն նորա ցընծան Թաբորե՞լսց Եմլ Հեղեմոսն. նըմա յաւ:

Փանք Հօր: Եսայիան ըզքեզ թեթե՞լսց ամպ երեւո՞ս. եւ շ Հայր յամուէթն զքո՞ զՈրդի՞ն ի՞նչ քամուէ՞նեաց. նըմա յաւ:

Ասպին սաղմոս ԺԳ:

Փոփ. Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում. կամ ո՞վ բնակեացէ ի լեռան սուրբ քո:

Ո գնայ ամբիծ, գործէ զարդարութիւն. Խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում:

Ընթ. Աստ. (Իմաստ.) Ի. 25: Քանզի ճաճանչ է. Վ. Ը. 4:

Մբբ. Զատար. ԺԳ. 16: || Եւ եղիցի որ. Վ. 21: Կիւ. Ա Յովէ. Ա. 1: Որ էրն ի սկզբանէ. Վ. 7:

Աւել-:

Ամպ լուսաւոր հովանի լիներ նոցա. ձայն եղեւ յամպոյն որ ասէ. դա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ:

Ա-ե-րարան ըստ Մատթէոսի. ԺԶ. 13:

Իւ ելեալ (ՅԵ) ի կողմանս Փիլիպպ. Վերջ՝ վան Յովհաննու մկրտչի ասաց ցնոսա: ԺԻ. 13:

Սբբասացո-ւ. Հրեշտակային, կամ Բազմութիւնք. 16:

Տաւ:

Այսօր ցնծայ լեռուն Թաբոր. — Եւ զուարճանայ մեծն Ահերմոն. — Քանզի լոյսն ստուածային — Այսօր ծագեաց յայն սուրբ լեռինն: — * Այ՛ ցնծայ, ցնծայ, ցնծայ. — Լեռուն Թաբոր եւ զուարճանայ:

Փ Ո Ւ Ս Ո Ւ Մ Ն Ս Ր Բ Ը Յ Կ Ո Ւ Ս Ի Ն

Մ Ե Լ Ե Դ Է Ի :

Ա՛յսօր Գաճըրիէ՛լ. հրէշտակապետն ե՛կեալ. Բէրեալ՛ զըրա՛րիսն պըսակ յաղթօղ կըսիսին:

Ա՛յսօր կո՛չէլով. առ բո՛լորիցըն՝ Տէր. Զտաճա՛ր բարձրելոյն. եւ զբնակարանն Հոգւոյն :

Ժամամոռո՛ր շնորհեան. երես 8: Յայս կննօրէս՝ յերն զինն ասս կարգաւ:

Ճ ա շ ր ւ շ ար ա կ ան Բ 2 :

Փո՛ր. Մե՛ծացուցե՛ անձն իմ ը՛ղՏէր. եւ յնծ :

Ա՛նթա՛ռամ՛ ծաղիկ անդատապարտ շա՛ռաւի՛ր. վերաբո՛ւսեալ յարմատոյն Յե՛սուեայ. զքե՛զ Ե՛սայիան կանըխաւ վերադո՛չէաց եօթն-արփեանն շնորհաց Հոգւոյն ընդունարանն գո՛ւ. Աստուածածի՛ն ե՛ւլ կոյս. զքե՛զը մե՛ծացուցանեմք. Համեղա՛ծաշակ պըտըղոյն բանաւորը բարձր՛ւնակ. յորմէ կթեցաւ մեզ ողկոյզն անըսպառ յուրանութիւն տըրա՛լմեցելոցն ի ճաշակմանէ՛ ծառոյն գիտո՛ւթեան. սրբուհի՛նն անարատ ամենե՛քեան զքե՛զը մե՛ծացուցանեմք: Փառք Հօր: Քաղաքա՛վարեալ ի մարմընի՛ն անարատը վա՛րուք. այսօր յառաքելոցն ամփոփեալ. վերին ակընարկութեամբըն վերափոխեցա՛ր յարքայութիւն Որդւոյ քոյ եւ Աստուծոյ ըմբօ՛րոյ. բարեխօ՛ս խոստովանո՛ւ զացս. զքե՛զը մե՛ծացուցանեմք:

Աստղին սաղմոս ՃԼԱ:

Կց. Արի Տէր ի հանդիստ քո. դու եւ տապանակ կտակի սրբութեան քոյ:

Փո՛ր. Յիշեա Տէր զԴաւիթ. եւ զամենայն հեղութիւն նորա:

Ըն՛ի. երբոց երգ. Գ. 9: Սրտակաթ արարեր զմեզ. Վ. 15. Եւ արու փ՛ ը. 20: Տէր արար զքեզ. Ֆր՛ջ՝ ճնցի մարմին անտիեղծ:

Մրգ՛. Եսայ. Է. 10: Եւ յաւել Տէր խօս. Վ. 16: Աստ. Գաղատ. Գ. 29: Ապա թէ դուք. Վ. Գ. 7:

Ա Է Լ Ե Դ Է Ի :

Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ. Կես երես 143:

Կա՛ճ. Ուրախ լեր բերկրեալք, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պըտուղ սրովայնի քոյ:

Ա-Երարան ըստ Ղուկասոս. Բ. 1:

Ի՛ վասն ծննդեան Տեառն մերոյ Յիի Բօթի:

Եւ եղեւ ընդ առուրն ընդ այնտիկ. Ֆր՛ջ՝ ոչ գոյր նոցա տեղի յիջեանին. 7:

Սրբասացո՛ւթիւն. Բազմութիւնք հրէշտ. 16:

Տ ա ղ :

Ա՛յսօր հրաւիրմամք. Հոգւոյն ժողովեցան. Դա՛սք ա՛ռաքելոցն. եւ իմաստուն կըսից:

Այսօր խոնարհեալ անմարմնական դասուք Միածին Որդին առ կուսութեանցըն մայրն:

Այսօր աւանդեալ ըզմաքրական հոգին Փայլականըման՝ վերամբարձեալ վեհից:

Այսօր փոխադրեալ ի զգայական բնութեանց Զմարմինըն մաքուր՝ յիմանալեաց կայեանն:

Այսօր երգս առեալ՝ դռչեմք եւ մեք ձայնիւ՝
Կրօնական սօնիւս՝ Երրորդութեանն ըզփառօս:

ԿՐՆՈՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆՂՈՂՈՅ

Զմէն արշակման դարարագին բերեն շխարհի
յեկեղեցին, եւ բաւան ասանդ է վեր. եւ ասեն

Հարսիան ԱԿ:

Փառք սուրբ խաչին՝ անլճիւհան. սուրբ
Սիոնին՝ անլճիւհան. սուրբ յարթութեանդ. ան-
լճիւհան: Եւ ասեն:

Նրշանեցա՞ւ առ մեզ լոյս երեսացքոյ. եւ եւ-
տուր ուրախութի սրտից մերոյ: Ի՛ պողո՞յ ցորե-
նոյ դիւնոյ եւ ձիթոյ իւրեանց. լըցուցեր զնոսս:

Փառք սուրբ խաչին՝ որպէս է վերոյ:

Փառք եւ երկրպագութիւն չօր եւ Որ-
դոյ. եւ սրբոյ շնորհոյ: Ա՞յժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանրս յաւիտենից ամեն:

Փառք սուրբ խաչին՝ որպէս է վերոյ:

Եւ ընկենանն զընկերցոսս:

Աւսի. Գ. 9: Պատուեա զՏէր ի քոյ. Լ. 10:
Մբբ. Եսայ. ԿԲ. 8: ॥ Երգուայ ի փառօ. Գ. 9:
Աւտ. Եբբայ. Զ. 18: ॥ Որք ապաստան. Գ. Է. 7:

Ալէլու:

Կց. Երկիր ետ զպտուղ իւր. եւ օրհնեաց
զմեզ Աստուած Աստուած մեր:

Փի. Աստուած ողորմեա մեզ եւ օրհնեա
զմեզ. Երեւեցոյ զերեսս քո ի մեզ եւ ողորմեա մեզ:

Աւերարան ըստ Յովհաննու. ԺԵ. 1:

† Տէրն մեր Յս քս ասէ.

Ես եմ որթն ճշմարիտ. վերջ՝ եղևընք իմ
աշակերտք: 8:

Եւ սարկասին արդի:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Պատկարաւ զբարերարեն Աստուծոյ յա-
ղազս պարգեւելոյ մեզ առատապէս զպողաբե-
րութիւն բուսոց եւ անկոյ արարածոց իւրոց:
Աղաչեսցուք եւ վասն երախարեացս առաջի
եդեալ ողիւզաց խաղողոյս. որպէս զի օրհնու-
թեամբն որով օրհնեաց զարարածս իւր, շնոր-
հեսցէ զսա մեզ ի կերակուր եւ յարբուսն ու-
րախութեան եւ յառողջութիւն հողւոյ եւ մար-
մնոյ՝ ի ձեռն միածնի Արդւոյ իւրոյ, եւ կենդա-
նարար խաչի եւ թաղման եւ յարութե նորա:
Բարեխօսութեամբ սրբուհոյ Աստուածածնին,
ուստի տուաւ մեզ պտուղ կենաց եւ անմահու-
թեան Յիսուս Քրիստոս: Տէրն ամենակալ կե-
ցուցէ եւ ողորմեսցի:

Եւ ասեն Երկրորդասան Տէր ողորմեա:

Եւ սպա ասէ Կահանայն զԱղլիս օրհնութեան իս-
ղոյն, սասցեսալ Սբբոյն՝ ներեւի հայրապետին:

ՏՐ Աստուած Հայր անսկիզբն, անեղ եւ անմահ:
Խաղաղութիւն † ամենեցուն:

Օրհնեալ ես Որդի եւ Բան Հօր, ճառագայթ:

Եւ յաւարտելն՝ երկոյ անգամ րեանաբեր զող-
կոյնն սորբ իսպիւն, եւ սպա բաշխէ ամենեցուն:

(Քրդ. Սբ խաչիւս: Աղ. Պատկար: Հայր մեր:)

Թ Ն Ո Ւ Ն Գ Ս Ր Բ Ո Յ Կ Ո Ւ Ս Ի Ն

Ժամամոռ:

Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս Մար. երեւ 8:

Ճաշը շարահան ԳԿ:

Փոխ. Մեծանցուցէ անձն իմ ըզՏէր. եւ ցնծ:

Օ՜ ան կենաց տնկեալ յԱդին սուրբ կոյս. որ ըզՏայրածինն բըղխեցեր զծաղիկ. եւ ետո՞ւնք ի ժամու զՈրդին պըտուղ մարդկան. զորոյ զմարմինն ճաշակեալ անմահացաք յուսով: * Վասն որոյ օրհնաբանեմք ըզքե՞զ յաւուր քոյ ծնընդեան: Բա՛նաւոր երկիր տիրուհի եւ անդաստան մարուր ի փշոյ մեղաց. որ ըզքո՞յն երկնային առանց սե՛րման ծընա՛ր. որով զկենացն ետուր ըզՏաց սովեալ բնութեանս. վասն որոյ: Փառք Հօր: Ա՛նպ թեթեւ յերկրային ցանկութեանց սուրբ կոյս. եւ վառարան աստուածային բողոյն. որ ըզքո՞ւն Տայրբուլս անձրեւեցեր ի բանական երկիր. որով բնութեանս բուսան արդարութեան սուրբ բոյսք. վասն որոյ օրհնաբանեմք:

Առաջին սաղմոս:

Կց. Ձե հայեցաւ ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ. ահա յայսմ հետէ երանեսցեն ինձ ամենայն ազգք:

Փոխ. Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր. եւ ցընձացաւ հոգի իմ յԱստուած փրկիչ իմ:

Ընթ. Առաջ. ԼԱ. 29: Բազում դատ. Վ. 31: Մբք. Եսայ. ԿԱ. 9: || Եւ ծանկցի ի մէջ. Վ. 9: Առտ. Գաղաթ. Գ. 24: Ապա օրէնքն դաստ. Վ. 29:

Ալեւ:-

Հողին սուրբ եկեսցէ ի քեզ. եւ զօրութիւն բարձրելոյն հովանի լիցի վերայ քո:

Աւետ. Ղր-է. Ա. 39: Յարուցեալ Մարիամ. վերջ՝ զարձաւ ի տուն իւր. 56:

Սբբասացո՞ւնէն. Բազմութիւնք. երեւ 16:

Խ Ո Չ Վ Ե Բ Ա Յ

Մեղերէ:

Ա. Ա՛յսօ՞ւր ի ձեռնն խաչին. — Եւ պատուական նըշանին. — Տացուք պատիւ Յսի. — Ազատողին համայնից:

Բ. Երեման: Խաչն ի նախնո՞ւնն երեւեցա՞ւ. — Ծանդկեալ ի դրախտն աստուածանոնկ. — Մըխիթարիչ եղեալ Սեթա՞յ. — Նախագուշակ հօրն Ա՛ դամայ. — Մէք ի յայն փայտն եմք յուսացեա՞ւ. — Յոր Տէր Յիսուս բեւեռեցաւ. — Եւ խոնարհեալ երկրպագեմք. — Աստուածընկալ սուրբ նըշանին:

Գ. Վերացման: Խո ձայն զառիւծուն ասեմ. Կրկնէ. որ գոչե՞ր ի քանաթեւին.

Ի քանաթեւին գոչէր. Կրկնէ. ձայն առնէ՞ր ի սանդարման:

Ժամամոռ. Առաջի պատուական. եր. 9:

Ճաշը — շարական ԳԿ:

Փոփ. Տէր թագաւորեանց. վայելութի՛նք ըզգ: Յանդիմո՛ղ եւ զնոր օրհնութիւն միշտ ի՛ բարձունս երգեսցնուք. թագա՛ւմ լորին քրիստոսի. հաւատանցեալ ժողովուրդք: Ո՛ր եկն ի՛ լուսաւորել զընտրեալ սուրբ զեկեղեցի՛ն. եւ պը՛սանկեաց սք խաչիւն. նրմա՛ ըզփառս երգեսցնուք: Փա՛ռք Հօր: Այսօր եւ մեք սօնեսցուք զնաւկատիս սուրբ խաչի՛ն. եւ փը՛րկողին մատուցուք. փառք եւ պատիւ յա՛ւիտեան:

Առաջին սաղմոս Գ:

Կց. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսոց քոց. եւ ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Փոփ. Ի կարգալ իմում լուար ինձ Աստուած. ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ եւ լուր աղօթից իմոց:

Ընթ. Իբր. Եսայ. Խթ. 13: Ուրախ լերուք երկիրք, եւ ցնծացե՛ք երկիր. 4: 23:

Առառ. Գաղատ. 2. 14: Այլ ինձ քաւ լիցի պարծել. 4: Էբը՛՛ եղբարք. ամէն: 18:

Ալեւո՛:

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ. կեցո՛ զորդի աղախնոյ քոյ. եւ արա առ իսնշան բարութեան:

Աւետարան ըստ Յովաննոս. Գ. 13:

† Տէրն մեր Յի քստէ.

Եւ ոչ ոք ել յերկինս. 4: Էբը՛՛ թէ Աստուծով գործեցան. 21:

Սրբասացո՛ւթիւն. Ո՛վ է որպէս. երեւ 75:

Տաղ:

Նոր դրախտին եկեղեցոյ — Ծառ կենաց արնկեալ ի մէջ. — Զոր ոչ քրովբէիք պահեալ, — Այլ դիւրահուպ ի մէջ:

Սաբեկայ ծառոյն նրման, — Ոչ խոյ յողջակեղ կախեալ. — Այլ գառն Աստուծոյ զենեալ — Մեղ հաշտութեան նրւէր:

Ի Գողգոթա կանգնեալ սանդուղք, — Տեսեամք Յակոբայ ցուցեալ. — Հրեշտակայ իջման յերկիր, — Մարդկան ելեց յերկինս:

Ը Ն Ժ Ա Յ Ո Ի Մ Ն Ս Բ Բ Յ Կ Ո Ի Ս Ի Ն

Ժամանակ:

Աստուածածին զքեզ խոստովանեալ. եր. 8:

Ճշ. շարական զԾննդեանն աս. ԳԿ:

Ծառ կենաց սնկեալ յԱդին. երեւ 136:

Առաջին սաղմոս ԿԵ:

Կց. Տէր սացե՛ զբան՝ ոյք աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ:

Փոփ. Յարիցէ Աժ, եւ զրուեսցին ամ թշնամիք նորա. փախիցեն առելք նր յերեսոց նր:

Ընթ. Եբր. Ա. 1: Համբուրեսցէ զիս. 4: 11:

Առաջ. ԺԱ. 30: Ի պողոյ արդարու. 4: ԺԲ. 4:

Մբ. Եսայ. ԾԲ. 7: Իբրեւ զեկեղեցիկ. 4: 10:

Մբ. Զատար. Բ. 10: Խնդա եւ ուրախ. 4: 13:

Մբ. Մաղատ. Գ. 1: Եւ հա ես առաքեմ. 4: 2:

Առառ. Բ Կորնթ. 2. 16: Ապաքէն զուք տաճար Աստուծոյ. 4: Ե. 1:

Աւելւո՛ւ :

Հոգին սուրբ եկեացէ ի քեզ. եւ զօրութիւն
բարձրելոյն հովանի լնցի ի վերայ քո :

Ա-ե-ր. Ղ-ո-ւ. Ա. 39: Յարուցեալ Մա-
րիամ. Վ. 56:

Սրբասացո-ւն. Բազմութիւնք. երեւ 16:

ՅԱԿՈՒԲԱՅ ՄԹՐՆԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Ե Ի Մ Ա Ր Ո Ւ Գ Ե Ի Զ Գ Ն Ա Խ Ո Ր Ի Ն

Ժամանակս :

Օ հայրապետականն զարդարեցեր. եր. 85:

Ճաշո՛ւ շարահան ԳԿ :

Փոփ. Սիրեցի զե լուիցէ Տէր. բ՛ղձայն ան :

Ո՛ր յանապատէ՛ կուչեցար յանաքեւական ա-
թո՛ւ բանիւ սուրբ Յակոբք. բարձրացուցեր
զեղջեւեր Սիրնի ճըշմարտութեան՝ մե. մասամբ
նոյեան տանպանին: Ո՛ր արդարութեամբ եւ լու-
սով քոյ փայլման նոր արեղական. պայծառ
քան զարփին վառեալ զօրութեան՝ մբ յառնել
ի հրաշ պատանւոյն: Ո՛ր միացար սրբութեան՝ մբ ի
լոյսըն մաքուր որպէս զանմարմին. զարմացու-
ցեր բզզօրբս վերի՛նս. հիանուցեր զարարածս:
Փառք Հօր. Արդ աղաչեմք ըզքեզ հայրըդ
զբթամբ եւ հովիւ բարի. մաղթանօք հայցեա
առ Տէր վասն եկեղեցո՛ւյ. միշտ անշրթ պա-
հել յաւիտեան:

Ա-աղին սը. ՃԼԱ. Կց. Քահանայք քո :
Փոփ. Յիշեա Տէր զԳաւիթ. երեւ 86:

Ընի. Ա-աղ. (Ի՛ճ). Է. 12: Ուրախ եղէ. Վ. 21:

Մբէ. Ե. ԽԳ. 1: Բայց արդ լուր Յակոբ. Վ. 5:

Ա-աղ. Եբբայ. ԺԳ. 17: Ունկնդիր լեբուք. Վ. 21:

Աւելւո՛ւ. Քահանայք քո զգեցցին. երեւ 86:

Ա-ե-ր. Յովն. Թ. 39: Եւ ասէ Յս. Վ. Ժ. 10:

Սրբասացո-ւն. Ամենակալ ես. երեւ 83:

Ա Ն Ա Ր Ա Տ

Յ Ղ Ո Ի Թ Ի Ի Ն Ս Ր Բ Ո Յ Կ Ո Ի Ս Ի Ն

Ժամանակս :

Աղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս Մար. երեւ 8:

ՃԼ. շարահան զՏոնիդեանն սաս. ԳԿ :

Օ առ կենաց անկեալ յԱդին. երեւ 136:

Ճաշո՛ւ սաղմոս ԿԻ :

Կց. Տէր տացէ զբան՝ ոյք աւետարանեն զօ-
րութեամբ բազմաւ :

Փոփ. Յարիցէ Աստուած, յրուեսցին ամենայն
թշնամիք նորա. փակիցեն ատելիք նորա յերե-
սաց նորա :

Ընի. երբ. Զ. 3: Գեղեցիկ ես մերձ. Վ. 8:

Մբէ. Մդ. Գ. 1: Ահա ես առաքեմ առ. Վ. 2:

Ա-աղ. Գ-աղ. Գ. 24: Ապա օրէնքն դաստ. Վ. 29:

Աւելւո՛ւ :

Ուրախ լեր բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհ-
նեալ ես դու ի կանայս. եւ օրհնեալ է պտուղ
որովայնի քոյ :

Ա-ե-ր. Ղ-ո-ւ. Ա. 39: Յարուցեալ Մարիամ
յաւուրսն յայնոսիկ. Վ. 56:

Սրբասացո-ւն. Բազմութիւնք հրեշա. եր. 16:

ՃՐՐԱԳԱԼՈՅՑ ԺՆՆԳԵԱՆ

ՏԵՆՈՆ ՄԵՐՈՑ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՅԵՐԵՂԻՅԻ յաւարդ ընկերացուածոցն միանեն յիկեղեցին. եւ իարդան շրտանիւն ի բեմն:

Ընթերցուած ի Գանիէէ մարգարէէ. Գ. 1:

Յամին ութուտասաներորդի Նաբուքոզոն:

Յընկեանոն զՀարցի սաղման յառն փոխի խոնկ ածեն: Եւ երբ ՉՕՐՀՆԵԿԷՔ ամ գործքն սխանին, դատ պաշտօնեկցն որ աւելիէր կան երգիւրդն՝ յառնայն որան եղանակին Կաղցր յայնիւ՝

ՕՐՀՆԵԿԷՔ. զովեցէք. եւ բաճար արարէք ըզնա յաւիտեան:

Եւ ի հարարման Հարցի սաղման՝ զի յաւիտեան է ողորմ նորա. սարկաւազն Գոյէ Բաւր յայնիւ. ՕՐՀՆԵԱՄ արէր:

Ժամարարն. ՕՐՀՆԵԱԼ Թագաւորութիւնն:

Եւ սոսի Ժամամար. Աստուածածին ամեն երես 8:

Ճաշը շարական ԳԶ:

Փոխ. Մեծացուցէ անձն իմ ըզՏէր. եւ ցնծ:

Օ անձնաւել լուսայ մայր. եւ ըզբնակարան անըկըզբնակից Որդւոյն. * օրհնութեամբ մեծացուցանեմք: Չանհաս սնօրէնութեան մայր. եւ զանձնաւոր տանար Աստուծոյ Բանին. օրհնող: Փառք Հօր: Չարժրից փրկութեան մայր. որ զանտանելին էից ի յարգանդի եբարձ. ըզնա ամենեքեան օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Աւելին սաղմոս Բ:

Կց. Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու. եւ ես այսօր ծնայ զքեզ:

Փոխ. Ընդէր խոսվեցան հեթանոսք. եւ ժողովուրդք խորհեցան ի սնտախ:

Ընկերց. աւատ. Տէր. Բ. 11: Քանզի երեւեցաւ Հնորհն. Վերջ՝ արհամարհիցէ. 15:

Աւելին:

Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդի, որ է օծեալ Տէր՝ ի քաղաքի Գաւթի:

Ի վայելութիւն սրբոց քոյ յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ:

Աւերարան ըստ Մարկոսի. Ա. 18:

Ճ Տեառն մերոյ

Յխուսի Գրիստոսի ծնունդն էր այսպէս: Խօսեալ զմայր. Վերջ՝ զանուն նորա Յ. 25:

Սրբասացութիւնք հրեշտ. էր. 16:

Նախատօնակ ժննդեան Տեառն:

Զիտի արշակման պարարագին (յեթ Պահպանեալ աղբիկցն՝ որան մօտեղեն ի յեւս ամենեցուն:

Քհն. Օրհնեալ Տէր մեր ՚՛ Յն Քս. ամեն:

Սրի. եւ եւս խաղաղ: Քհն. Օրհնութի եւ: Եւ սարկաւազն խոնկ ածէ: Եւ սխանին

Շարական ԳԿ:

Խորհորդ մեծ եւ սքանչելի որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ. հովեքն երգեն ընդ հրեշտարկս տան անեախն աշխարհի: Ծննաւ նոր

արքայ ի Բեթղէ հէմ քաղաքի. որդիք մարդկան օրհնեցէ՞ք զի վասըն մեր մարմնացաւ: Անբաւելին երկնի եւ երկրի ի խանձարունս պատեցաւ. ոչ մեկնելով ի Հօրէ՞ք ի սուրբ պրինբաղմեցաւ:

† Այսօր ցնծան երկինք ի վերուստ մեծապայծառ աւետեօք. եւ արարածք ամենայն զգեցան հանդերձ փրկութեան: Այսօր յայրին ընծայեցաւ Քրիստոս Որդին Աստուծոյ. եւ հրեզինաց բազմութիւնքն յերկնից յերկիր վայր իջեալ: Այսօր հովուացն սեսեալ զարդարութեան արեգակն. եւ ընդ հրեշտակս երգեի՞ն փառք ի բարձունս Աստուծոյ:

† Ի՛ Հօրէ՛ ծաղեցար լուսաւորել զարարածս. * ա՛րդա՛ն ըութեան արեգակըն Տէ՛ր փառքքէն: Ծընար ի յայրին ընծայեցար Բեթղէ հէմ. ա՛րդա՛ն ըու: Հովուաց յայանեցար Երկրպագեալք ի մոզուց. ա՛րդա՛ն ըու: Եւ մէք Երգեսցուք որ ի կուսէն մարմնացար. ա՛րդա՛ն ըու:

(Սրի՛. եւ եւս խաղալ: Քնն. Օրհնութի եւ:

Ե- ի սխանել Հարցին իջանէ ասպերեցն յեկեղեցն, ե- ինկէ զխորանօսն ե- զժողովրդեամբն:)

Հարց Գ. 2. Ի-ր սարօսն:

Անբաւելիզն էակինց Բանբղ Հօր. որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս. եւ եկիր ի փրկութիւն ըստեղծուածոց քոց. * ըզքե՛զ օրհնեմք Աստուած հանրըն մերոց: Ծընար ի կուսէ՛ անձառփութիւն. անբաժանելի եւ միշտ գորով ոչ

մեկնեցար ի հայրական ծոցոյ. ըզքե՛զ օրհն: Յըն-ծութեամբ տօնեսցուք ըզճընունդ քո սուրբ. որ յայտնեցար մեզ լոյս ի լուսոյ. եւ լուսովըք քո լըցեր ըզտիեզերս. ըզքե՛զ օրհն:

Գձ. Օրհնեցէք ամենայն գործքք Տեա՛նն ընձ՛իցՏէր օրհնեցէք. * Ե՞րբն է բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: Ըզճընեա՛ն ի սրբո՞յ կոնձա՛ւսէն օրհնեցէք. Ե՞րբն է բարձր: Զանձառելի ըզճընունդ փրձա՛րկչէն գովեցէք. եւ առաւ-Ե՞րբն է բարձր:

Մէձ. Ո՛ւրախ լէր Աստուածածին յոյս եւ փրկութեան մայր. ըզքե՛զ ընդունող լուսոյ մեծացնուցանեմք: Ըզքե՛զ լուսոյ մայր եւ կոյս. ըզքե՛զ գանձրդ կենաց աստուածային. ձայնիւ ցընծութեամբ մեծացնուցանեմք: Մայր սուրբ անարատ լուսոյն. հրեշտակային օրհնութեամբ պատուեալ ըզքե՞զ մեծացնուցանեմք:

Ոչ. Ամենիմաստ ամենից Հայր. բազմազն ինանձող ստեղծող եւ Տէր բողոբից. անե՛զ եւ էից էակ. գո՛ր միշտ օրհնեն դասք անմարմնականացն յաւեժաբար հնչմամբ: Ո՛ր կերպարան եւ կնիք Հօր. անեալ վասըն մեր ծառայի կերպ ի կուսէն. սր էն ի յաթոռ փառաց անհաս վերնոցն. ի յայրին իջեալնի եւ ի մըսուր յանբանից բազմեալ: Զ՛ի կուսէն մարմնացեալ Բանն Եկնայք ժողովուրդք ընդ հովիւսըն բարբառեսցուք եւ ընդ մոզուցըն Երկրպագեսցուք. ընդ

երկնային զօրսն երգե՛սցուք փառք ի՛ բարձո՛ւնս Աստուծո՛յ:

ՏԵՅ. Ճանապարհ ի կերպարան էութեան չօր Բանդ Աստուած. * ըզքե՛ս՝ ի՛ձ՛զ բարեբանեմք ասելով փառք ի՛ բարձո՛ւնս Աստուծո՛յ: Ո՛ր միացար ի մարմնի անձանապէս ճշմարիտդ Աստուած. ըզքե՛ս՝ ի՛ձ՛զ: Ո՛ր զանիծիցըն բարձեր ըզգատապարտութիւն Գրիստոս Աստուած. ըզքե՛ս՝ ի՛ձ՛զ:

ՃԶ. Սուրբ զԱստուածածինն. օրհնութի՛ք մեծացո՛ւցանեմք: Փառք չօր եւ: Ա՛ւետաւոր հրեշտակն աւետարանէր. ըզձընեա՛լ փրկկի՛նն ի սրբոյ կուսէն: Ա՛յժմ եւ միշտ: Ա՛տ ուրան լեր բերկրեանդ. քանզի՛ Տէ՛ր տերանց է՛ ընդ քեզ:

Զինի՛ Որթի՛ւ:

Ա-եպարան ըստ Ղո-կասոս. Բ. 8:

† Վասն ծննդեան Տեառն մերոյ Յնի Բնի:

Եւ հովիւք էին ի տեղւոջն. վերջ՝ որպէս պատմեցաւ նոցա: 20:

Քարոյ:

ՍԻ՛. Սուրբ զԱստուածածինն եւ զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեցի, եւ գթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ողորմեա:

Դպ. յայնի- . Կեցո Տէր: Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Աղջի՛տ:

Քհն. Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածինն, անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քոյ, եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոյ: Լուր մեզ Տէր եւ ողորմեա. ներեա, քաւեա եւ թող զմեզս մեր: Արժանաւորեա դոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

Դպ. յայնի- . Օրհնեցից զՏէր յիմ ժամ:

Քհն. Օրհնեալ եղբուք ի շնորհաց:

Ե- արյակն:

Բայց ոմանք զաւետարանն ի սեղանի կարդան: Երկան խաչի- եւ աւետարանս, խնիօք եւ մոտրիւնօք եւ ասենայն զարդո- ի սեղանն, ասելով դարչեալ՝

Շարահան ԴԿ. Խորհուրդ մեծ. Երես 143:

Ա-եպ. Ղո-ի. Եւ հովիւք էին ի տեղւոջն:

Քրդ. Սուրբ խաչիւս: Աղջիտ. Պահպանեա:

Հայր մեր որ յերկինս:

Ե- յընթերես Բողոքն: Բայց յայսմ երեկոյնս սեղան օրհնելոյ կանոն չկայ:

Թ Ն Ո Ւ Ն Գ Տ Ե Ա Ռ Ն Մ Ե Ր Ո Յ

Յ Ի Ս Ո Ւ Ս Ի Ք Ի Ւ Ս Տ Ո Ս Ի

ի դեկտեմբերի Ի Ե :

Մեղեդի :

Մոր ծաղիկ այսօր բլբլե՛րս, ի՞նչ յարմատոյն
ՅԵսսեայ. — Եւ դսւսորդ Դաւթի՛ ծնանի՛
զՈրդի՛ն Աստուծոյ :

Ժամանակ. Ածածին զքեզ խոստ. երէս 8 :

Ճշո՛ւ շարական Գ 2 :

Փի. Մեծացունցէ անձն իմ ըզՏէր. եւ ցնծ :

Սուրբ զԱստուածածինն. օրհնութեամբ
մեծացունցանէք : Աւետար Տրեշտակն աւե-
տարանէր. ըզճնեամբ Լ փրկիչն ի սրբոյ կու-
սէն : Փանք Հօր : Ասէ՛ ուրախ լեր բերկրեանդ.
քանզի՛ Տէ՛ր տերանց է ընդ քեզ :

Առաջին սաղմոս Բ :

Կց. Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու. եւ ես
այսօր ծնայ զքեզ :

Փի. Ընդէր խոռվեցան հեթանոսք. եւ ժո-
ղովորդք խորհեցան ի սնտիս :

Ընկերց. առաջ. Տէր. Բ. 11 : Քանզի երեւե-
ցաւ շնորհն. վերջ՝ արհամարհիցէ. 15 :

Աւելու :

Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ յառաջ քան զյաւի-
տեանս Որդի, որ է օծեալ Տէր՝ ի քաղաքի

Դաւթի : Ի վայելութիւն սրբոց քոց յարգան-
դէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ :

Աւետարան ըստ Ղաւիստոս. Բ. 1 :

Կ Վասն ծննդեան Տն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Եւ եղև ընդ առուրն ընդ այնոսիկ եւ հրա-
ման. վերջ՝ ոչ գոյր նոցա տեղի յիջավանին. 7 :

Սրբասացութիւն. Բաղմութիւնք հրեշտ. 16 :

Տաղ :

Տունկ անմահութեան՝ բողբոջեցար նք կոյս.

Ծաղկաբար ծընար զանմահ պտուղն Յիսուս :

Եդեմ շնչական՝ կենաց պտուղ սուրբ կոյս.

Ի քէն ծաղեցաւ նոր արեգակն Յիսուս :

Անեղին տաճար եւ առագաստ սուրբ կոյս.

Հինաուրցն ի քէն նոր մարմնացաւ Յիսուս :

Ս Տ Ե Փ Ա Ն Ո Ս Ի Ն Ա Խ Ա Վ Ա Ս Ի Ն

Ժամանակ :

Ա. Յնձա այսօր ցնծաւ եւ զուարճացիր կա-
թուղիկէ սուրբ՝ յիշատակաւ սրբոյն Ստեփանոսի
նախավկային Քրիստոսի՝ վկայեցելոյ Հօր. որ ա-
ղօթիւք բանայր զերկինս, զոր փակեաց Ադամ.
Եւ հրեշտակակերպ տեսեամբ տեսանէր զկեր-
պարանն Հօր ի կերպի Ադամայ՝ նստեալ յաթո-
փառաց : Որ զգաղմութիւն քարանցն որպէս ըզ-
ծաղիկս հաւաքելով՝ բոլորէր պսակս փոխանակ
փշոցն եւ եղեգանն. եւ զմարտիրոսական արիւնն
խառնէր ընդ փրկական արեանն Քրիստոսի հո-
սեցելոյն ի կողէն : Վասն որոյ գերազանցեալ ի
փառս առաւել քան զամենայն սուրբս՝ հայցեսա

եւ մեզ ի վերնատուողէն՝ զպարգեւս կենաց ան-
վախճանից եւ զմեծ զողորմութիւն:

Բ. Յորովայնէ ընտրեալ՝ սուրբ Ստեփանոս,
յորովայնէ ընտրեալ՝ սուրբ Ստեփանոս, վկայ
ճշմարիտ առաքելական քարոզութեանցն. որ ի
վերայ անօրէն քարածագողացն աղօթէիր առ
Քրիստոս Աստուած՝ մի՛ ճամարիր սոցա զայս ի
մեզս: Ի ձեռն սորին բարեխօսութեանն շնոր-
հեա մեզ զմեծ քո զողորմութիւն:

Ճաշո՛ւ շարական ԴԻ:

Փոփ. Սիրեցի՛ զի լուիցէ Տէր. ըզձայն անլ՛թ:

Յնձայ այսօր եկեղեցի՛ Աստուծոյ. զքո՛
վայելապէս տօնէ զիշատանկս. * ո՛վ սուրբ
Ստեփանոս. մեծ եւ պատուական անուանիդ ի
վերկայս. աղաչեա՛ զԱստուծ շնորհել մեզ ըզ-
կեանս անվախճան: Նախաշաւիդ բարեսց ամե-
նայն աշխարհի. եւ լուսազարդ ճանապարհացն
եղէր ժառանգորդ. ո՛վ սուրբ Ստեփ: Փառք
Հօր: Աստուածային զինու վառեցար սուրբ Հու-
զնոյն. տեսանելով յերկինքս հայրենի՛ փառօք
զՈրդին Աստուծոյ. ո՛վ սուրբ Ստեփ:

Առաջին սաղմոս Ե:

Կց. Տէր, որպէս զինու՛ հաճութեամբ քով
պսակեսցես զմեզ:

Փի. Բանից իմաց ունին զիր Տէր. եւ ի միա
առ զաղաղակ իմ:

Ընկերց. Գործ. Զ. 8: Ստեփանոս՝ այր լի
շնորհօք եւ զօրութեամբ. 1, Ը. 2:

Աէլ-:

Հողուով սրբով զօրացեալ սուրբ Ստեփա-
նոս, եւ ընտրեալ յորովայնէ. ճշմարիտ վկայ,
սիրող եւ առաքեալ Առաքելոյն. ի Քրիստոսէ
ընկալար զուարթոյն զպսակն:

Ա-եք. Յոհ. ԺԲ. 24: Ամէն ամէն աս. 1. 26:

ԳԼԽ. ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ՊԵՏՐՈՍԻ ԵՒ ՊՕՂՈՍԻ

Երկրորդ. Առաքեալք եւ վկայք . 82:

Ճաշո՛ւ շարական զառուր Ողորմոյն ասս. Դ2:

Փոփ. Սիրեցի՛ զի լուիցէ Տէր. ըզձայն աղօթ:

Ամալք հաւատոյ այսօր փայլէն Հայր սուրբ
ի քո՛ սուրբ եկեղեցոյն. մարդասէր փրկիչ
տօնողացս ողորմեա՛: Բարեխօսութեամբ Պետրո-
սի եւ Պօղոսի քո՛ սուրբ առաքելոյն. մարդա-
սէր փրկիչ տօնողացս ողորմեա՛: Փառք Հօր:
Լուսաւորեալք ի սոցա դիպրութենէս փառաւո-
րեմբ սուրբ զերբորդութիւնդ. երկաքանչիւրոցն
աղօթիւք տօնողացս ողորմեա՛:

Ընկ. Առաջ. (Իմաստ.) Թ. 13: (Տէր,) Ընդ
քեզ եւ իմաստութիւն. 1. Ժ. 2:

Մրգ. Եսայ. ԻԸ. 16: Վեկ այսպէս ասէ. 1. 19:

Կնլ. Բ Պեթր. Ա. 12: Որով պատրաստ. 1. 19:

Առա. Բ Տէմոն. Գ. 1: Զայս վկայութիւն. 1. 8:

Աէլ-ը. Կացուսցես զնոսս. 83:

Ա-եք. Յովհ. ԻԱ. 15: Եւ իբրեւ ճաշ. 1. 19:

Սբբասացո՛ւնիւն. Ամենակալ ես. երեւ 83:

ՏՕՆ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒԱՆ

Տ Ե Ա Ռ Ն Մ Ե Բ Ո Յ

Երանանոս. Աղաչեմք զքեզ. երեւ 8:

Ճաշը- շարահան ԴԿ:

ՓԻԻ. Մեծաճցուցէ՛ անձն իմ ըզՏէր. եւ ջնձ:

Լ անուն Տեա՛նն օրհնեալ. * յայսրմհետև մինչեւ յաւիտեան: Եւ եղիցի անուն Տեա՛նն օրհնեալ. յայսրմ: Փառք Հօր: Փառաւորեալ անուն Տեա՛նն օրհնեալ. յայսրմ:

Արաքին «աղն» ճԺԲ:

ԿԳ. Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ. յայսմ հետև մինչեւ յաւիտեան:

ՓԻ. Օրհնեցէք մանկունք զՏէր. եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն:

ԸԻԻ. «առ» ՓԻԼ. Բ. 5: Չայն խորհեցի. Գ. 11:

ԱԼԵՐ-:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան. զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա:

Ա-ԵԿ. Գ. 21: Եւ իբրեւ լցան. Գ. 21:

ՅՈՒՅԱԿ ՏՕՆԻՅ

Աստուածայայտնութիւն եւ Մկրտութիւն Տեառն մերոյ. Ա օր. (6 յնր.) երեւ 95:

— Կանոն Օրհնութեան ջրոյ. (Չքօրհնէք.) 96:

Տեառնըդառաջ. (2 փետր.) 105:

Աւետուքն Սրբոյ Կուսին. (25 մրտ.) 107:

Ծաղկազարդ. 109:

Աւագ Հինգշաբաթի. 110:

Աւագ Շաբաթ. 112:

— Նախատունակ Յարութեան Տեառն. 113:

Չատիկ Յարութեան Տեառն մերոյ. Ա օր. 117:

Երկուշաբաթի, Բ օր Չատիկի. 118:

Երեքշաբաթի, Գ օր Չատիկի. 119:

Նոր Կիւրակէ: Ը օր Չատիկի. 119:

Համբարձուքն Տեառն մերոյ. 121:

Հոգեգալուստ. (Պենտէկոստէ.) 123:

Տօն Ամենասուրբ Երրորդութեան. (Ա կիր. զկնի պենտէկոստ.) 125:

Ս. Գրիգորի Լուսաւորիչ Գիւտ նշխարացն. (Գ շր. զկնի պենտէկոստ.) 127:

Ծնունդ Ս. Յովհաննու Կարապետին. (24 յնս.) 128:

Վարդավառ. տօն Պայծառակերպութեան Տեառն.

Ա օր. (Է կիր. զկնի պենտէկոստ.) 130:

Փոխուքն Սրբոյ Կուսին. Ա օր. (12—18 օգոստ.) 132:

— Կանոն Օրհնութեան խաղողոյ. 134:

Ծնունդ Սրբոյ Կուսին. (8 սեպտեմբ.) 136:

Խաչվերաց. Ա օր. (11—17 սեպտեմբ.) 137:

Ընծայումն Սրբոյ Կուսին. (21 նոյեմբ.) 139:

Յղութիւն Սրբոյ Կուսին. (9 դեկտեմբ.) 141:

- Ս. Յակոբայ Մծբնայ Հայրապետին, եւ Մարուգէի
ճգնաւորին. (Գ շք. յինակաց.) 140:
Ճրագալոյց Ծննդեան Տեառն. (24 դեկտ.) 142:
— Կախատոնակ Ծննդեան Տեառն. 143:
Ծնունդ Տեառն մերոյ. (25 դեկտ.) 148:
Ս. Ստեփանոսի Կախավկային. Բ օր Ծննդեան.
(26 դեկտ.) 149:
Ս. Գլխաւոր առաքելոցն՝ Պետրոսի եւ Պողոսի.
(27 կամ 28 դեկտ.) 151:
Տօն Տօրէնութեան եւ Անուան Տեառն մերոյ.
Ը օր Ծննդեան. (1 յնր. կաղանդ.) 152:

Յ Ա Ի Ե Լ Ո Ի Ա Ծ

ԿԱՆՈՆ ՄԿԲՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԴՐՈՂՄԻ,
ՀԱՐՍԵՆԵԱՑ, ԵՒԱՅԼՆ.

Կ Ա Ն Ո Ն Մ Կ Ր Տ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն .

Կ Ա Ն Ո Ն Մ Կ Ր Տ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն .

Դ ր ո շ Ք ի .

Կ Ա Ն Ո Ն Հ Ա Ր Ս Ա Ն Ե Ա Յ .

Ն շ ա ն օ Ր Տ Ն Ե Լ Յ .

Հ ա լ ա լ օ Ր Տ Ն Ե Լ Յ .

Կ ու ս ի պ ս ա կ ի .

Պ ս ա կ վ Ե Ր ա ց ու ճ ան Ե Լ Յ .

Կ Ա Ն Ո Ն Թ Ա Ղ Մ Ա Ն .

Տ ա ն կ ա Ր զ ն .

Ե կ Ե Ղ Ե ց ո յ կ ա Ր զ ն .

Գ Ե Ր Ե զ մ ա ն ի կ ա Ր զ ն .

Կ Ա Ն Ո Ն Օ Ր Հ Ն Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Տ Ա Ն .

Ի տ օ ն ի Յ ա յ ու լ թ Ե ա ն .

Ի տ օ ն ի Չ ա տ կ ի ն .

Յ որ ժ ա մ ար զ ա յ ն ու թ օ Ր Ե ա յ վ ն ի՝ ա ա ն ու տ ա հ ա ն ա յ ն զ Ե Ր ա ի ա յ ն Ե զ ն տ ա հ ա յ յ ը ն , կ ա մ ար յ ք Ե Ր Ե Լ Է դ ու Ր ա ի Բ ա լ ի ի Ե կ Ե Ղ Ե ց ո յ ն : Ե ա յ ն կ ա Ր Բ կ ա ր ա Ր ի :

Ս Ր ի * . Ե Լ Ե Լ Ա խ ա զ ա զ ու թ Ե ա ն զ Տ Ե Ր ա զ ա չ Ե ա : Բ հ ն . Օ Ր Տ Ն ու թ Ի ը ն Ե Լ փ ա ու Ք Հ օ Ր : Ե ա հ ա ր ց ա ն ի Բ ա հ ա ն ա յ ն . Օ ի ի ն չ ի ն ն գ Ր Ե ս յ Ե կ Ե Ղ Ե ց ո յ ն Ա յ : Կ ն տ ա հ ա յ ը ն * . Չ հ ա լ ա տ : Բ ա հ ա ն ա յ ն . Հ ա լ ա տ ն զ ի ն չ շ ու Ր Տ Ե ք Ե զ : Կ ն տ ա հ ա յ ը ն . Չ կ Ե ա ն ս յ ա լ ի ա լ Ե ն ա կ ա ն ս : Բ ա հ ա ն ա յ ն . Ա Ր Գ՝ Ե թ Է կ ա մ ի ս ի կ Ե ա ն ս մ տ ա ն Ե Լ՝ պ ա Տ Ե ա զ պ ա տ ու ի Ր . Ե ա յ ն :

Ա ղ թ ի + :

Տ Ե Ր Ա ս տ ու ա մ մ Ե Ր , Ա ս տ ու ա մ Բ ա Ր Ե Ր ա Ր , ո Ր զ վ Ր ի կ Ե ա լ Ե Լ զ Տ Ե ու ա ց Ե ա լ Ի ք Ե ն , Ե ա յ ն :

Ս ա ղ մ ս Ծ :

Ո ղ ը Ր մ Ե ա ի ն ձ Ա ս տ ու ա մ՝ ը ս տ մ Ե ի ո ղ ը Ր մ ու թ Ե ա ն ք ու մ . ը ս տ Բ ա զ ու մ զ թ ու թ Ե ա ն ք ու մ ք ա լ Ե ա զ ա ն օ Ր Ե ն ու թ Ի ը ն ս ի մ :

Ա ա լ Ե Լ ը ա յ զ ի ն յ ա ն օ Ր Ե ն ու թ Ե ն Ե ի մ Ո ՛ . Ե Լ ի մ Ե զ ա ց ի մ ոց ս ու Ր Բ ա Ր ա զ ի ս :

Չ ա ն օ Ր Ե ն ու թ Ի ը ն ս ի մ Ե ս ի ն ձ Ե ն զ ի տ Ե մ . Ե Լ մ Ե զ ք ի մ ա ո ա ջ ի ի մ Ե ն յ ա մ Ե ն ա յ ն ժ ա մ :

* Ե թ Է ս ար կ ա լ ա զ ոչ գ ու ց Ե՝ դ պ ի Ր ն ա ս ա ս ց Ե զ ք ա Ր ո ղ զ ն . ն յ ն ա կ Ե ս Ե Լ զ պ ա տ ա ս ի ա ն ի ն փ թ ի ա ն ա կ կ ը ն ք ա Տ օ Ր ն :

Քեզ միայն մեղայ Տէր. եւ չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցես ի բանս քո. եւ յաղթօղ ի դատել քեզ:

Անօրէնութեամբ յղացաւ. եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանշայտս եւ զճածկեալս իմաստութեամբ քով յայանեցեր ինձ:

Յօղեա յիս մշտաւ, եւ սուրբ եղէց. լուս, եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութիւն եւ զուրախութիւն. եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Գարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց. եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն:

Սիրա սուրբ հաստեա յիս Աստուած. եւ հոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում:

Մի բնկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց. եւ զչոզի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան. եւ հոգևով պետութեան քոյ հաստատեա զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո. եւ ամպարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեա զիս յարե՛նէ Աստուած. Աստուած փրկութեան իմոյ. եւ ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում:

Տէր եթէ զչքթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թե՛ կամեցեալ էիր պատարագս՝ մատուցանեաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ. զսիրտ սուրբ եւ զհոգի խոնարհ՝ Ա՛ճ ոչ արհամարհէ:

Բարի արա Տէր կամօք քովք Սիրովնի. եւ շինեսցին պարիսպքն Երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան. ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս:

Քարոյ:

Սրի՛. եւ եւս խաղաղութե՛ զՏԻ՛ աղաչեսցուք:

Վասն տղայիս աղաչեսցուք զմարդասէրն Աստուած՝ զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում, եւ արժանաւորեսցէ զսա լուացման վերջստին ծննդեան, եւ զգետուռ անապականութեան. եւ զուզաթուռեսցէ զսա ընդ հաւատացեալս անուան իւրոյ սրբոյ. եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղջկա:

Ընկալ, մարդասէր Տէր, զընծայեալս քեզ:

Քարոյ:

Սրի՛. եւ եւս խաղաղութե՛ զՏԻ՛ աղաչեսցուք՝

Վասն քաւութեան մեղաց եւ թողութեան յանցանաց, եւ իջանելոյ ի վերայ երեխայիս ողորմութեան եւ զթութեան Տեառն Աստուծոյ ամենակալին: Աեցուսցէ եւ ողորմեսցի:

Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղջկա:

Տէր Աստուած, մեծ եւ փառաւորեալ յամենայն արարածոց. եւայլն:

Ապա հրամայէ Թահանայն Կնտահօրն դարանալ զԷդ
յարեմոսոս, Եւ հարցանէ զնա յանուանէ որչափոյն
ասելով:

Քհն. Այո անուան, հրատարիս ի սատանայէ:

Կնտ. Հրատարիմ:

Քհն. Եւ յամենայն խաբէութենէ նորա:

Կնտ. Հրատարիմ:

Քհն. Յամենայն չար գործոց, ի խորհրդոց,
ի գնացից եւ ի չար կամաց նր: Կնտ. Հրատարիմ:

Քհն. Յամենայն չար հրեշտակաց, պաշտօ-
նէից, կամարարաց, եւ յամ չար զօրութենէ նր
հրատարելով հրատարիս: Կնտ. Հրատարիմ:

Յետոյ Թահանայն հրամայէ Կնտահօրն դարանալ
յարեմոսոս. Եւ հարցանէ յարոհ յանուանէ զընծայ-
եան, պարտախանի որալով Կնտահօրն:

Քհն. Այո անուան, հաւատամ ի յԱստուած
Հայր ամենակալ, յարարիչն երկնի եւ երկրի:

Կնտ. Հաւատամ:

Քհն. Հաւատամ ի Յիսուս Քրիստոս յՈրդին
նորա միածին Տէրն մեր, ի ծնեալն եւ չարչա-
րեալն:

Կնտ. Հաւատամ:

Քհն. Հաւատամ ի Հոգի սուրբ. ի սուրբ եկե-
ղեցի կաթողիկէ. ի հաղորդութիւն սրբոց. ի թո-
ղութիւն մեղաց. ի յարութիւն մեռելոց, եւ ի
կեանսն յաւիտենականս: Կնտ. Հաւատամ:

Եւ իսկոյն Թահանայն ի մտախն ընդ Կնտահօրն պարզ
յայնիս ասէ զՀաւատամքն ի քոռն. որես երես 12:

Յետ այնորիկի գալեն զքոռն եկեղեցոյն: Եւ ասի

Սաղմոս ճԺԻ:

Խոստովան եղերուք Տեառն զի բարի է. զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ասացէ տունն Իսրայէլի՝ զի բարի է. զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ասացէ տունն Ահարովի՝ զի յաւիտեան է
ողորմութիւն նորա:

Ասացեն երկիւղածք Տեառն, զի յաւիտեան
է ողորմութիւն նորա:

Ի նեղութեան կարգացի առ Տէր. եւ լուա-
ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, եւ ես ոչ երկեայց. զի
արացէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական. եւ ես տեսից ի թշնա-
միս իմ:

Բարի է յուսալ ի Տէր քան յուսալ ի մար-
դիկ. բարի է յուսալ ի Տէր քան յուսալ յիշխանս:

Ամենայն ազնիւք շրջեցան զինեւ. եւ անուամբ
Տեառն յաղթեցի նոցա:

Շրջելով շրջեցան զինեւ, պաշարեցին զիս ի
միասին. եւ անուամբ Տեառն վանեցի զնոսա:

Շրջեցան զինեւ որպէս մեղուք, վառեցան
բորբոքեցան որպէս փուշք ի հուր. եւ անուամբ
Տեառն մերժեցի զնոսա:

Ի մերժելն դրդուեցայ, եւ եղէ մերձ ի գլու-
րել. եւ Տէր ընկալաւ զիս:

Զօրութիւն իմ եւ օգնութիւն իմ Տէր. եւ
եղեւ ինձ ի փրկութիւնս:

Չայն ցնծութեան փրկութեան ի յարկս
արդարոց:

Ալ Տեառն արար զօրութիւն, ալ Տեառն
բարձր արար զիս. եւ ալ Տն արար զօրութիւն:

Ոչ մեռայց այլ կեցից. եւ պատմեցից զգործս
Տեառն:

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր. եւ ի մահ
ոչ մատնեաց:

Եւ Բահանայն որնէ զԺայր ուրարեն ի վերայ Կրայնին, Եւ Բանայ զԴոուան եկեղեցոյն ասելով՝

Բացէք ինձ զգրունս արդարութեան, զի մըտից ընդ այն եւ խոստովան եղէց Տեառն:

Այս գրուն Տեառն է. եւ արդարք մտանեն ընդ սա:

Եւ մտանեն յեկեղեցին ասելով՝ Սաղմս ՂԹ:

Մղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր. եր. 4:

Փառք Հօր: Այժմ եւ միշտ:

Եւ ասէ Բահանայն ցին Բահայրն. Մուտ ի տաճարն Աստուծոյ, Եւ այն:

Եւ յորժամ երևայ յաստիանն՝ արխանէ Բահանայն մտոր ջոր յաստիանն՝ ասելով.

Քհն. — Կց. Չայն Տեառն ի վերայ ջուրց, եւ Աստուած փառաց որոտաց. եւ Տէր ինքն ի վերայ ջուրց բազմաց:

Դպ. — Փի. Մատուցէք Տեառն որդիք Աստուծոյ. մատուցէք Տեառն զորդիս խոյոց:

Պօղոսի առաքելոյն ի Գաղատացոց թղթոյն է ընթերցուածս: Գ. 24:

Ապա օրէնքն դաստիարակ եղեն մեզ ի Քս Յս, զի ի հաւատոցն արդարացոյք. այլ իբրեւ եկին հաւատքն՝ ոչ եւս ընդ դաստիարակաւ եմք. քանզի ամենեքին որդիք Աստուծոյ էք՝ հաւատովք ի Քս Յս: Որք միանգամ ի Քս մկրտեցաւ ըսք՝ զՔս զգեցեալ էք. չիք խտիր՝ ոչ հրէի եւ ոչ հեթանոսի, ոչ ծառայի եւ ոչ ազատի, ոչ արուի եւ ոչ իգի, զի ամենեքեան դուք մի էք ի Քս Յս: Ապա եթէ դուք Քսի էք՝ ուրեմն Աբրահամու զաւակ էք, ըստ աւետեացն ժառանգք: 29:

Ա՛լէ՛լուիա. ալէ՛լուիա.

Տէր հովուեացէ զես. եւ ինձ ինչ ոչ պակասեացէ:

Մբի. Ալէ՛լուիա. Օրթի:

Քհն. Խաղաղութիւն ի ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հագւոյդ քում:

Մբի. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քհն. Սբյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհ: Գ. 1:

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Մբի. Պատիւսմէ:

Դպ. Ասէ Աստուած:

† Առ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Ալ էր այր մի ի Փարիսեցոց անտի. վերջ՝ ամենայն ծնեալն ի Հօգւոյն. 8:

Քարոյ:

Մբի. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Քհն. Տէր ողորմեա:

Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան ձանց մերոց զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, եւ հաստատութեան սրբոյ եկեղեցոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն զի Տէր ուղղեացէ զգործս ձեռաց մերոց, եւ զքահանայիս որ հանդերձեալ է մկրտել զսա, զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վս գործակից լինելոյ Հօգւոյն սբյ ի սրբբել զառաջիկայ ջուրս, զՏն աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն ընդունելոյ սմա զօրհնութիւնսն Յորդանանու, եւ լինելոյ ի բժշկութիւն հօգւոց եւ մարմնոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն վերածնելոյս որ ի սմա մկրտի, լինել

ամս որդի լուսոյ եւ ճշմարտութեան, զՏէր աղա-
չեացուք:

Տէր ողորմեա:

Յիշելով զԱճած ինն եւ զմիշտ կոյան Մարիամ,
եւ զԵր Յովհաննէս Մկրտիչն, եւ զԿամ Եբս, եւ
նորօք զՏէր աղաչեսցուք:

Յիշեա ՏՐ եւ:

Եւ եւս եւ վն միաբանութե ճշմարիտ եւ Եբ
հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչ:

Տէր ողորմեա:

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տ՛ն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արասցուք:

Քեզ Տեառնդ:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի:

Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղջիտ:

Տէր մեր Յս Բս, որ զօրութեամբ քով մեծաւ:
Խաղաղութիւն ք ամենեցուն:

Տէր Աստուած ահաւոր, Աստուած յաւիտենակ:

Ապա ասե՛ տահանայն:

Օրհնեսցի՛ ք եւ սրբեսցի Ղ՛րս ա՛յս ն՛րջանաւ:

Դպ. Ա՛մէ՛ն. ա՛լէ՛լ՛ն՛իա՛. ա՛լէ՛լ՛ն՛իա՛. ա՛լէ՛լ՛ն՛իա՛:

Երեցո՛ւ իրի՛նէ՛՛ Օրհնեսցի:

Ապա Շարախան ԴԶ:

Ա՛ռաբերոյ ա՛ղաւանջ. ի՛ջանելով մեծաձայն
հնչմամբ ի բարձաճնց. ի նմանութի լուսոյ՛ փայլ-
ման. հրաճինեաց անկիզբն զաշակե՛՛ ըստն.
մի՛նչդեռ նըստէի՛ն ի սուրբ վերնատանն: Ա՛ն-
նիւթական աղաւնի՛. անքննելի ո՛ր քննէ ըզ-
խորս Աստուծո՛ճ. զոր առեալ ի Հօրէ՛ պատմէ
զահաւոր եւ զմիւսանգամ գալը՛՛ լստն. զոր

քարն՛ զեցի՛ն համադոյական: Օրհնութիւն ի՛
բարձունս. ելողին ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ Հոգւոյն
սրբո՛ճ. որով առաքեալքն արբեցան անմահա-
կան բաժակա՛՛ն. եւ հրաւիրեցի՛ն զերկիրս ի
յերկի՛նս:

Յայսմ լայրի՛ տահանայն հեղուս ի սուրբ մերոնէն
խալայնե- ի նոյն ջուրն ասելով. Հեղուամն մեռոնիս:
Եւ ասէ զաղջիս. Որ կոչեցեր զճառայս քո Տէր:

Ապա հարցանէ ցերախայն՝ որով զանոն նորս.

Քհն. Այս անոն, զի՛նչ խնդրես:

Կնտ. Խնդրեմ՝ մկրտիլ:

Քհն. Արդարեւ խնդրես:

Կնտ. Հաւատով խնդրեմ՝ մկրտիլ, եւ մաքրիլ
ի մեղաց, եւ ազատիլ ի դիւաց եւ ճառայել Այ:
Քհն. Ըստ հաւատոց քոց եղիցի քեզ:

Յայնժամ՝ տահանայն արեալ զարայն ի յեւանէ
ինտահօրն՝ մերտէ ասելով.

Այս անոն ճառայս Յիսուսի, եկեալ. Եւայն:

Ապա ասէ:

Գնեալ արեամբն Քրիստոսի ի ճառայութե՛
մեղաց. Եւայն: Եւ զայս ասելով երեցո՛ւ ընկղեցո-
ցանէ զնորընձայն ի ջուրն. Եւ ապա ասէ. Որ ի՛ քս
մկրտեցար՝ զքս զգեցեալ ես. Եւայն:

Արի՛. Օրթի:

Ա-Երարան ըստ Մատթեոսի: Գ. 13:

Ճ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Յայնժամ զայ ի Գալիլէէ ի Յորդանան.
Քեր՛ ընդ որ հաճեցայ. 17:

Եւ ապա Բանանայն ընդ Կնթափորն աւել ՂՀայր մերն է Բռնն:

Աղջիւն:

Որ լուսաւորեցեր զարարածս քո Քրիստոս Աճ: Խաղաղութիւն քի՛ ամենեցուն:

Աստուած որ մեծդ ես եւ մշտնջենաւոր. եւ աւարդի՛ աւելլով՝ իշխանութիւն եւ պատիւ՝ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտ:

ԿԱՆՈՆ ԴՐՈՇՍ ՏԱԼՈՑ

Յեք այսորիկ Բանանայն քնի զալ յեւն է վերայ որդայոյն, եւ աւել:

Ամենակալն Աստուած, եւայլն:

Եւ յառաջ Բան զԵրոննելն աւել:

Շարահան ԴՁ:

Ո՛ր յառաջադոյն յօրէնս. յօրինակ միածնիք քոյ Հայր երկնաւսձր. ետո՛ւր զօրութիւն ի յիւզ սրբութեան յօժո՛ւմն օծելով՝ Գ. * Հէ՛ղ եւ յիւզ զնս յայս զերկնային քո զնորհս: Ո՛ր խոնարհեցար ի մեզ. իւզ թափեալ անուն օծեալդ Աստուծո՛յ. խոնարհելով զԱստուածութիւնդ օծեալ ըզմարդկային առե՛ր բընութի՛ւնս. Հէ՛ղ եւ յիւզ: Ո՛ր ի վերնատունըն սուրբ. իջանելով յառաքեալն օժո՛ւմն օծելով. եւ օժմամբս այսո՛ւ վերաստեղծե՛ր նորօք զՀոգեղէնս որդիս Աստուծո՛ւ. Հէ՛ղ եւ: Ո՛ր զարդարեա սովնւ. ի՛ հանդերձս լուսափայլս եւ գերապայծա՛մոս:

զհարսնացեալ եկեղեցի քո սո՛ւրբ. մանկուներք սորա ընդ հրեշտակս օրհնե՛ն սուրբ զԵրո՛րդութիւնդ:

Ապա Բանանայն Ռախաւէ զալ Բոյնն է սուրբ Բռնն, եւ զնայն յեւն երեալ է Գլուխ նորեկոյն՝ օժանէ նախ զԲախարն աւելով:

Ա՛յս անուն, իւզ անոյշ Հեղեալ յանուն Յիսուսի Քրիստոսի ի վերայ քո, Կնիք աստուածային եւ երկնաւոր պարգեւացն, յանուն Հօր քի՛ եւ Որդ:

Օժանէ եւ զայլ մասունս մարմնոյն՝ աւելով. Կնիքս որ յանուն Յիսուսի, եւայլն:

Յեք այսորիկ աւել խաւակիւնելով:

Քնն. Խաղաղութի՛ քի՛ ընդ քեզ փրկեալդ Ա՛յ:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Քնն. Խաղաղութի՛ քի՛ ընդ քեզ օծեալդ Ա՛յ:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Քնն. Խաղաղութի՛ քի՛ ընդ քեզ բերկրեալդ Ա՛յ:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Քանանայն Բաթախաւ Կամ այլ նման իբօ՛ւ Քնն զԲոյն իւր եւ զօծեալ որդին որդային: Եւ քնի է Գլուխ նորս զպիտակ Կնիւզն՝ աւելով. Ա՛յս անուն, ա՛ռ զպայծառ հանդերձս. եւ արկանէ զպիտակ զԲախարն ի վերայ նորս: Եւ ապա աւել:

Աղջիւն:

Օրհնեալ ես, բարեխնամող Աստուած, որ զգեցուցեր:

Եւ որայ Կնթափորն զլաւեալ մօտեղէնն՝ աւելով. Առ զվառեալ լապտերս, եւայլն:

Ե- ապա հրամայե Կահանայն Կնասհօրն Զնրա-
դրել. Ե- Կնին ասէ՝

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Աղջիւտ:

Տէր Աստուած ամենակալ, Հայր Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. քեզ խոնարհեց:

Ե- ասեալ է յե-սայ Կնասհօրն շնորբնծայն է
վերայ Բաղկաց Ե-րոց՝ հանէ է բեծն. Ե- երկրպագե
երեցս՝ ասելով.

Այս անուն ծառայոս քսի եկեալ յերախայու-
թէ է մկրտութի, է մկրտութէ յերկրպագութի:

Ե- հանեալ է Բաղկաց Ե-րոց շնորբնծայն՝ աս
է քերէս Կնասհօրն, Ե- ասէ.

Աղջիւտ:

Որք մկրտեցան եւ լուսաւորեցան, եւ ետուր:

Քարոյ:

Սբի. Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի
սովաւ փրկեսցէ զմեզ է մեղաց. եւ կեցուսցէ
շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր
Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղջիւտ:

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Դպ. յայնի- . Հայր մեր որ յերկինս:

Քհն. Այս անուն, երթ է խաղաղութիւն, եւ
Տէր եղեցի ընդ քեզ:

Կ Ա Ն Ո Ն Հ Ա Ր Ս Ա Ն Ե Ա Ց .

ՆՅԱՆ ՕՐՀՆԵԼՈՑ .

Պնէն է վերայ սիրել շնշանն. Ե- այս կարգ կ-
ասի:

Սբի*. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչես-
ցուք. ընկալ: Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հոր
եւ Որդ: Ե- յասելն խոնի արկանէ:

Հարսիան ԱՎ:

Խորհուրդն անձան ծածկեալն յազգաց եւ
յանիտեանց. յայտնեցաւ իջմամբ հրեշտակա-
պետին այսօր առ կոյսըն Մարիամ. * զոր առ Տէր
ունիմք բարեխօս վասն անձանց մե ըոց: Անժա-
մանակն առ ի՝ Հօրէ եւ անմարմին ծոցածին
ծընոննդ. այսօր աւետեօքըն Գաբրիէլն մարմին
զգեանն ի սրբոց կուսէն. զոր առ Տէր ուն: Ան-
տանելին ի համայնից բովանդակիչ բնութեանց
բնորից. պարագրի այսօր մարգասիրապէս յորո-
վայնի անարատ կուսին. զոր առ Տէր ուն: Անե-
րեւոյթ փառացըն Հօր նրկարագիր անյեղապէս.
Ի ծառայական խոնարհի պատկեր ի՝ յարգանդի
հոգևով մարբելոյ. զոր առ Տէր ուն: Անսահմա-
նըն յեութեան սահմանելանցս էացնուցիչ. ի
վեր քան ըզբան սահմանի այսօր յորովայնի

* Եթէ սարկաւազ ոչ կայցէ՝ դպիրն ասացէ զբա-
րողան:

որբուհւոյ կնուսին. զոր առ Տէր ուն: Ուրախու-
թիւն տրտմեցելոյ բնութեանս բերկրեալ կոյս
Մարինամ. զոր ողունաբեր աւետեօք կրեցեր
զարւօնն ի քեզ զօրէնս սղջունի. առ նա միշտ
բարեխօսեալ վասն անձանց մերոց:

Կամ զայս ասա. ԱԿ:

Նըշանան ամենայն թ խաչելըդ քո Քրիս-
տոս. պահպանեալ զմեզ մարդասէր յաներեւոյթ
թըշնամուն. * զի դու միայն ես թագաւոր փա-
ռանց օրհնեալ յաւիտեան: Որ ի վերայ սորա
տարածեցեր զանարատ բազուկըս քո. եւ հեղեր
զարիւնդ ի փրօկութիւն տիեզերաց. զի դու
միայն: Ի միւսանգամ քո գալլատեանըն յե-
րեւել սուրբ նըշանիս. արժանի արա ըզձառայս
քո վերըտին նորոգման. զի դու միայն:

Ալէլուիա. ալէլուիա.

Յարեւու եհար զետրան իւր. եւ ինքն որպէս
փեսայ զի երանէ յառազաստէ իւրմէ:

Պօղոսի առաքելոյն ի Գաղատացոց թղթոյն է
ընթերցուածս: Գ. 27:

Ղրեալ է. ուրախ լեր ամուլ որ ոչ ծնանե-
իր. գոչեա եւ աղաղակեալ որ ոչդ երկնէիր. զի
բազում են որդիք սկընդկիր առաւել քան զա-
րամբւոյն: Այլ մեք եղբարք, ըստ Սահակայաւե-
տեացն որդիք եմք: Այլ որպէս յայնժամ որ
ըստ մարմնոյն ծնեալ էր՝ հալածէր զայն որ ըստ
հոգւոյն, նոյնպէս եւ այժմ: Այլ զէնչ ասէ
զիր. ի բաց հան զաղախինդ եւ զորդի դորա, զի
մի ժառանգեսցէ որդի աղախնոյն ընդ որդւոյն

ազատի: Վասն որոյ, եղբարք, չեմք որդիք աղախ-
նոյն՝ այլ ազատին, ազատութեամբն որով Քրիս-
տոս զմեզ ազատեցոյց: Պինդ կացեք այսուհե-
տեւ, եւ մի միւսանգամ ընդ լծով ծառայու-
թեան մտանէք: Ե. 1:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Տեսցեն դու զորդիս որդւոց քոց. խաղա-
ղութիւն ի վերայ Իսրայէլէ:

Ալէլուիա. ճրթիւ:

Ա-եդարան ըսո Ղա-խառն: Ա. 26:

† Ի Հօրէն ամենակալէ

Եւ յամենան վեցերորդի առաքեցաւ Գաբր-
էրը՝ զնաց ի նմանէ հրեշտակն: 38:

Դո. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Քարոյ:

Սբի. Վասն ի վերուստ պահպանութեան ան-
ձանց հաւատացելոց եւ հրաւիրելոցս ի միութիւն
զՏէր աղաչեսցուք:

Քնն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղբի:

Աստուած յաւիտենական եւ արարիչ ամի, զքեզ:

Խաղաղութիւն † ամենեցուն:

Հայր սուրբ եւ օրհնեալ յամի, որ օրհնեցեր:

Ե- սպա դան զնշանն:

Քրչ. Սուրբ խաչուս: Աղբի, Պահպանիչ:
Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՆԳԵՐՁԻ ՀԱՐՍՈՆԵԱՑ

ԿԱՍ ՀԱԼԱԻՕՐՀՆԷՔ.

Նախ Ժան զամենայն բերեն զչալան առաջի Ժահանային: Ե- այս կարգի կարարի:

Սրի. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուցուք. ընկալ: Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր: Ե- յասելն խոնկ արկանէ:

Հարահան ԲԿ:

Այսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորացս նորոգման. քանզի նորոգօղն էից Հոգին էջ ի սուրբ վերնատունն. որով նորոգեցան զապ առաքելցն: Այսօր հողանիւթեայ բնութիւնս ցընծայ ընդ Հօր հաշտութեան. քանզի որ եբարձ զՀոգին ի մարդկանէ զմարմին եղելց. դարձեալ վերջստի՞ն ըզնոյն պարզեւէ: Այսօր մանկունք էկեղեցւոյ տօնեն ցընծութեամբ զգալուստ սուրբ Հոգւոյն. որով զարդարեցան ի զգեստըս լուսափայլս եւ գերապայծառս. երգեն ընդ սրբեանն զերեքարբենին:

Փառք Հօր: Այժմ եւ միշտ:

Սիրոյ անմահ փեսային եղեր դու մայր Մարիամ. բարեխօսեա վառն մեր ի յայնմ անուր անհղին:

Աղբի:

Քհն. Օրհնեա ի Բրիստոս Աստուած մեր հոգեւոր օրհնութեամբ զՏանդերձս. Ե-այն:

Քարոզ:

Սրի. Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զե սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Քհն. Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց:

Դպ. յայնիւ, Հայր մեր որ յերկինս:

Ե- ապա երբան ի արուն հարսինն, Ե- անէն զնա փեսայն:

ԿՈՒՍԻ ՊՍՍԿԻՆ.

Ե- առնո- Ժահանայն զաջ յերն հարսինն Ե- որայ յաջ յերն փեսայնն, Ե- ասէ.

Առեալ զձեռն Եւայի, տուեալ ի յաջն Ադամայ, Ե-այն:

Հարահան ԳԿ:

Վայեալ ի մեզ եւ ողորմեա մեզ Բրիստոս. * որ ունիս բազում գըթութիւն: Ո՛ր հայրդ ես որբոց. եւ դատաւոր այրեաց Բրիստոս. որ ունիս: Ո՛ր պըսակիչդ ես սրբոց. լըր եւ մեզ աղօթիւք սոցա Բրիստոս. որ ունիս:

Մայր եւ կոյս աղանիս Բրիստոսի. որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի. * քեզ Երանեն ամենայն ազինք: Մաքուր աղաւնի՞ եւ հարսն երկնից Մարիամ. տաճար եւ անթո՞ն Աստուծոյ Բանին. քեզ Երան: Քեւ հաճեցան իմանալիքն ընդ հոգեղէնքս. եւ քեւ մերձեցաք ի փայտն կենաց. քեզ Երան:

Աղջիկ :

Քհն. Տէր Աստուած յաւիտենական, որ զան :
Խաղաղութիւն քի ամենեցուն :

Տէր Աստուած, որ ի հեթանոսաց խօսեցար քեզ :

Ե- ասէ զԻրապա. Տեսէք որդեակք, Ե-այլն :

Ե- նոի հարցանէ զԵսայի :

Քհն. Որդեակ իմ, մինչեւ ի մահ տէր ես :

Փետայն. Այս, հայր սուրբ, տեր եմ հրա-

մանաւն Աստուծոյ :

Ե- ապա հարցանէ հարսինն :

Քահանայն. Որդեակ իմ, եւ դու մինչեւ ի
մահ հնազանդ ես :

Հարանն. Այս, հայր սուրբ, հնազանդ եմ
ըստ հրամանին Աստուծոյ :

Ե- ասէ քհն. Այս բանիս վկայ Աստուած է :

Ե- նոի ասէն. Այս, հայր սուրբ :

Ե- ասէ քհն. Աստուած ի մէջ սոցա, եւ սոքա
մի սասանեացին. Ե-այլն :

Ելէ պարարտ ու լինէ հետ պատկին՝ յայս՝ վայ-
րէ իսկոյն ասէն

Հարական Գ. 2 :

Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի. քանզի Քրիս-
տոս անբայն երկնից այսօր պըսակեանց ըզքեզ խա-
չին իւրով. եւ զարդարեաց զամուրբս քոս՝ պան-
չելի փառօք իւրով քի : Խընդա յոյժ դու սարը Սիրոնի.
քանզի երկն ըս երկինք եղէն այսօր վերըստին քո՝
նորօգմամբ. եւ թագաւորն երկնաւոր հաճե-
ցաւ բընակել ի քեզ : Ընդ դասս երկնաւոր զօ-
րացըն վերառեալ տօնեմք քեզ այսօր զանդա-

դար փառատրութիւնս. ուրախ լեր հարսն անա-
րատ անբընին քո խորհրդով :

Ալեյուհա. ալեյուհա :

Տէր ի զօրութեան քում ուրախ եղեցի թա-
գաւորն. ի փրկութեան քում ցնծացէ յոյժ :
Պօղոսի Առաքելոյն յեփեսացոց թղթոյն է
ընթերցուածս : Ե. 22 :

Պանայք իւրեանց արանց հնազանդ լեցին
իբրեւ Տեառն. զի այր է գըլուկ կնոջ, որպէս եւ
Քրիստոս գըլուկ է եկեղեցոյ, եւ ինքն է փրկիչ
մարմնոյ : Այլ որպէս եկեղեցի հնազանդ լինի
Քրիստոսի, նոյնպէս եւ կանայք իւրեանց արանց
յամենայնի : Արք՝ սիրեցէք զկանայս ձեր, որպէս
եւ Քրիստոս սիրեաց զեկեղեցի, եւ զանձն իւր
մատնեաց վանն նորա. զի զնա սրբեաց սրբու-
թեամբ աւազանին բանիւ. զի կացուցէ ինքն
իւր յանդիման փառաւոր զեկեղեցի, զի մի ունիցի
ինչ արատ կամ աղտեղութիւն, կամ այլ ինչ
յայնպիսեաց. այլ զի իցէ սուրբ եւ անարատ :
Նոյնպէս պարտին արք սիրել զիւրեանց կանայս՝
որպէս զիւրեանց մարմնս. որ սիրէ զկին իւր՝
զանձն իւր սիրէ : Չի ոչ որ երբեք ատեայ զանձն
իւր, այլ անուցանէ եւ դարմանէ զնա, որպէս եւ
Քրիստոս զեկեղեցի. զի անդամք եմք մարմնոյ
նորա, ի մարմնոյ նորա եւ յակերաց նորա : Վասն
այսորիկ թողցէ այր զհայր իւր եւ զմայր իւր,
եւ երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ, եւ եղեցին եր-
կըքին ի մարմն մի : Խորհուրդս այս մեծ է, բայց
ես ասեմ ի Քրիստոս եւ յեկեղեցի : Այլ եւ
դուք նոյնպէս մի ըստ միոյն. զի իւրաքանչիւր
որ զիւր կին այնպէս սիրեաց իբրեւ զիւր անձն,
եւ կին երկնչեցի յառնէ իւրմէ : 33 :

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Կացցէ գշխոյ ընդ ալմէ քուճմէ, ի հանդերձս
ոսկեհոռոս զարդարեալ եւ պաճուճեալ:

Սրի. Որթիւ:

Քհն. Խաղաղութիւն ՚ի ամենեցուն:

Դո. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրի. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քհն. Սրբոյ աւետար. որ ըստ Մատթ: ԺԹ. 2:

Դո. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սրի. Պաօստուծ:

Դո. Ասէ Աստուած:

† Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի

Եւ գնացին զՏեա նորա ժողովուրդք բա-
զումք. Վերջ՝ եւ որ զարձակեալն առնէ՝ շնայ: 9:

Քարոզ:

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճանապարհս
խաղաղութե՛, զՏԻ աղաչ: Քհն. Տէր ողորմեա:

Վասն ցրելոյ ի մէջ զամենայն խորհուրդս
չարին, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս
եւ առաքինի վարս, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամե-
նազօր աջոյն իւրոյ, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվա-
ղակի ընդ ոտիւք մերովք, զՏԻ աղ: ՏԻ ողորմեա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ
եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր
աղաչեսցուք: Յիշեա ՏԻ եւ:

Եւ եւս եւ վն միաբանութե՛ ճշմարիտ եւ նք
հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Չանձինս մեր եւ զվիմեանս Տէն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արասցուք: Քեզ Տեառնդ:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի:
Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղբիւ:

Տէր Աստուած ամենակալ, ի քէն օրհնեցաւ:
Խաղաղութիւն ՚ի ամենեցուն:

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած ամենակալ, որ ար:

Հարական ԲԿ:

Ո՛վ երանելի՛ գ ամենեցուն. տիեզերական
իշխանութեամբ ընկալար ի Քրիստոսէ՛ ըզթա՛գ
պարծանաց. * ո՞հ վ Թէ՛ողոն մե՛ծ թա՛գաւոր.
վասն մեր բարեխօսեա առ թագաւորն երկ-
նաւոր: Ո՛ր քոյին նք անձթիւքըդ վանեցեր ըզ-
թըշնամին. կոխելով ըզսատանայ. ընդ երկնայ-
ինսն դասեցար. ո՞հ վ Թէ՛ող: Ո՛ւստի եւ մե՛ք
հաւատացեալքս. տօնեմք զքօ յիշատակս.
օրհնութիւնն անաքելով ըզքեզ պրսակողին.
ո՞հ վ Թէ՛ողոն մե՛ծ թա՛գաւ:

ՊՍԵԿ ՎԵՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼՈՑ.

Հարական ԳԿ:

Ա՛յսօր մարտիրոսաց դասքն ցնծացեալ
բերկրին ընդ անձ Տեառն Քրիստոսի՛ որդւոյն
Աստուծոյ: Չայն ի՛ յերկնից վճկայեալ անէ
եկայք օրհնեալք չօր իմոյ՛ ժա՛ռանգորդք
երկնից խորանացն: Լըցէք ըզտեղե անկընցն
անպատմբողական թըշնամոյն. որ ի՛ յերկնից
վայրանկեալ:

Ածն. Մայր եւ կոյս աղանիսն Քրիստոսի. որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի. * քեզ էրանեն ամ անինք: Մաքրուր աղանիսն եւ հարսն երկնից Մարիամ. տաճար եւ անթոն Աստուծոյ Բանին. քեզ էրան: Քեւ հաճեցան ի մանալէքն ընդ հոգեղէնքս. եւ քեւ մերձեցաք ի փայտըն կենաց. քեզ էրան:

ԽԷ. Յանթօղ եւ զնոր օրհնութիւն միշտ ի բարձունս էրդեցոնք. թագաւորին Քրիստոսի հաւատացեալ ժողովուրդք: Որ եկն ի լուսանորել զընտրեալ սուրբ զեկեղեցի. եւ պլն տակեաց սուրբ խաչին. նրմա ըզփառս էրդեցոնք: Այսօր եւ մեք տօնեցոնք զնաւահատիս սուրբ խաչին. եւ փրկողին մատուցոնք փառք եւ պատիւ յաւիտեան:

Փառք Հօր եւ: Այժմ եւ միշտ:

Անթառամ պրսակըն ձեզ աւանդեալ մընայ. քան զականքս պատուականքս գերագոյն հրաշխք. որք վանեալ ըզթըշնամին խորտակեցինք:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Աթոս քո Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քոյ:

Պողոսի առաքելոյն ի Տիմոթէոսի առաջին թըղթոյն է ընթերցուածս: Բ. 9:

Այամիմ լինել զկանայս ի զարդ խոնարհութեան՝ ակնածութեամբ եւ զգաստութեամբ

զարդարել զանձինս. մի ի հիւսս ոսկեմանս ընդելուզեալս մարգարտով, կամ ի հանդերձս պաճուճեալս. այլ որպէս վայելէ կանանց զաստուածպաշտութիւն յանձն առելոց գործովք բարութեան: Այն մարդ ցածութեամբ ուսցի ամենայն հնազանդութեամբ: Այլ ուսուցանել կնոջ մարդոյ ոչ հրամայեմ, եւ ոչ ճոխաբան լինել քան զայր մարդ, այլ ի լութեան կալ: Ձի Ադամ նախ ստեղծաւ՝ եւ ապա Եւա: Եւ Ադամ ոչ պատրեցաւ այլ կինն պատրեցաւ եւ յանցեաւ. բայց կեցցեն վասն որդեճնութեանն՝ եթէ կայցեն ի հաւատս եւ ի սէր եւ ի սրբութիւն պարկեշտութեամբ: 15:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Կացցէ դշտոյ ընդ աջմէ քու մէջ. ի հանդերձս ոսկեհուսս զարդարեալ եւ պաճուճեալ:

Որթիւ:

Աւետարան քոյ Յովաննոս: Բ. 1:

† Ասան փառաց Տեառն մերոյ Յնի Քնի:

Եւ յաւուրն երրորդի հարսանիք էին. վերջ հաւատացին ի նա աշակերտքն նորա: 11:

Քարոյ:

Սբի. Լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց. ընկայցի զննդրուածս սրտից մերոց. թողցէ զյանցանս մեր. ողորմեցի ի վերայ մեր: Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա: Եւ նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով արդարութեան վաստակել ի գործս բարեաց: Ձի զողորմութեան

զընորհն իւր՝ արասցէ ի վերայ մեր Տէրն ամե-
նակալ. կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ.:

Աղօթի:

Տէր Աստուած մեր, որ յամ ժամ ընդ մեզ:

Ե- սպա Բաբելոնի քիչիկի առնո- ի յեան ի-ր
Կահանայն, ե- սակ զաղօթնս.

Տէր Աստուած մեր, որ զամենայն ինչ իմաս-
տութեամբ արարեր: Ե- որեառնաբեր զբաշտմն:

Ե- առնոն զԲաբելոնի քիչիկի նոցա:

Քրդ. Սուրբ խաչիւս: Աղօթի. Պահպանիչ:

Դպ. յայնի- շայր մեր որ յերկինս:

Քհն. Ձի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն:

Օրհնեալ եղերուք ի շնորհաց:

ԵՐԿՐՈՐԿ ՊՍԸԿԻ

Կանոնն զոնի բան զԿրօսի պատմն առեւ ինչ վասն
սարխաւաբի եւ վասն դպրաց. ե- ալիւր-ի, քերտ ե-
առեպարան՝ նոյն են: Միայն յաւարտ պղծեցն Տէր
Աստուած մեր որ ի հրեշտակաց՝ իսկոյն Կարող:

Սբի. Լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց.
ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:
Կամ Խնդրեսցուք հաւատով միաբ. երեւ 116:

Ե- յեո պղծեցն Աճ մշտնջենաւոր, ե-այնն.

Քրդ. Սուրբ խաչիւս: Աղօթի: Պահպանիչ:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

ԿԱՆՈՆ ԹԱՂՍԱՆ ՆՆՉԵՑԵԼՈՑ

ԱՅՆ Ե

ԱՂԽԱՐՀԱԹԱՂԻ ԿԸՄ ՄԵԺԻ ԹԱՂՍԱՆ.

ՏԱՆ ԿԱՐԳՆ.

Սբի*. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեա-
ցուք. ընկալ: Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր
եւ Որդ: Ե- յասելն իոննի արխանի:

Կանոնաբերի ԱՉ:

Պատեա՛ Տէր. զայնոսիկ զիք դատեն զին.
այլ լուիս. մարտիր ընդ այնոսիկ ոյք մարտնչին
ընդ իս. այլ լուիս:

Առ ըզզէն եւ զասպար քո. եւ արի յօգնել
ինձ. հան ըզուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց.
արգել զնոսա. եւ սոս դու ցանձն իմ թէ փր-
կութիւն քո ես եմ. այլ լուիս:

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին ոյք ինդրեին
զանձն իմ. դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն ոյք
խորհէին ինձ չար. այլ լուիս:

Եղեցին նոքա՛ որպէս փոշի առաջի՛ հողմոյ.
եւ հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսա. այլ լուիս:

Եղեցին ճանապարհք նոցա ի խաւար եւ ի
զայթա՛ղղութիւն. եւ հրեշտակ Աստուծոյ հա-
լածեսցէ զնոսա. այլ լուիս:

* Եթէ սարկաւազ ոչ կայցէ՛ դպիրն ասացէ զբա-
րոզն:

Ի նանիւր Թագուցին ինձ որոգայթ յապա-
կանութեան իւրեանց. եւ ի նանիւր նախատե-
ցին զանձն իմ. անէ լուհիւս:

Փի. Տէ՛ր յերկի՛նս է ողորմութի՛ք քո՛. ճշմար-
տութի՛ք քո՛ մի՛նչ եւ յամսս. * անէ լուհիւս. անէ լուհիւս:

Արդարութիւն քո որպէս լերինք Աստուած.
իրաւունք քո որպէս խորք բազումք. զմարդիկ
եւ զանասուն կեցոցանես դու Տէր. ալէլ. ալէլ:

Որպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն
քո Աստուած. այլ որդիք մարդկան ի հովանի
թեւոց քոց յուսացին. ալէլ. ալէլ:

Արբեցին նոքա ի պարարտութենէ տան
քոյ. եւ զուղես փափկութեան քոյ տացես ըմ-
պել նոցա. ալէլ. ալէլ:

Ի քէն է Տէր աղբիւր կենաց. եւ լուսով
երեսաց քոց տեսանեմք ըզլոյս. ալէլ. ալէլ:

Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո՛ ոյք ճանաչեն
զքեզ. զարդարութիւնս քո՛ ոյք սուղիղ են սրբ-
տիւք. ալէլ. ալէլ:

Մի՛ եկեացէ ի վերայ մեր ոտն ամբարտաւա-
նից. եւ ձեռք մեղաւորաց մի դողացուցեն ըզ-
մեզ. ալէլ. ալէլ:

Ա՛նդ անկցին ամենքեան՝ ոյք գործեն զան-
օրէնութիւն. մերժեցին եւ այլ մի կարացեն
հաստատել. ալէլ. ալէլ:

Փառք Հօ՞ր եւ Որդւոյ՛ եւ Հոգւոյն՛ սրբոյ.
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանքս յաւիտենից.
ամէն. անէ լուհիւս. անէ լուհիւս:

Քհն. Ի ի՛նչ. Սովաւ լուսաւորեցան արարածք
ամենայն. եւ այն:

Քարոյ:

Սրկ. Ա ի վերուստ խաղաղութե եւ փրկուե՛
անձանց մերոց, զՏէր աղ: Քհն. Տէր ողորմեա:
Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի
աղաչանաց մերոց, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:
Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ
ի վերայ մեղաց մերոց, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:
Վասն թողոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր
զկամայ եւ զակամայ, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:
Վասն զի մի ընդ խոտանս գտանիցիմք
յաւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր աղա-
չեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ
եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր
աղաչեսցուք:

Եւ եւս եւ վն միաբանութե՛ ճշմարիտ եւ սբ
հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:
Զանձինս մեր եւ զմիեանս Տնն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արասցուք: Քեզ Տեառնդ:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի:
Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղթի:

Աստուած յաւիտենական, անսկիզբն, անեղան:
Խաղաղութիւն չ՝ ամենեցուն:
Հայր մեր, որ յերկինս եւ յերկրի եւ յսմի. սբ:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Ահա չափով եդիր զաւուրս իմ. եւ կար
զօրութեան իմոյ որպէս ոչինչ է առաջի իմ.
սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ մտեղի:

Պօղոսի Առաքելոյն ի Կորնթացւոց երկրորդ
Թղթոյն է ընթերցուածս: Ա. 3:

Օրհնեալ է Աստուած եւ Հայր Տեանն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. Հայր գթութեանց,
եւ Աստուած ամենայն մխիթարութեան. որ
մխիթարէն զմեզ յամենայն նեղութիւնս մեր.
առ ի կարող լինելոյ մեզ մխիթարել զայնոսիկ՝
որ յամենայն նեղութիւնս իցեն, մխիթարու-
թեամբն՝ որով մեք մխիթարիմք յԱստուծոյ:
Ջի որպէս առաւելան չարչարանքն Քրիստոսի ի
մեզ, նոյնպէս եւ ի ձեռն Քրիստոսի առաւել
լիցի եւ մխիթարութիւնն մեր: Ջի եթէ նեղիմք,
վասն ձերոյ մխիթարութեան եւ փրկութեան.
եւ եթէ մխիթարիմք, վասն ձերոյ մխիթարու-
թեւ եւ փրկութե. որ յաջողեան է համբերութիւն
նոյցն չարչարանաց զոր եւ մեքն չարչարիմք. եւ
յոյսն մեր հաստատուն է վասն ձեր. քանզի
գիտեմք՝ եթէ որպէս կցորդ եմք չարչարանացն՝
նոյնպէս եւ մխիթարութեանն: Քանզի ոչ կա-
միմ տգէտս լինել ձեզ եղբարք՝ վասն նեղու-
թեանն մերոյ եղելոյ յԱսիա. զի առաւել քան
զկար մեր ծանրացաք, մինչեւ անյոյս լինելոյ
մեզ եւ ի կենաց: Այլ անձամբ յանձինս ըզ-
վճիռ մահու ընկալաք. զի մի յանձինս ապա-
տան իցեմք, այլ յԱստուած՝ որ յարուցանէ զմե-
ռեալս. որ յայնպիսի մահուանէ փրկեաց զմեզ՝
եւ փրկեսցէ. քանզի յուսացեալ եմք՝ եթէ
տակաւին փրկեսցէ օգնականութեամբ աղօթից
ձերոց վասն մեր: 11:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Չայնիւ իմով ես առ Տէր կարգացի, ձայնիւ
իմով առ Աստուած. եւ նայեցաւ առ իս:

Սբի. Ո՞րթիւ:

Քհն. Խաղաղութիւն ՚ի ամենեցուն:

Դո. եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սբի. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Քհն. Սրբոյ աւետար. որ քառօրվհան: Ե. 19:

Դո. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սբի. Պառսխումէ:

Դո. Ասէ Աստուած:

՚ի Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. վերջ՝ ոչ
պատուէ զՀայր զառաքիչն նորա: 23:

Ջայն ասենայն որս կարգաւ յերես 55 — 60:

Երբ. Փառաց ի փառս: Քահանայք եւ ժող:
Ե- որն փ յԱրարիչ եւ մարդասիրէն կամ յԵս
ասացիէն՝ բար առար պարշաճի:

Մղ. Հոգւոյ հանդուց: Քարող. Վասն հոգ-
ւոյ հանդուց: Աղջե. Քրիստոս որդի Աստուծոյ:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

Ե- Բարնան զննջեցելն որանել յեկեղեցի. ե-ի
ձանապարհին ասէն շարական հանգստեան կամ խաչի:

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԿՈՐԳՆ.

Ե- յեկեղեց-ումն այս կարգ կարարի:

Սբի. եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչես-
ցուք. ընկալ: Քհն. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր:
Ե- ասէն հանգստեան

Շարական Գ. 4:

Ի-անդ Աստուած որ ի ծոց Հօր. վասն
մերոյ փրկութեան ՚ի յերկնից խոնարհեցանք.

զի զմեզ նորոգեցեսի կեանս. Աստուած Հարցըն մերոց: Որ հանդերձեալ ես գալ փառօք Հօր. զարթուցանել ըզննջեցեալսն ի սուրբ անոննրդ քո. նորոգեա եւ ըզմեր ննջեցեալսն. Աստուած Հարցըն մերոց: Անմահութեանց տըճող Քրիստոս եւ պարգեւիչ կենդանութեան. ի միւսանգամ գալըստեանն եւ յաշնարհական ատենին. Թո՞ղութիւն շնորհեա մեր ննջեցեալցն. Աստուած Հարցըն մերոց: Որ նըստի ընդ աջմէ Հօր ծընողի իւրոյ. եւ մարգասիրապէս խնամէ զարարածըս. բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան: Որ ըզհոգեցեալ բնութիւն մարդկան նորոգէ իւր Ածութեամբն. եւ կենագործէ ի կեանս անմահ. բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան:

ԱՅն. Լեանքն վիմածին աղբիւր յորդառատ. բարունակ ծաղկեալ այգի վայելուչ սրովբէ հողեղէն. բարունուոյ Քանին տուն անօրէնութեան տաղաւար Հողունն. * առ ծընեալն ի քէն միշտ բարեխօսեա անգաղար հայցմամբ. շնորհել զթողութիւն մեր ննջեցեալցն: Փափկութեան դրախտին բացող բանալի. Քրիստոսի բարձող նըմանող երկնից. սափոր ոսկեղէն լի մանանայիւ. գաւազան ծաղկեալ յարմատոյն Յեսսեայ տաճար լուսոյ մայր. առ ծընեալն ի: Յօղ քայրաճաւալ ցանկալի զուարթնոցն. նիւթեղէն սրովբէ գեղ մարգըրտափայլ հիմն եկեղեցւոյ. մաքուր անլանի անպ հովանաւոր սուրբ կոյս Մարիամ. առ ծընեալն ի:

ԽԷ. Ո՛վ պահապան որ ծաղեցար յեղեմայ. նշան յաղթութեանն ընդդէմ աներեւոյթ թըշնամունն: Գո՛ւ փակելոյ դրախտին բացող. եւ առաջնորդ աւազակին. որ զըոցեղէն սուրբն կապտեա՞յ անեղին հրամանան: Փառք Հօր: Այժմ եւ միշտ: Քեւ ցընծան ըստօրայինքս ամենայն ի միւսանգամ քո գալըստեանն. եւ յաւեժք զուարճանա՞ն. դանպ անմարմնոցն անեկցս:

Ալեյուրիա. ալեյուրիա:

Երանի ամենեցուն որ բնակեալ են ի տան Տն, յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ: Գօղոսի առաքելոյն ի Թեսաղոնիկեցւոց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս: Գ. 12:

Ոչ կամիմ, եղբարք, եթէ տգէտք իցէք իննջեցեալցն, զի մի տրտմիցիք որպէս եւ այլքն՝ որոց ոչ գոյ յոյս: Եթէ հաւատամք՝ եթէ Յս մեռաւ եւ յարեաւ, նոյնպէս եւ Աստուած ըզննջեցեալսն ի ձեռն Յիսուսի ածցէ ընդ նմա: Բայց զայս ասեմք Տն բանիւ, եթէ մեք որ կենդանիքս եմք մնացեալք՝ ի գալտեանն Տն ոչ ժամանեմք ննջեցեալցն: Զի ինքն Տեր հրամանաւ, ի ձայն հրեշտակապետի եւ ի փող Աստուծոյ իջանէ յերկնից. եւ մեռեալք ի Քրիստոս յարիցեն յառաջագոյն: Ապա եւ մեք որ կենդանոյն մնացեալ իցեմք՝ նոքօք հանդերձ յափշտակեսցուք ամպովք ընդ առաջ Տն յօղս, եւ այնպէս յամենայն ժամ ընդ Տն լինիցիմք: Այսուհետեւ մխիթարեցէք զմիմեանս բանիւքս այսպիւրք: 17:

Ա՛լէ՛լուիա. ալէ՛լուիա:

Բարձր առնեմ զքեզ Տէր զի ընկալար զնս.
Եւ ոչ ուրախ արարեր զԹՆամբնս իմ յիս:

Ո՛րթի՛ւ:

Ա-ե-ր-բ-ա-ն ըս-ր Յովհաննոս: ԺԲ. 24:

† Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցո-
րենոյ. վերջ՝ պատուեսցէ զնա Հայրն իմ: 26:

Քարոյ:

Սրէ՛. Ա անս հրատարելոյ անձին ննջեցելոյս,
զՏէր աղաչեսցուք: Քհն. Տէր ողորմեա:

Վասն քաւութե մեղաց եւ թողութե յան-
ցանաց սորա եւ մեր, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն առաջնորդելոյ սմա յանստուեր օթե-
վանս, զոր պատրաստեաց Որդին միածին ի տան

Հօր իւրոյ, զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն լսելոյ սմա զձայն կենարար փողոյն,
եւ վերանալ ընդ առաջ փրկչին, զՏէր աղա-
չեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն արժանի լինելոյ սմա դասել յաջա-
կողման դասուն, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Եւ եւս եւ վն միաբանութե ճշմարիտ եւ նք
հաւատոյս մերոյ, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Չանձինս մեր եւ զիմ: Քեզ Տեառնդ:
Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի:

Քհն. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղօթի՛ս:

Որ թագաւորդ ես յաւիտենից Քս Աճ եւ եւս:

Խաղաղութիւն † ամենեցուն:

Գթած եւ մարդասեր Աստուած, հանգո զհոգի:

Չայն ափնայն պես կարգաւ յերես 55 — 60:

Երբ. Փառացի փառու: Քահանայք եւ ժող:
Եւ որոն զի յԱրարիչ եւ մարդասիրէն կամ յես
ասացիէն, ըս-ր — — — պարզա՞նի:

Աղա յղի. Հողւոյ հանգուց: Քրդ. Վասն
հողւոյ հանգ: Աղօթի. Քրիստոս, Որդի Աստու-
ծոյ անտխակալ:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

ԳԵՐԵՉՄԱՆԻ ԿԱՐԳՆ.

Յորժամ մեղինան ի գերեզմանն՝ ասէն

Հարուան Գ2:

Մերձեցայ ես ի դժուրն գերեզմանին. եւ
եհնս ինձ ժամանակ մըտանեմ՝ Լ ի յարգանդ
երկրի. յորմէ ստեղծեալ եմք ամենեքեան.

* Բրժիչի իմաստուն եւ ճարտարագետ. բժիչկեա
զհողւոյ իմ զհիւանդութիւն. արարող եւ յո՛յս
փրկութեան մերոյ: Ե՛ղիցի՛ ձեռնք քո պահա-
պան անձին իմոյ. ե՛ւ ա՛յլ քո բարի առաջնոր-

դեսցէ ինձ ի յարդարութիւն. բրժիչի իմ: Բը-
խեսցէս առ իս ըզգութ մարդասիրութեանդ.
Եւ յաղբերէդ կենանց լըւացես զմեզս անձին
իմոյ. բրժիչի իմ: Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ

ըզքեզ. զամենայն անուրբս կենանց իմոյ. եւ առ
քեզ ապա՛ւինիմ հովի՛ւ բանաւոր հօտի.
դարձն զմարբեայս ի հօտ քո՝ Քրիստոս. բրժիչի
իմաստուն եւ:

Ե- հասեալ է քերէզմանն՝ ասէն յայնի-

Սաղմոս ՃԺԳ. «Դքայայն»:

Կց. Դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո. զի ՏԻ կոչեաց ըզքեզ:

Փի. Միրեցի՞ զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս. եւ ես յաւուրս իմ կարդացի՞ առ նա:

Շքջեցան զինեւ երկունք մահու. եւ վիշաք դժոխոց գտին զիս:

Չնեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի. եւ զանուն Տեառն կարդացի:

Ո՛ Տէր, փրկեա զանձն իմ. ողորմած Աստուած մեր ողորմի, եւ պահէ զաղայս Տէր:

Ես խոնարհ եղէ եւ Տէր կեցոյց զիս. — Դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո. զի Տէր կոչեաց ըզքեզ:

Պողոսի առաքելոյն ի Կորնթացւոց առաջին թղթոյն է ընթերցուածս: ԺԵ. 12:

Ապա եթէ քրիստոս քարոզի՞ թէ ի մեռելոց յարուցեալ է, զիմորդ ասէն ոմանք ի ձեռք՝ եթէ յարութիւն մեռելոց չէք: Եթէ յարութիւն մեռելոց չէք, ապա եւ քրիստոս չէ յարուցեալ. եւ եթէ քրիստոս չեցէ յարուցեալ, ընդունայն է քարոզութիւնն մեր, ընդունայն են եւ հաւատքն ձեր. եւ գտանիցիմք սուտ վկայք Աստուծոյ, զի վկայեցաք զԱստուծոյ՝ թէ յարոյց զքրիստոս. զոր ոչն արդեօք յարոյց, եթէ մեռեալք ոչ յառնիցեն: Իսկ եթէ մեռեալք ոչ յառնեն, ապա եւ քրիստոս չէ յա-

րուցեալ. եւ եթէ քրիստոս չեցէ յարուցեալ, ընդունայն են հաւատք ձեր, եւ տակաւին ի նմին մեղս կայք: Իսկ արդ ողբն չեցինն ի քրիստոս՝ կորեան արդեօք: Եթէ այսու կենօքս միայն յուսացեալ եմք ի քրիստոս, ողորմելի եմք քան զամենայն մարդիկ: Այլ արդ քրիստոս յարուցեալ է ի մեռելոց, առաջին պտուղ ննջեցելոց: Քանզի մարդով եղեւ մահ, եւ մարդով յարութիւն մեռելոց. որպէս Ադամուն ամենեքին մեռանին, նոյնպէս եւ քրիստոսիւ ամենեքին կենդանացին. իւրաքանչիւր յիւրում կարգի. նախ քրիստոս, եւ ապա քրիստոսեանք ի զալուստեան նորա, եւ ապա կատարած: 24:

Ալէլուիա. ալէլուիա.

Տէր լուր աղօթից իմոց եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ. մի դարձուցաներ զերեսս քո՝ յինէն:

Ալէլուիա. օրթի:

Աւետարան ըսո Յովհաննոս: Ե. 24:

‡ Տէրն մեր Յն քս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի որ զբանն իմ լսէ. վերջ՝ որ առաքեացն զիս: 30:

Քարոզ:

Սբէ. Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճանապարհս. Երեւ 176:

Աղբի:

Աստուած հոգւոց եւ ստեղծիչ մարմնոց, տէր:

Խաղաղութիւն † ամենեցուն:

Արդ խնդրեմք ի քէն՝ թագաւոր թագաւորաց:

Ապա սարկաւազն առնու հող ափով, եւ մա-
րուցանէ խնամային. եւ խնամայն պետանաբրէ
ասելով. Օրհնութիւնն աստուածային իջցէ ի
հող մահու տրին. եւայլն: Եւ ասէն ի խն-

Սաղմոս ԻԲ:

Տէր հովուեացէ զես, եւ ինձ ինչ ոչ պակա-
սեացէ:

Ի վայրի դալարուջ անդ բնակեցոյց զես. եւ
առ ջուրս հանգստեան սնոց զես:

Գարձոյց զանձն իմ առ իս, եւ առաջնոր-
դեաց ինձ ի ճանապարհս արդարութեան վասն
անուան իւրոյ:

Թեպէտ եւ զնացից ես ի մէջ ստուերաց մա-
հու, ոչ երկեացց ի չարէ, զի դու Տէր ընդ իս ես:

Յուպ քո եւ գաւազան՝ նոքա մխիթարես-
ցեն զես:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան. ակն-
յանդիման նեղաց իմոց:

Օձեր իւզով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս
անապակ արբեցոյց զես:

Ողորմութիւն քո Տէր գհետ իմ եկեացէ
զամենայն առուրս կենաց իմոց, բնակել ինձ ի
տան Տեառն ընդ երկայն առուրս:

Եւ սխանին Յորդորակ.

Ճանապարհ բարի քո. եւ ճշմարտութիւն.
առաջնորդ հոգւոց մերոց. յերկրէ ի յերկինս:
Գուռըն կենաց մրտից Յո. Ա՛ճ ճրճարիտ. մոյճ
եւ զմեզ առ Հոյրըզ քո. Հոգւովըզ սրբով:

Մաղևանձ:

Քհն. Տէր ուղղեա զգնացս մեր. եւայլն:

Քարոյ:

Սրբ. Աղաչեացուք զամենակալն Աստուած,
զի յաջողեալ ուղղեացէ զճանապարհս ծառայից
իւրոց ի բարի եւ ի խաղաղութիւն: Ամենակալ
Տէր Աստուած մեր կեցս եւ ողորմեա:

Աղբնձ:

Առաջնորդ կենաց եւ պարգեւիչ խաղաղութե:
Խաղաղութիւն քո ամենեցուն:

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած փրկիչ մեր, որ յամ:

Եւ արխանէ խնամայն զնոյն ի քրեղմանն՝ ասե-
լով. Հոյս օրհնութեան իջցէ ի գերեզմ. եւայլն:

Եւ ի վնցանէն զննջեցեալն ի քրեղման. եւ սինչ
ճաճիւն հոյով զմարտինն՝ ասէն յայնչ.

Ո՛ղորմած Աստուած քաւեա զանօրէնու-
թիւնս իմ:

Հարական Բկ. Կորդով:

Հաւատ ունեւրով հոգի՛ խաղաղութեան.
Երթ առ արարիչըն հայցեւրով. Ա՛ճ իմ հանդոս:

Սղ. Ես ասացի՛ ի զարմանալ իմում. թէ
ամենայն մարդ սուտ է:

Հր. Հաւատ ունեւրով. որպէս ի վերոյ:
Սղ. Ըզճանապարհս իմ ուղեղ արա ինձ
ըստ բանի. քնւմ. և մի տիրեցեան ինձ ամ մեղք:

Հր. Հաւատ ունեւրով. որպէս ի վերոյ:
Փանք Հօր եւ: Այժմ եւ միշտ:

Ընդ Քրիստոսի՛ պահելով. յողթող լեցոնք
փորձողն. եւ ընդ հրեշտակս երգեցոյնք.
փառք ի բարձունս Աստուծոյ:

Եւ սուսն Բաբառն.

Փա՛ռք ի բարձունս Աստուծոյ. եւ յերկիր
 խաղաղութիւն. ի մարդիկ հաճութիւն: Եւ
 օրհնութիւն քեզ ի բարձունս. օրհնեալ ես
 Տէր Աստուած մեր. օրհնեմք ըզքեզ եւ դո՛ւ-
 վե՛մք ըզքեզ: Խոստովանեմք Տէր ըզքեզ. եւ
 երկիր պաղանեմք քեզ. փառաւորեմք ըզքեզ.
 դո՛ւհանամք Տէր ըզքէն լատարն մեծի՛ փառաց
 քոց: Տէր թագաւոր. սուրբդ երկնային. Աս-
 տուած եւ Հայր ամենակալ: Տէր եւ Որդի՛ Հօր
 միածին Յիսուս Քրիստոս եւ սուրբ Որդի: Տէր
 Աստուած դառն Աստուծոյ. եւ Որդի՛ Հօր. որ
 առեր ըզմերս ի կուսէն. սոյնմեցար. բարձեր
 ըզմեզ անխորհի: Եւ արդ ընկալ զանշանքս
 մեր. սուրբդ որ նբախն ընդ ալմէ՛ Հօր. սոյն-
 մեաց մեզ: Չի՛ դու միայն սուրբ. դու միայն
 բարձրեալ ես. դու միայն Տէր մեր. Յիսուս
 Քրիստոս: Տէր եւ Հորդի՛ սուրբ որ ի փառքս
 Աստուած ընդ Հօր. ամէն:

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք ըզքեզ. Տէր
 եւ զովեմք զանուն սուրբ քո՛ յաբիտեան եւ
 յաբիտեանս յաբիտենից: Արժանի արա՛ Տէր
 զօրքս զայս խաղաղութեամբ եւ անանց մեղաց
 պահեա՛ ըզմեզ: Օրհնեալ ես Տէր Աստուած
 հայրցն մերոց. զովեալ եւ փառաւորեալ է
 անուն սուրբ քո՛ յաբիտեանս ամէն: * Օրհնեալ
 Տէր. ուսո՛ ինձ զարդարութիւնքս քո՛. երեցս:

Տէր սպաւէն եղե՛ր մեր յանդէ՛ յանդ: Ես
 անաշեմ Տէր ողորմես ինձ եւ բրժըլիեա՛ զանձն
 իմ. ես մեղոյն քեզ: Յայց մեզ Տէր զողորմու-
 թիւնքս քո. եւ ըզիրկութիւնքս քո՛ սուր մեզ:
 Տէր ողորմութիւն քո յաբիտեան. ըզդորձքս
 ձեռաց քոց մի անտես աններ: Տէր իմ ըզքեզ
 սպաւէն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ անեղ ըզլիմքս
 քո՛ զն դու ես Աստուած իմ: Ի՛ քէն է Տէր
 աղբիւր կենդանութեան. եւ լուսով երեսաց
 քոց տեսանեմք ը զլոյս: Ծանգեա՛ զողորմու-
 թիւնքս քո՛ սրբ ճանաչէն ըզքե՛զ Տէ՛մ՛ր:

Մաղեանս:

Քհն. Փառք, պատիւ եւ երկրպագութիւն
 ի բարձունս Հօր եւ Որդ:

Երէ սոյնդէի:

Ե՛գին զես ի գբի՛ նե՛ր քնո՛մս քե՛ւմ. ի՛
 խաւարի եւ ի ստուե՛նքս մա՛հնմ՛ս:

Տէ՛ր Աստուած փրկիւթե՛ ի՛մնմ՛ս.
 ի տուէ՛ կարգացի. եւ գիշերի անանձմ՛ ջի՛
 քո՛մս:

Քարոյ:

Սրէ՛. Ա՛յսն ի վերուստ պահպանութեան ի
 Տեառնէ անձանց մերոց, եւ հաճոյական աղօթս
 առնելոյ, զՏէր աղաչ: Քհն. Տէր ողորմես:

Ա՛յսն ընդունելոյ Տեառն Աստուծոյ զհոգի
 հանգուցելոյս ի հանգստեան արդարոց, զՏէր
 աղաչեսցուք: Տէր ողորմես:

Ա՛յսն թողոյ ամա զյանցանս զկամայ եւ
 զակամայ, զՏէր աղաչ: Տէր ողորմես:

Վասն արժանի լինելոյ սմա՝ խաղաղութեամբ
եւ մեծաւ յուսով սպասել տեսառնադարւսս
փողոյն, զՏէր աղաչ: Տէր ողորմեա:

Վասն քաղցրաբարբառ լսելոյ սմա զաճաւոր
ձայնն որ ասէ, եթէ արիք՝ աճա զայ ֆրիստոս,
զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն համարձակապէս տեսանելոյ սմա զան-
ապական եւ զանստուեր լոյսն, զՏէր աղա-
չեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն աչալըջութեամբ եւ առանց ամօթոյ
կալ սմա առաջի արդար դատաւորին ֆրիստոսի,
զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն տալոյ սմա տեղի ի հայրական ինամոցն
յաջակողմեան դասուն, զՏ՛ր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն լսելոյ սմա զերանաւէտ զձայնն, եթէ
եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ ի տեղի հանգստեան,
զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն պարգեւելոյ սմա զերկնային պսակն
կենաց եւ անմահութեան, զՏ՛ր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն հրեշտակի խաղաղութեան աւան-
դելոյ զհոգի սորա ի տեղի արդարոյն, զՏէր
աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն առաքման շնորհաց մեծի եւ ամենա-
ղօր աջոյն ֆրիստոսի ի հողանիւթեայ յարկ տա-
պանի սորա, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն կնքելոյ զգերեզմանս զայս նշանաւ
խաչին իւրոյ մինչեւ ի դալուսան իւր սուրբ,
զՏէր աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն առաքելոյ զնորհոս Հոգւոյն սրբոյ ի
սիրա լողաց հաւատացելոյ անուան իւրոյ, զՏէր
աղաչեսցուք: Տէր ողորմեա:

Վասն մխիթարելոյ զվշտագնեալս սրտիւք՝
ի ձեռն ողորմուե իւրոյ, զՏ՛ր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն պահելոյ զմնացորդս սորա յամենայն
հնարից սատանայի, զՏէր աղ: Տէր ողորմեա:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոյ որք ճշմարիտ
եւ ուղիւ հաւատով ի ֆրիստոս ննջեցին, զՏէր
աղաչեսցուք: Յիշեա Տ՛ր եւ:

Էւ եւս եւ վն: Չանձինս մեր: Ողորմեաց:
Քնն - Տէր ողորմեա. Տէր ողորմ. Տէր ողորմ:

Աղբիւ քննելոյ զգերեզմանն:

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր, որ ստեղծեր:
Խաղաղութիւն քնն ամենեցուն:

Տէր մեր եւ փրկիչ Յս քն Որդի Աստուծոյ կենդ:
Չայլն ամենայն րեւ խորքս յեր. 55 - 60.
Երդ. Փառաց ի փառս: Ապա մղն. քրդ. եւ աղբիւ:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

Տեսանազրութիւն գերեզմանի:

Սրի. եւ եւս խաղաղ: Քնն. Օրհնութի եւ:
Օրհնեսցի քնն եւ կնքեալ պահեսցի գերեզմ:

Սրի. եւ եւս խաղաղ: Քնն. Օրհնութի եւ:
Օրհնեսցի քնն եւ կնքեալ պահեսցի շերիմ եւ:

Սրի. եւ եւս խաղաղ: Քնն. Օրհնութի եւ:
Օրհնեսցի քնն եւ կնքեալ պահեսցի դամբար:

Սրի. եւ եւս խաղաղ: Քնն. Օրհնութի եւ:
Անշարժ եղեցի կնիք քնն տերութեան ի վերայ

գերեզմանի ծառայիս Աստուծոյ մինչեւ ի դա-
լուսան ֆրիստոսի, որ եկեալ միւսանդամ նորո-
գեսցէ փառք ի փառս Հօր եւ Որդ:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

ԿԱՆՈՆ ՏՈՒՆ ՕՐՀՆԵԼՈՅ .

Ի ՏՈՒՆ ԵՆՏԵՆՈՒԹԵԱՆ .

Սրէ՛ . Եւ եւս խաղաղու : Բ՛ն . Օրհնութիւն
եւ փառք Հօր : Ե- սէն

Հարական Դ2 :

Լ՛ոյս ի լուսոյ ի Հօրէ առաքեցար եւ մար-
մնացար ի սուրբ կուսէն . զի վերըտին նորո-
գեացես զանկանեանն Ա՛դամ : Դո՛ւ Ա՛ստուած
ի յերկրի՛ երեւեցար եւ ընդ մարդկան շըջե-
ցար . եւ փրկեցեր ըզտիեղերըս յանիծիցն
Ա՛դամայ : Բե՛ղ ի յերկնից վեկայեալ Հօր քո՛յ
ձայն . սսէ դա՛ է իմ Ո՛րդի . եւ սուրբ Հոգի՛ն ըզ-
քեզ յայտնեաց անկանակերպ երեւմամբ :

Մըկըրտի՛ Բրիստոն եւ սըրբին ամենայն ան-
րանք . եւ սայ մեզ թո՛ղութիւն մեղաց .
ջրով եւ Հոգւով վերասրբելով ըզմեզ :

Ա՛լէլուիա . ալէլուիա .

Տուն Իսրայելի օրհնեցէք զՏէր . տուն Ա՛հա-
րոնի օրհնեցէք զՏէր : Տուն Ղեւեայ օրհնեցէք
զՏէր . երկիւղածք Տեառն օրհնեցէք զՏէր :

Ալէլուիա . սրթիւ :

Ա-եդարան ըստ Մարթիոսի : Գ . 13 :

՛ Ըանն միրտութեան Տն մերոյ Յիի Բնի :

Յայնժամ գայ Յիսուս ի Գալիլէէ ի Յոր-
դանան առ Յովհաննէս՝ մկրտել ի նմանէ : Եւ

Յովհաննէս արգելլու զնա եւ ասէ . ինձ պիտոյ
է ի քէն մկրտել եւ դու առ ին դաս : Պատաս-
խանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա . թոյլ տուր այժմ ,
զի այսպէս վայել է մեզ լնուլ զամենայն արդա-
րութիւն . եւ ապա թոյլ ետ նմա : Եւ իբրեւ
մկրտեցաւ Յիսուս , եւ վաղվաղակի ի ջրոյ անտի .
եւ ահա բացան նմա երկինք . եւ ետես զՀոգին
Աստուծոյ՝ զի իջանէր իբրեւ զաղաւնի , եւ գայր
ի վերայ նորա : Եւ ահա ձայն յերկնից՝ որ ասէր .
դա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ : 17 :

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր :

Բարող :

Սրէ՛ . Սուրբ խաչեւս աղաչեսցուք . երեւ 168 :
Բ՛ն . Պահպանեա , Բրիստոս Աստուած մեր ,
զընակարանս եւ զընակիչս սորա՝ ընդ Տոլան :

Օրհնեալ Տէր մեր : Հայր մեր :

Ի ՏՈՒՆ ԶԱՏԿԻՆ .

Սրէ՛ . Եւ եւս խաղաղու : Բ՛ն . Օրհնութիւն
եւ փառք Հօր : Ե- սէն

Հարական Ա2 :

Այսօր յարեալ ի մեռելոց փեսայն անմահ
եւ երկնաւոր . քեզ անտի՛ք խնդութեամն .
հարսն ի յերկրէ՛ եկեղեցի . * օրհնեալ ի ձայն
յբնձութեան զԱստուած քո՛ Սինդն : Այսօր
անձառ լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկու-
նըս քո . լուսանորեալ՝ Երոսողէ՛մ . քանզի
յարեալ լոյս քո՛ Բրիստոս . օրհնեալ : Այսօր

խաւարն անգիտութեան հարածեցնւ երբեմն
լուսովն. եւ քեզ ծագեալց լոյս զխտութեանն.
յարուցեանն ի մեռելոց Բրիստոս. օրհնեա:

Ալէլուիա. ալէլուիա.

Տուն Իսրայելի օրհնեցէք զՏէր. տուն Ահա-
րոնի օրհնեցէք զՏէր: Տուն Ղեւեայ օրհնեցէք
զՏէր. երկիւղածք Տեառն օրհնեցէք զՏէր:

Ալէլուիա. օրթիւ:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: ԻԸ. 16:

† Յեա յարութեան Տեառն մերոյ Յնի Բնի:

Խոկ մեռաւան աշակերտքն գնացին ի Գալի-
լեա ի լեառնն՝ ուր ժամագիր եղեւ նոցա Յի-
ուս: Իբրեւ տեսին զնա՝ երկիր պագին նմա,
եւ ոմանք յերկուացան: Եւ մատուցեալ Յիսուս
խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ. տուաւ ինձ ամե-
նայն իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի. որպէս
առաքեաց զիս Հայր՝ եւ ես առաքեմ զձեզ:
Գնացէք այսուհետեւ՝ աշակերտեցէք զամենայն
հեթանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն Հոր եւ
Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Ուսուցէք նոցա պա-
հել զամենայն օր ինչ պատուիրեցի ձեզ. եւ
ահաւաստիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս
մինչեւ ի կատարած աշխարհի: 20:

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Սբի. Սբի խաչիւս. եր. 168: ԲԷՆ. Պահպանեա:

Օրհնեալ Տէր մեր: Հայր մեր:

No. 2. 29×18½ centimètres.

Sainte Elisabeth,

Gravure par A. Rordorf.

Grandeur du papier 55×40 centimètres.

Prix: Fr. 2. —

54 *Charles & Nicolas Benziger frères à Einsiedeln.*

No. 6. $35\frac{1}{2} \times 28$ centimètres.

Jour de fête.

Gravure par N. Barthelmess.

Grandeur du papier 69×52 centimètres.

Prix: Fr. 4. 50 Cts.

ՄԲ Հայագիտական գրադարան

MAL032811

1000